

Wykonawcy projektu

Główny Instytut Górnictwa

Nadzór realizacyjny:

Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Strumień

mgr inż. Jerzy Hawelka

Główny Instytut Górnictwa:

dr inż. Jacek Grabowski

mgr. inż. Marcin Grądział

mgr. inż. Paweł Olszewski

mgr inż. Agata Juraszczyk

Data realizacji: **luty 2004**

Ostatnia aktualizacja: **marzec 2005**

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	6
Cel i zakres pracy	6
Podstawa prawna	6
1. DIAGNOZA STANU ŚRODOWISKA W GMINIE STRUMIEŃ	8
1.1. Stan środowiska w gminie	8
1.1.1. <i>Położenie i granice</i>	8
1.1.2. <i>Geologia i geomorfologia</i>	8
1.1.3. <i>Gleby</i>	10
1.1.4. <i>Stosunki wodne</i>	11
1.1.5. <i>Warunki klimatyczne</i>	12
1.1.6. <i>Środowisko przyrodnicze</i>	12
1.1.7. <i>Hałas</i>	14
1.1.8. <i>Rolnictwo</i>	15
1.1.9. <i>Stan czystości środowiska</i>	15
1.1.10. <i>Zagrożenia powodziowe</i>	17
1.2. Informacje ekonomiczno-społeczne	22
1.2.1. <i>Wskaźniki społeczno – ekonomiczne</i>	22
1.2.2. <i>Bezrobocie</i>	22
1.2.3. <i>Turystyka i rekreacja</i>	23
1.2.4. <i>Środowisko kulturowe</i>	23
1.2.5. <i>Infrastruktura techniczna</i>	24
1.2.5.1. <i>Zaopatrzenie w wodę</i>	24
1.2.5.2. <i>Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków</i>	25
1.2.5.3. <i>Sieć gazowa</i>	27

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

1.2.5.4.	<i>Sieć elektroenergetyczna</i>	28
1.2.5.5.	<i>Komunikacja i infrastruktura drogowa</i>	29
1.2.6.	<i>Wskaźniki aktywności gminy i społeczności lokalnej na rzecz ochrony środowiska</i>	30
1.2.7.	<i>Analiza budżetu Gminy Strumień</i>	31
1.2.7.1.	<i>Sprawozdanie z wykonania budżetu za lata 2001 – 2002 oraz plan na rok 2003</i>	31
1.2.7.2.	<i>Analiza wskaźnikowa zdolności kredytowej jednostki administracyjnej</i>	33
1.2.7.3.	<i>Ocena wydatków na ochronę środowiska</i>	35
1.2.7.4.	<i>Prognoza dochodów i wydatków na lata 2004-2007</i>	35
1.3.	Szanse i ograniczenia rozwoju gminy wynikające ze stanu środowiska	38
2.	CELE, PRIORYTETY I ZADANIA ŚRODOWISKOWE GMINY STRUMIEŃ	39
2.1.	Tabela zbiorcza - cele, priorytety i zadania wraz z czasem realizacji, szacunkowymi kosztami i możliwościami finansowania	42
3.	HARMONOGRAM URUCHAMIANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH	60
4.	MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH	67
5.	INSTRUMENTY ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM	70
6.	ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA	70
6.1.	Struktura organizacyjna zarządzania programem	71
6.2.	Monitoring	71
7.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	74
	LITERATURA	76

Wprowadzenie

Podstawą niniejszego opracowania jest umowa nr 183/2003 (nr w GIG: 422 48053 – 352) zawarta w dniu 10.10.2003 pomiędzy gminą Strumień a Głównym Instytutem Górnictwa w Katowicach.

Przedmiotem zamówienia jest wykonanie, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska, „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA” dla Gminy Strumień.

Cel i zakres pracy

Naczelną zasadą przyjętą w programie jest zasada zrównoważonego rozwoju, umożliwiająca harmonizację rozwoju gospodarczego i społecznego gminy z ochroną jej walorów środowiskowych. Przedstawione cele i zadania są zgodne ze ”Strategią rozwoju województwa śląskiego, która dąży do stworzenia regionu realizującego podstawowe zasady zrównoważonego rozwoju, czystego we wszystkich wymiarach środowiska naturalnego i o kompletnej infrastrukturze ochrony środowiska, radzącego sobie z problemami zanieczyszczenia pochodzącego z różnych źródeł oraz odtwarzającego wartości środowiska naturalnego i powiększającego różnorodność biologiczną obszarów...”.

W niniejszej pracy opisano aktualny stan środowiska oraz zasobów naturalnych, zagrożenia środowiska wynikające z rozwoju gospodarczego, długoterminową i krótkoterminową politykę ochrony środowiska dla poszczególnych elementów środowiska oraz szacunkowe koszty wdrożenia działań na rzecz ochrony środowiska.

Podstawa prawna

Podstawy prawne oraz zakres merytoryczny Programu Ochrony Środowiska określa Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (DzU Nr 62, poz. 627).

Program Ochrony Środowiska dla gminy Strumień został opracowany w oparciu o:

- Ø Ustawę z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (DzU Nr 62, poz. 628)
- Ø Ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (DzU Nr 132, poz. 622 z późn. zm.)
- Ø Ustawę z dnia 27 lipca 2001r. o wprowadzeniu ustaw – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz niektórych ustaw (DzU Nr 100, poz. 1085),

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

- Ø Ustawę z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (tekst jedn. – DzU Nr 106 z 2000r. z późn. zm.),
- Ø Ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. - DzU Nr 15, poz. 139 z późn. zm.),
- Ø Ustawę z dnia 11 maja 2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (DzU Nr 63, poz. 638),
- Ø Ustawę z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (DzU Nr 16, poz. 78 z późn. zm.),
- Ø Ustawę z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (DzU Nr 72, poz. 747),
- Ø Ustawę z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (DzU Nr 9, poz. 43 z 1997r. z późn. zm.),
- Ø Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów (DzU Nr 112, poz. 1206).

1. DIAGNOZA STANU ŚRODOWISKA W GMINIE STRUMIEŃ

1.1. Stan środowiska w gminie

1.1.1. Położenie i granice

Gmina Strumień leży w południowej części województwa śląskiego i północnej części powiatu cieszyńskiego. W skład gminy wchodzi: miasto Strumień oraz sołectwa: Bąków, Drogomyśl, Pruchna, Zabłocie i Zbytków. Zajmuje powierzchnię ponad 58 km², w skrajnych punktach rozciąga się na odległość 15 km z zachodu na wschód i 11 km z północy na południe. Średnia wysokość, na której położona jest gmina to 263 m n.p.m.

Gmina Strumień graniczy z:

- od południa – z gminami: Hażlach, Dębowiec, Skoczów,
- od zachodu – z gminą Zebrzydowice,
- od północy – z gminami: Pawłowice, Pszczyna, poprzez Zbiornik Goczałkowicki z gminą Goczałkowice,
- od wschodu – z gminą Chybie.

Liczba ludności zamieszkującej gminę Strumień wynosi ok. 11 700 osób. Jest to gmina o charakterze rolniczo – hodowlanym.

1.1.2. Geologia i geomorfologia

Zgodnie z podziałem geofizycznym obszar gminy Strumień leży w obrębie Kotliny Raciborsko – Oświęcimskiej, tj. obniżenia dzielącego obszar Beskidów i Pogórza Śląskiego na południu od Wyżyny Śląskiej i Krakowskiej. Ukształtowanie wschodniej i zachodniej części jest różne - różnice wysokości bezwzględnych obu jednostek wynoszą 10 – 15 m.

Część wschodnia leży w obrębie szerokiej i płaskiej doliny Wisły i Knajki, zbudowanej z utworów rzecznych, stanowiących terasy zalewowe i nadzalewowe. Obniżenie tarasów zalewowych świadczy o zmianie przebiegu koryta Wisły.

Obecnie rzeka płynie wąską doliną o stromych zboczach, obwałowanych w dolnym biegu. Równolegle płynąca Knajka wpada do Wisły na obszarze miasta Strumień. Dolinę

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Wisły kształtują także liczne lokalne ciekі, rowy, kanały oraz stawy zgrupowane szczególnie we wschodniej części gminy (obszar sołectwa Drogomyśl). Część zachodnia obejmuje obszar lokalnej wysoczyzny o bardziej urozmaiconym krajobrazie. Grzbietem wysoczyzny przebiega dział wodny I rzędu Wisły i Odry, a liczne ciekі wodne o kierunkach zachodnich i północno - zachodnich płyną w wyżłobionych lokalnych dolinach.

Liczne rozcięcia terenu ukształtowane przez lokalne potoki charakteryzuje różna deniwelacja względna:

- Pruchna – wzniesienie: 262 – 293 m. n.p.m., deniwelacja 31 m,
- Strumień - wzniesienie: 256,5 – 262,5 m. n.p.m., deniwelacja 6 m,
- Zabłocie - wzniesienie: 254,0 – 265,0 m. n.p.m., deniwelacja 11 m,
- Zbytków - wzniesienie: 256,5 – 262,5 m. n.p.m., deniwelacja 6 m,
- Baków - wzniesienie: 258 – 266 m. n.p.m., deniwelacja 8 m,
- Drogomyśl - wzniesienie: 256 – 272 m. n.p.m., deniwelacja 16 m.

Według katalogu osuwisk na terenie sołectwa Pruchna, wzdłuż drogi Pruchna – Drogomyśl, występują tereny o predyspozycji do powstawania osuwisk. Zjawiska te mogą ulegać nasileniu, szczególnie podczas intensywnych opadów atmosferycznych, masowych ruchów oraz podcinania stoków wykopami. Ze względu na konfigurację terenu bardziej prawdopodobne jest występowanie osuwisk w części zachodniej Pruchnej, wzdłuż lokalnych cieków.

Na terenie gminy Strumień występują następujące surowce naturalne:

1. **Złoże torfu leczniczego:** znajduje się w Zabłociu, w postaci dwóch kompleksów rozdzielonych linią kolejową Chybie – Strumień. Dla potrzeb eksploatacji został ustanowiony obszar górniczy „Zabłocie I” decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa,
2. **Złoże metanu z pokładów węgla kamiennego:** zlokalizowane jest w północnej części gminy, obejmując Zbytków, Strumień i część Zabłocia. Dla złoża został ustanowiony obszar górniczy „Ruptowa – Warszowice – Strumień” określony decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, wpisany do rejestru obszarów górniczych pod numerem: tom 2/1 lp. 156,
3. **Złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej „Strumień”:** obszar górniczy „Strumień”. Teren położony jest całkowicie w granicach obszaru górniczego „Ruptowa - Warszowice – Strumień”,

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

4. **Złoże wody mineralnej:** złoża zawiera nieeksploatowane lecznicze wody mineralne, chlorkowo – sodowo – jodkowe, zasoby eksploatacyjne wynoszą 1,56 m³/h (wg danych Urzędu Wojewódzkiego). Złoże nie jest w pełni udokumentowane, zlokalizowane orientacyjnie w północnej części Zabłocia,
5. **Złoże węgla:** zawiera się w obszarze górniczym „Ruptowa – Warszowice – Strumień” w północnej części Zbytkowa. Brak szczegółowych danych na temat tego złoża (przewiduje się prawdopodobną spójność ze złożem gazu ziemnego).
6. **Złoże kruszywa w Zabłociu:** złoża zlokalizowane jest w zachodniej części gminy Strumień; eksploatowane są czwartorzędowe, średnioziarniste piaski oraz żwir; miąższość pokładów wynosi 10,80 – 11,20 m.; przeważa forma pokładowa; nadkład stanowią: zapiaszczona glina, gleba oraz niewielka ilość torfu; miąższość nadkładu wynosi 3,8 – 4,2 m; planowana powierzchnia zajmowana przez zakład wydobywczy: 33 hektary;

1.1.3. Gleby

Gleby na obszarze miasta i gminy zostały wykształcone na utworach czwartorzędowych i należą do gleb o dużej przydatności dla rolnictwa. Są to przeważnie gleby III oraz IV klasy bonitacji. Na terenie doliny Wisły występują gleby klasy III (około 60 % gleb), wykształcone na pyłach i glinach lessowych. Obszary położone wyżej pokryte są w przeważającej części glebami klasy IV (35%), powstałymi na terasach rzecznych mad o lekko kwaśnym odczynie.

Przydatność rolnicza gleb: w gminie przeważają zdecydowanie gleby średnie - ciężkie do uprawy. Są to gleby, które w warstwie ornej wykazują skład mechaniczny pyłów ilastych, pyłów ilastych lessowych oraz ilów pylastych.

Tabela 1. Udział % poszczególnych rodzajów gleb w gminie Strumień

Wybrane miejscowości w gminie Strumień	Gleby bardzo ciężkie	Gleby ciężkie	Gleby średnie ciężkie	Gleby średnie	Gleby lekkie
Strumień	-	-	94,5 %	2,5 %	3,0 %
Bąków	6,5 %	33,4 %	60,1 %	-	-
Pruchna	-	-	100,00 %	-	-
Zabłocie	-	22,2 %	70,2 %	7,1 %	0,5 %
Zbytków	-	-	100,00 %	-	-
Drogomyśl	brak danych				

1.1.4. Stosunki wodne

Układ sieci hydrograficznej na terenie gminy Strumień jest bardzo skomplikowany w wyniku powstania licznych stawów hodowlanych oraz Zbiornika Goczałkowickiego. Centralną część wsi Pruchna przecina biegnący na kierunku SW - NE dział wodny I rzędu, oddzielający dorzecza Odry i Wisły. Dorzecze Odry jest zaopatrywane w wodę przez bezimienne cieki V i VI rzędu, należące do zlewni Pielgrzymówki. Pozostały obszar odwadniają bezimienne dopływy Knajki.

Północna część gminy odwadniana jest przez potoki i rowy odprowadzające wody poprzez przepompownie na Zawalu Południowym i Zachodnim do Zbiornika Goczałkowickiego.

Rzeka Wisła, mająca na obszarze gminy długość około 8 km, charakteryzuje się bardzo małym spadkiem w związku z czym widoczna jest znaczna akumulacja materiału rzeczno. W zależności od opadów atmosferycznych występują duże wahania stanu wody. Znaczne opady w postaci deszczów nawaalnych o wysokim natężeniu, występujących w krótkim czasie oraz specyfika zlewni Wisły sprawiają, iż jest to obszar o dużym potencjale powodziowym.

Jeżeli chodzi o wody podziemne to gmina Strumień leży na obszarze przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego obszarze subregionu rybnicko-oświęcimskiego (zapadlisko przedkarpackie). Na obszarze gminy występuje piętro wodonośne czwartorzędu. Charakteryzuje się ono zróżnicowanymi warunkami hydrogeologicznymi, uzależnionymi od miąższości i wykształcenia litologicznego osadów. Wodonośne są piaszczyste osady rzeczne, rzeczno-lodowcowe oraz piaski międzymorenowe.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

W profilu piętra wodonośnego czwartorzędu występuje od 1 do 3 poziomów wodonośnych. Na omawianym obszarze mamy następujące poziomy wodonośne:

1. dolny poziom wodonośny – nie odgrywa większego znaczenia na stosunki wodne w obszarze gminy za względu na głębokość występowania,
2. górny poziom wodonośny – zasadniczy poziom wodonośny w obrębie utworów czwartorzędowych, zbiornik wody podziemnej w osadach żwirowo – piaszczystych, zalegających na nieprzepuszczalnym podłożu łańców mioceńskich, przykryty utworami nieprzepuszczalnymi. Zakłada się związek hydrauliczny wód tego poziomu z wodami Zbiornika Goczałkowickiego,
3. poziom wód zawieszonych – związany jest z wkładkami osadów przepuszczalnych, występujących w glinach i pyłach przykrywających zasadniczy poziom wodonośny. Wody tego poziomu zasilane są przez infiltrację wód opadowych. W okresach wiosennych lub w czasie większych opadów atmosferycznych występują również wody zalegające bardzo płytko pod powierzchnią terenu w zagłębieniach terenowych.

Gmina Strumień leży na obszarze jednego z dwóch użytkowych poziomów wód podziemnych (UPWP) regionu Przedkarpackiego. Czwartorzędowe poziomy wodonośne są hydrologicznie częściowo odkryte i reprezentują porowy charakter ośrodka. Zwierciadło wody podziemnej ma charakter swobodny i zalega na głębokości 1-14 m. Średnia miąższość warstwy wodonośnej dla UPUP rejonu małej Wisły wynosi 8,3 m, średnia wydajność pojedynczej studni 19,5 m³/h, a współczynnik filtracji $4,4 \times 10^{-4}$ m/s. zasilanie omawianych poziomów odbywa się przede wszystkim poprzez opady atmosferyczne. Z analiz wynika, że podstawą drenażu poziomów czwartorzędowych są głównie rzeki stanowiące dopływy Wisły. Spływ wód podziemnych odbywa się w części zachodnie gminy ku dolinie Odry, a w części wschodniej ku dolinie Wisły. Czwartorzędowy poziom wodonośny ma bezpośredni kontakt z wodami powierzchniowymi. Aktywne zasilanie oraz drenaż przez rzeki powoduje, że drogi krążenia są krótkie, zaś prędkości przepływu znaczne.

1.1.5. Warunki klimatyczne

Obszar gminy Strumień według regionalizacji klimatycznej E. Romera należy do krainy klimatycznej Pogórze. Dane klimatyczne pochodzą z opracowań map glebowo - rolniczych. Parametry dotyczące wiatrów przyjęto ze stacji synoptycznej w Bielsku – Białej Aleksandrowicach, która jest reprezentatywna dla tego terenu.

Warunki klimatyczne:

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

- średnia temperatura roczna – 7,7 °C (Strumień, Zabłocie) – 8,0 °C (Zbytków),
- liczba dni z przymrozkami – 100 – 120 dni,
- liczba dni mroźnych – 30 – 35 dni,
- długość okresu wegetacyjnego – 200 – 220 dni,
- wilgotność względna – 80 %,
- dominujące wiatry: SW – 19,9%; S – 11,9%; W – 10,1%.

1.1.6. Środowisko przyrodnicze

Gmina Strumień jest rejonem Pogórza Cieszyńskiego wyróżniającym się pod względem geobotanicznym (żyzne gleby, nieduże wzniesienia). Teren ten został stosunkowo wcześniej odlesiony, natomiast pozyskane grunty stosunkowo szybko zamienione zostały na pola uprawne, korzystne do prowadzenia intensywnej gospodarki rolnej. Na terenie gminy znajduje się kilka kompleksów leśnych, przeważnie w części zachodniej o łącznej powierzchni 832 ha są to: Las Badula, Las Knajki, Makowina, Las Zbytkowski.

Większość lasów należy do Państwowego Gospodarstwa Leśnego zarządzanego przez Nadleśnictwo Ustroń (około 11 % lasów należy do osób fizycznych).

Lasy Ochronne – wszystkie lasy na terenie gminy Strumień są lasami ochronnymi, określonymi według kategorii ochronności:

- lasy glebochronne – są to przede wszystkim lasy górskie na stromych i urwistych zboczach górskich,
- lasy wodochronne – lasy u źródeł rzek i potoków w tym lasy położone między brzegami wód i najbliższymi liniami naturalnymi w terenie,
- lasy wykazujące uszkodzenia drzewostanów na skutek działania gazów i pyłów emitowanych przez zakłady przemysłowe, objawiające się ubytkami liści (igliwia) w ponad 25 % oraz zniekształceniem koron a także lasy, w których drzewostany przewidziane są do przebudowy,
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody,
- lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wydzielonych w planie urządzenia lasu,
- lasy stanowiące drzewostany nasienne, wyłączone z użytkowania rębego,
- lasy chroniące środowisko przyrodnicze w tym lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Na terenie gminy nie ma kompleksów środowiskowych objętych ochroną przyrody. Ochroną objęte są jedynie pojedyncze okazy przyrody – pomniki przyrody.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie zarejestrowanych pomników przyrody w gminie Strumień (na podstawie: „Rejestr Tworów Przyrody Poddanych pod Ochronę, dział B, Pomniki Przyrody – Miasto i Gmina Strumień”).

Tabela 2 Zestawienie zarejestrowanych pomników przyrody w gminie Strumień

LOKALIZACJA	OPIS	ROK USTANOWIENIA
Strumień ul. Pszczyńska 1, obok zabudowań tuczarni	Lipa drobnolistna; obwód: 520 cm; wysokość: 23 m; wiek: 400 lat	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dnia 19.08 1953 r. RL.13/109/53
Strumień ul. Pszczyńska 1, obok zabudowań tuczarni	Wiąz szypułkowy; obwód: 315 cm; wysokość: 29 m; wiek: 250 lat	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dnia 19.08 1953 r. RL.13/109/53
Pruchna w pasie drogi przy zabudowaniach Stadniny Koni	Aleja dębowa – lipowa: 18 lip; obwód: 250-560 cm; wysokość: 23-29 m; wiek: ok.200 lat; 11 dębów: obwód: 135-410 cm; wysokość: 19-27 m; wiek: 60-200 lat	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dnia 7.09. 1955 r. RL.13b/33/55 Decyzją Woj. Bielskiego z dnia 10.11 1977 r. RLS op 7141p/14/77 skreślona została z rejestru 1 lipa (wymieniona ilość drzew według stanu z 1982 r. jest różna od danych z innych źródeł).
Pruchna, ul. Główna 82, własność prywatna Jan Hudziec, drzewo znajduje się na pastwisku w odległości około 150 m od budynku właściciela	Dąb szypułkowy; obwód: 450 cm; wysokość: 22 m; wiek: 350 lat;	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dnia 7.09. 1955 r. RL.13b/34/55
Drogomyśl. Ul. Wiejska 9 (na podwórzu gospodarstwa właściciela – Paweł Gorgoń)	Wiąz szypułkowy; obwód: 340 cm; wysokość: 22 m; wiek: 100 lat	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dnia 22.10. 1955 r. R-op-b/31/60
Strumień, ul. Zamkowa 4własność – Marta Duda, znajduje się w ogrodzie obok budynku właściciela	Grupa 2 dębów; obwód: 315,340 cm; wysokość: 20 m; wiek: ok.130 i 300 lat	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dnia 12.09. 1964 r. RL.X-300/8/64
Strumień, ul. Dębowa 8, ok. 7 m od budynku mieszkalnego, własność prywatna	Dąb szypułkowy; obwód: 335 cm; wysokość: 22 m; wiek: 250 lat	Decyzja Wojewody Bielskiego z dnia 30.12 1981 r. OŚ-op-7141p/9/81
Drogomyśl, na terenie brojlerni Stadniny Koni	Dąb szypułkowy; obwód: 640 cm; wysokość: 18 m; wiek:400 lat	Decyzja Wojewody Bielskiego z dnia 31.12 1984 r. OŚ-op-7141p/3/85

W północnej części gminy Strumień zlokalizowane są projektowane użytki ekologiczne:

- „Strumień’,
- „Bąków – Zabłocie”.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Na terenie Gminy Strumień obowiązuje również Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313). Jest to dokument „Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Górnej Wisły” (kod obszaru PLB240001), w całości obejmuje obszar 24767,5 ha, w tym Gminy Strumień 4061 ha tj. 69,54 % powierzchni.

1.1.7. Hałas

Badania hałasu na terenie gminy Strumień w ostatnich latach (1999 – 2000) były prowadzone przez Śląski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Na terenie gminy usytuowano dwa punkty pomiarowe (monitorowanie całodobowe) wzdłuż ciągów komunikacyjnych (droga krajowa oraz drogi wojewódzkie):

- punkt pierwszy – skrzyżowanie dróg 93 i 939,
- punkt drugi – I – sza linia zabudowy.

Całodobowe rejestry (punkty pomiarowe położono w odległości 7,5 m od jezdni - lokalizacja dla dróg pozamiejskich) zmian klimatu akustycznego na pierwszej linii zabudowy w sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych o potencjalnie najwyższych uciążliwościach hałasowych, przedstawiają się następująco:

- wielkość równoważnego poziomu dźwięków dla punktu 1 – szego w porze dziennej (godz. 6⁰⁰ – 22⁰⁰) wynosi 75,8 dB,
- wielkość równoważnego poziomu dźwięków dla punktu 2 – giego w porze dziennej (godz. 6⁰⁰ – 22⁰⁰) wynosi 63,5 dB, natomiast w porze nocnej (godz. 22⁰⁰ - 6⁰⁰) wynosi 57,0 dB.

Z analizy powyższych danych oraz w zestawieniu z dopuszczalnym poziomem hałasu w środowisku (normy: pora dzienna 75 dB oraz pora nocna 70 dB), powodowanym przez określone grupy źródeł hałasu wynika, że w pierwszym punkcie pomiarowym została przekroczona dopuszczalna norma o 0,8 dB, natomiast pomiary w punkcie drugim nie przekraczają dopuszczalnych norm hałasu.

1.1.8. Rolnictwo

Rolnictwo jest wiodącą funkcją gminy.

Struktura użytków rolnych wg stanu z 2000 r. przedstawia się następująco:

ogółem	4 104 ha,
gruntów ornych	2 899 ha,
użytków zielonych	1 205 ha.

W strukturze władania są to prawie wyłącznie własności prywatne.

Powierzchnia terenów zmeliorowanych na terenie gminy wynosi 3 221 ha.

Najpopularniejsze w produkcji roślinnej są rośliny pastewne, których zasiewy obejmują ponad połowę gruntów ornych. Z roślin okopowych wydajna jest uprawa ziemniaka. W produkcji zwierzęcej, na bazie trwałych użytków zielonych i roślin pastewnych, dominuje chów zwierząt gospodarskich. Jest to przede wszystkim bydło (głównie krowy) i trzoda chlewna - przeważa hodowla mieszana.

1.1.9. Stan czystości środowiska

Zanieczyszczenie wody

Stosunki wodne na obszarze gminy Strumień charakteryzują się przeobrażeniami antropogenicznymi – komplikacja sieci hydrograficznej w wyniku powstania licznych stawów hodowlanych oraz Zbiornika Goczałkowickiego. Do największych cieków wodnych gminy zaliczamy: rzekę Wisłę (Mała Wisła - odcinek około 8 km) oraz potok Knajka, posiadający liczne bezimienne dopływy. Wieś Pruchna posiada liczne bezimienne cieki, należące do zlewni rzeki Pielgrzymówki. Większość wód rzecznych jest pod wpływem zanieczyszczeń obszarowych związanych z chemizacją rolnictwa oraz punktowych ognisk zanieczyszczeń. Na stan jakości wód wpływa również brak odpowiednio rozbudowanej sieci kanalizacyjnej.

Klasy czystości wód powierzchniowych na terenie Strumienia przedstawia się następująco:

- rzeka Mała Wisła: II klasa czystości pod względem kryteriów fizyko – chemicznych (dane z 2000 roku);
- potok Knajka nie odpowiada normom ze względu na zawartość związków organicznych oraz zawiesinę.

Zanieczyszczenie powietrza

Na terenie gminy Strumień nie występują w istotnym wymiarze problemy związane z zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego. Do ważniejszych emitorów gazów oraz pyłów do atmosfery zaliczamy kotłownię osiedlową i zakład „STRUMET”.

Na terenie Strumienia brakuje stacji kontrolno - pomiarowych (brak szczegółowych danych o zanieczyszczeniu powietrza).

Obiekty uciążliwe dla środowiska

Na terenie gminy występują obiekty uciążliwe dla środowiska. Do tego rodzaju obiektów zaliczamy:

- dwa emitery gazów i pyłów zlokalizowane w okolicy miasta Strumień,
obiekt związany z ochroną środowiska: mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w Strumieniu - na oczyszczalnię ścieków dowożone są także ścieki pochodzące z gospodarstw domowych, których nie podłączono do kanalizacji zbiorczej,
 - eksploatacja surowców mineralnych przez firmę P.W. „GFG” Sp. z o.o.
- Miasto Strumień posiada kanalizację sanitarną - podłączono około 75 % miasta.

Gospodarka odpadami

W gminie Strumień gospodarka odpadami komunalnymi jest określona przepisami uchwały Nr XXVII/171/97 Rady Miejskiej w Strumieniu z dnia 27.06.1997r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości, porządku i gospodarki odpadami komunalnymi w mieście i gminie Strumień. Właściciele, jednostki organizacyjne oraz podmioty władające nieruchomościami zobowiązani są do wyposażenia nieruchomości w niezbędne urządzenia do gromadzenia odpadów. Usuwanie i utylizacja odpadów odbywa się na podstawie zawartych umów.

W roku 2002 usunięto 960 Mg odpadów komunalnych z terenu gminy Strumień, w tym: makulatura – 3,310 Mg; stłuczka – 25,510 Mg; złom – 4,07 Mg; tworzywa sztuczne - 8,160 Mg (zbiórka surowców wtórnych na terenie gminy trwa od połowy lat 90).

Gmina Strumień nie posiada własnego składowiska odpadów komunalnych, jak również zakładu utylizacji odpadów. Odpady komunalne z terenu gminy wywożone są na

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

składowisko PPHU"KOMART" Sp. z o.o. w Knurówie, CONFICO POLAND Sp. z o.o. Katowice w Jastrzębiu Zdroju.

Podmiotami gospodarczymi, które uzyskały decyzję na świadczenie usług w zakresie zbierania i transportu odpadów komunalnych są:

1. Zakład Gospodarki Komunalnej,
2. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Emil Janota,
3. „Transgór” Kaczyce,
4. Zakład Oczyszczania Miast „TROS-EKO”,
5. „EKOM” P.U.H. Zdzisław Janota.

1.1.10. Zagrożenia powodziowe

Jako obszar potencjalnego zagrożenia powodziowego uznać należy teren przez, który przepływa potok Knajka. Rejon ten nie został udokumentowany poprzez specjalistyczne badania i projekty. Został określony na podstawie zebranych informacji ustnych mówiących o terenach zalewanych podczas okresów deszczowych i należy traktować go w sposób orientacyjny.

Brak jest opracowania traktującego problematyką powodziową kompleksowo dla całej gminy w tym także dla odcinka rzeki Wisły na terenie Drogomyśla.

Strefy i obszary oddziaływania Zbiornika Goczałkowickiego na tereny przyległe

Strefy i obszary oddziaływania odnoszą się do problemu uciążliwości i zagrożeń na tereny sąsiednie, wynikające z faktu istnienia Zbiornika Goczałkowickiego (brak opracowania wyznaczającego strefę ochronną Zbiornika, jako ujęcia wody pitnej).

Wpływ zbiornika na tereny przyległe, czyli tzw. zawale południowe (Zabłocie) i zawale zachodnie (Strumień wraz z prawobrzeżną częścią międzywala Wisły i część Zabłocia) odbywa się w trzech kategoriach:

- ujemnego oddziaływania na poziom wód podziemnych (prawdopodobny jest wpływ tylko na część prawobrzeżną rzeki Wisły - tzw. zawale południowe),
- zagrożenia falą awaryjną w wyniku przerwania zapory bocznej,
- zagrożenia falą wezbraniową, powstałą w wyniku intensywnych opadów atmosferycznych, określonego zasięgiem wody 100 letniej dla doliny rzeki Wisły (Wisła Mała – w opracowaniach hydrologicznych używa się określenia Wisła Mała).

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Obszar wyznaczony falą awaryjną i wezbraniową wyznacza prawdopodobny teren, który może zostać zalany w wyniku występowania niekorzystnych czynników i w związku z tym na tym terenie powinny obowiązywać specyficzne warunki zagospodarowania oraz pewne ograniczenia w zainwestowaniu.

Ogólna charakterystyka Zbiornika Goczałkowickiego:

- charakterystyczne poziomy piętrzenia:

minimalny – 250,50 m. n.p.m.,

normalny – 255,50 – 255,75 m. n.p.m.,

maksymalny – 257,00 m. n.p.m.,

- obszar zawala stanowi teren depresyjny w stosunku do rzędnej piętrzenia w zbiorniku
- średnie piętrzenie wody wynosi 2,0 – 3,0 m nad terenem zawala.

• strefa bezpieczeństwa zapory bocznej „S – I”

jest to pas ochronny o szerokości 100 m od podstawy korpusu zapory bocznej, na terenie gminy dotyczy to sołectwa Zabłocie i części Strumienia (odcinek prawobrzeżny Wisły). Jest to obszar całkowicie niezainwestowany, poza jednym obiektem przepompowni „Zabłocie”. Wprowadzenie tej strefy ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa budowli jaką jest zaporą boczna i zapobieżenie ewentualnej katastrofie, skutkującej powstaniem fali awaryjnej. Zagrożenia stateczności zapory bocznej mogą wynikać z niedostatecznej szczelności i wytrzymałości zapory, szczególnie w czasie powodzi a także innych czynników nie mających bezpośredniego związku z konstrukcją zapory np. mechaniczne przerwanie zapory na skutek nieodpowiedniego użytkowania i niedozwolonego przekształcenia obszaru bezpośrednio przy zaporze.

Zakaz:

1. wznoszenia wszelkiego rodzaju obiektów budowlanych za wyjątkiem urządzeń przeciwpowodziowych (przepompownie),
2. budowy studni i stawów,
3. budowy dróg publicznych dla ciężkiego transportu,
4. budowy składowisk odpadów,
5. budowy oczyszczalni ścieków.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Wykorzystanie:

1. zalesienia, użytki zielone,
2. rekreacja w postaci tras spacerowych, ścieżek.

Wyznaczone strefy wynikają z tendencji zasiedlenia terenów zawala (terenów potencjalnego wystąpienia ujemnego oddziaływania zbiornika) oraz w celu wprowadzenia ograniczeń w użytkowaniu terenów, różnego dla każdej ze stref.

Strefa S – I międzywale Wisły

Obszar bezpośrednio przylegający do rzeki Wisły, wyznaczony przebiegiem wałów wzdłuż rzeki, mający zapewnić drożność przepływu.

Zakaz:

1. wznoszenia wszelkich obiektów budowlanych,
2. sadzenia drzew, krzewów.

Wykorzystanie:

1. użytki zielone,
2. rekreacja bez jakichkolwiek budynków.

Strefa S – II

Jest to obszar przylegający bezpośrednio do strefy S – I . Granice stanowi przebieg hydroizohipsy 256 m. n.p.m. Obrazuje obszar wpływu ujemnego wód zbiornika na wody podziemne przy piętrzeniu normalnym.

Zakaz:

1. Wznoszenia obiektów budowlanych,
2. Budowy studni i stawów,
3. Budowy składowisk odpadów,
4. Budowy oczyszczalni ścieków.

Odstępstwa od powyższych zakazów dotyczą centrum Strumienia oraz terenów o funkcji usługowej wzdłuż drogi nr 81 pod warunkiem posadowienia obiektów 1,0 m. nad poziomem terenu oraz zastosowania specjalnej izolacji przeciwwilgociowej.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Wykorzystanie:

1. Zalesienia,
2. użytki zielone,
3. budowa pawilonów usługowych typu kontenerowego.

Strefa S – III

Występuje wyłącznie na prawobrzeżnym obszarze Wisły. Obszar od hydroizohipsy 256 m. n. p. m. do hydroizohipsy 257 m. n. p. m. – na zawalu południowym i od hydroizohipsy 256 do zasięgu wody 100 letniej wzdłuż rzeki Wisły. Na zawalu południowym ma na celu orientacyjne określenie terenów, na których występuje ujemne oddziaływanie zbiornika w odniesieniu do wód gruntowych, przy założeniu piętrzenia maksymalnego wody w zbiorniku do poziomu 257 m. n. p. m. a na zawalu zachodnim określa zasięg wody 100 letniej.

Zakaz:

1. wznoszenia obiektów budowlanych,
2. budowy studni i stawów,
3. budowy składowisk odpadów,
4. budowy oczyszczania ścieków.

Odstępstwa od powyższych zakazów dotyczą obszarów wyznaczonych planem ogólnym i pod warunkiem posadowienia obiektów 1,0 m nad poziomem terenu oraz zastosowania specjalnej izolacji przeciwwilgociowej (centrum Zabłocia).

Wykorzystanie:

1. użytki zielone,
2. rekreacja,
3. budowa pawilonów usługowych typu kontenerowego.

Obszar zalewu falą awaryjną i wezbraniową

Jest to obszar, który może ulec zalaniu w wyniku:

1. awaryjnego przzerwania zapory bocznej,

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

2. przelania przez koronę zapory bocznej większej niż przewidziano fali wezbraniowej, powstającej podczas powodzi,
3. wystąpienia fali wezbraniowej powstałej w wyniku intensywnych opadów atmosferycznych na obszarze doliny Wisły, niezależnie od istnienia wzdłuż rzeki wałów przeciwpowodziowych.

Zasięg zalania falą awaryjną i wezbraniową przyjęto, jako sumę wszystkich czynników dla najbardziej niekorzystnego przypadku tj. dla maksymalnego piętrzenia wody w zbiorniku do rzędnej 257 m. n. p. m., które jeszcze nigdy nie miało miejsca. Z przeprowadzonych obliczeń i na podstawie sygnałów z ostatnich lat, w których występowały powodzie na skutek nawałnych opadów o dużym natężeniu, należy założyć, że zalanie terenów zawala wodami zgromadzonymi w zbiorniku jest możliwe. Prawdopodobne jest również wystąpienie wody katastrofalnej i przerwanie istniejących wałów przeciwpowodziowych wzdłuż Wisły. Granice zagrożenia powodziowego w tym przypadku zostały wyznaczone, jako zasięg zalewów przy wodzie 100 letniej.

1.2. Informacje ekonomiczno-społeczne

1.2.1. Wskaźniki społeczno – ekonomiczne

Na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych GUS - stan zaludnienia w gminie Strumień wynosił 11 728 osób (na dzień 31.12.2002 r.) w tym:

- kobiety (ogółem)	5 881, tj. 50,1%,
- mężczyźni (ogółem)	5 847, tj. 49,9%,
- ludność w wieku przedprodukcyjnym(ogółem)	2 900, tj. 24,7%,
- ludność w wieku produkcyjnym (ogółem)	7 285, tj. 62,1%,
- ludność w wieku poprodukcyjnym (ogółem)	1 543, tj. 13,2%,
- gęstość zaludnienia na km ²	wynosi 201 osób.

Całkowita powierzchnia gminy Strumień wynosi 5 840 ha z czego obszar wiejski zajmuje 5 195 ha, natomiast powierzchnia miasto wynosi 645 ha.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

W gminie Strumień działają placówki szkolnictwa podstawowego, zawodowego oraz średniego. W szczególności są to: 6 przedszkoli (320 miejsc; 144 dzieci 6 – letnich); 5 szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży (1047 uczniów); 1 gimnazjum dla dzieci i młodzieży (551 uczniów); 1 ponadpodstawowa średnia szkoła zawodowa dla młodzieży (159 uczniów).

Do podstawowych placówek usługowych z zakresu kultury zaliczamy: 4 placówki biblioteczne i filie (46 254 księgozbiór w woluminach).

Większość punktów usługowych zlokalizowanych jest w dzielnicy Strumień Centrum. Sieć usług podstawowych występująca poza centrum Strumienia jest stosunkowo słabo rozwinięta – dotyczy to w szczególności nierównomiernego nasycenia siecią handlową.

1.2.2. Bezrobocie

Liczba osób pozostających bez pracy na koniec stycznia 2004 r. wynosiła 722, w tym kobiet 388. Prawo do zasiłku posiadało 64 bezrobotnych, w tym 27 kobiet. Absolwenci: 67, w tym 33 kobiet.

Dla porównania stopa bezrobocia w Polsce na koniec czerwca 2003 r. wynosiła 17,8%, w województwie śląskim 16,5%, a w powiecie cieszyńskim 13,8%.

Bezrobocie wiąże się nie tylko z rynkiem pracy w mieście, ale jest efektem tych wszystkich przemian, jakie zachodzą w najbliższym otoczeniu. Zmiany potencjału wytwórczego, będące wynikiem obecnej sytuacji gospodarczej wymusiły zwolnienia grupowe w wielu zakładach i przedsiębiorstwach różnych branż.

Istotnym problemem jest bezrobocie kobiet i osób z najniższym wykształceniem. Liczebność bezrobotnych kobiet jest coraz większa. Bezrobocie maleje, a udział kobiet w statystyce rośnie. Najwięcej bezrobotnych rekrutuje się spośród osób z najniższym wykształceniem.

1.2.3. Turystyka i rekreacja

Oddanie do użytku w 1956 r. Zbiornika Goczałkowickiego i znaczne zaostreżenie wymogów dla gospodarki ściekowej spowodowały, że próby uruchomienia w mieście większego zakładu przemysłowego (próbowano pozyskać m.in. cieszyńskie Celmę i Juwenię oraz bielską Befamę), nie zakończyły się powodzeniem. Okoliczne wsie, wchodzące w skład strumieńskiej gminy, zachowały swój rolniczy charakter, słyną jednak przede wszystkim z hodowli ryb. Wraz z gminą Chybie stanowią jeden z największych w Polsce ośrodków

hodowli karpia i pstrąga, a hodowlany zakład doświadczalny Polskiej Akademii Nauk, który znajduje się w drogomyślańskim przysiółku Gołysz, jest w zakresie swoich badań i osiągnięć jednym z najważniejszych w Europie. Turystyce i rekreacji sprzyja korzystne położenie gminy w sąsiedztwie Jeziora Goczałkowickiego oraz w stosunkowo niewielkiej odległości od znanych miejscowości górskich i uzdrowiskowych.

Gmina powiązana z ważniejszymi ośrodkami miejskimi i administracyjnymi liniami kolejowymi i drogowymi. Niewielka odległość od miejscowości wypoczynkowych i uzdrowiskowych stwarza możliwości rozwoju sieci hotelarsko-turystycznych.

1.2.4. Środowisko kulturowe

Na terenie gminy Strumień występują następujące obiekty o istotnej wartości dla środowiska kulturowego:

- 24 obiekty wpisane do rejestru zabytków,
- 321 obiektów figurujących w ewidencji zabytków województwa (dawnego bielskiego),
- 41 stanowisk archeologicznych.

Do innych obiektów środowiska kulturowego z zachowanymi wartościami zabytkowymi zaliczamy:

1. Krzyż pokutny w Pruchnej (przy drodze Cieszyn – Katowice w ogrodzie prywatnej posesji):
 - jest to jedyny na Śląsku Cieszyńskim obiekt tego typu, obrazujący zasady ówczesnego prawa, nakazującego skazanym wystawienie na ich koszt krzyża w miejscu dokonania zbrodni,
2. Cmentarz parafialny rzymsko – katolicki w Strumieniu:
 - najstarszy istniejący nagrobek z 1831 roku,
3. Cmentarz ewangelicki w Drogomyślu:
 - najstarszy istniejący nagrobek z 1913 roku,
4. Cmentarz parafialny rzymsko – katolicki w Pruchnej:
 - najstarszy istniejący nagrobek z 1891 roku,
5. Cmentarz ewangelicki w Pruchnej:
 - najstarszy istniejący nagrobek z 1874 roku.

1.2.5. Infrastruktura techniczna

1.2.5.1. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie całej gminy Strumień możliwy jest dostęp do wodociągowej sieci rozdzielczej (wodociągi zaopatrują w wodę około 97 % gospodarstw). Na istniejący system zaopatrzenia w wodę składa się:

- Zbiornik Goczałkowice, Stacja Uzdatniania Wody Strumień oraz magistralne rurociągi wodne (rurociągi stalowe Ø 800 mm), eksploatowane przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów Katowice,
- Wodociągowa sieć rozdzielcza administrowana przez Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej, wykonana z rur żeliwnych lub stalowych obecnie już wyeksploatowana i w większości nadająca się do wymiany.

Woda ze Stacji Uzdatniania w Strumieniu podawana jest do sieci za pośrednictwem:

- dwóch reduktorów Ø 125 mm i jednego Ø 100 mm znajdujących się w Strumieniu,
- czterech reduktorów Ø 125 mm w Zabłociu (z czego dwa reduktory podają wodę do Gminy Chybie a pozostałe dwa do Drogomyśla i Pruchnej),
- hydroforni ze stacji pomp (wysokość podnoszenia 50 m) podającą wodę do centrum Pruchnej „Nowe Chałupy”. Wydajność hydroforni to 500 m³/d a pojemność dwóch zbiorników wynosi 150 m³.

Na terenie gminy Strumień występują obszary, na których istnieje niedobór ciśnienia wody, jest to rejon ul. Strażackiej w Zbytkowie oraz kilka obszarów sołectwa Bąków. Istotnym problemem jest nieszczelność sieci wodociągowej - około 7 500 m³ wody na miesiąc tracone jest za sprawą złego stanu technicznego istniejących rurociągów. Występujące mniejsze zużycie wody, niż zakładano przy budowie sieci wodociągowych, skutkuje stosunkowo małą wymianą wody w rurociągach i w konsekwencji pogorszeniem jej walorów smakowych.

Zużycie wody w gminie przedstawia się następująco:

- woda wtłaczana do sieci 50 000 m³/miesiąc,
- woda sprzedawana 35 000 m³/miesiąc,

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

- potrzeby własne wodociągów 7 500 m³/miesiąc,
- jednostkowe zużycie wody 120 l/Md.

1.2.5.2. Odprowadzenie i oczyszczanie ścieków

Gmina Strumień nie posiada kompleksowego rozwiązania dla gospodarki ściekowej. Miasto Strumień posiada mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię ścieków, przeznaczoną do oczyszczania ścieków komunalnych. Technologia oczyszczania ścieków oparta jest o uproszczony schemat technologiczny tj. przedłużone napowietrzanie ścieków z osadem czynnym z pominięciem wstępnej sedymentacji. Osad wydzielany na oczyszczalni jest stabilizowany tlenkowo i mechanicznie odwadniany. Oczyszczone ścieki są odprowadzane do cieku Hynek (lewobrzeżny dopływ Wisły) po uzyskaniu wymaganego ustawą Prawo Wodne (Dz. U. nr 115, poz. 1229 z dnia 18 lipca 2001 r.) pozwolenia wodno – prawnego (decyzja z dnia 06.08.2002 r. znak WS6223 – 19/2002 Starosty Cieszyńskiego – zgoda na odprowadzanie ścieków oczyszczonych do potoku Hynek).

Ciek Hynek płynie około 50 m za ogrodzeniem oczyszczalni. Ścieki spływają do cieku grawitacyjnie (w razie spiętrzenia wody konieczne będzie przepompowanie ścieków przez wał, celem uniknięcia zalania oczyszczalni). Oczyszczalnia ścieków posiada wydajność 1900 m³/d, wykorzystana jest na poziomie 40 % (ścieki dopływają w ilości 650 – 700 m³/d, niosąc ładunek zanieczyszczeń odpowiadający 4 000 RM).

Do kanalizacji sanitarnej w mieście Strumień podłączone jest około 75 % miasta. Ilość ścieków dopływających na oczyszczalnię waha się w zależności od warunków atmosferycznych – przy intensywnych opadach około 2000 m³ a w dni ciepłe 300 m³/dobę (wahania są spowodowane przez wody opadowe oraz wsiąkanie ścieków do gruntu w dni suche). Na oczyszczalnię ścieków dowozi się także ścieki z gospodarstw domowych, które nie są podłączone do kanalizacji zbiorczej. Ilość dowożonych ścieków na zlewnię, znajdującą się na terenie oczyszczalni w ostatnich kilku latach ustabilizowała się (jest to ilość graniczna w stosunku do ścieków dopływających).

Tabela 3. Ładunki ścieków dowiezionych na oczyszczalnię w latach 1999 – 2002

MIESIĄC	ŚCIEKI OGÓŁEM			
	2002 r.	2001 r.	2000 r.	1999 r.
Styczeń	447,0	775,6	606,5	685,3

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Luty	491,0	668,2	660,6	688,9
Marzec	508,0	483,5	774,2	801,4
Kwiecień	570,0	608,5	625,7	814,7
Maj	559,0	563,4	619,0	741,3
Czerwiec	552,0	445	607,6	834,1
Lipiec	620,0	676,5	495,8	802,4
Sierpień	561,0	627,1	709,7	718,3
Wrzesień	562,0	565,0	650,0	671,5
Październik	770,0	655,9	852,2	856,4
Listopad	480,0	591,3	525,8	703,4
Grudzień	341,0	435	659	732,8
Razem	6461,0	7095	7786,1	9050,5

W zakresie ochrony wód oraz gleb przed zanieczyszczeniem ściekami komunalnym na terenie gminy Strumień wykonano w latach 1998 – 2002 następujące inwestycje:

1. Kanalizacja wokół przepompowni ROTUNDA	kolektor	- 183 mb,
	przyłącza	- 173 mb,
2. Kanalizacja do przedszkola	przyłącze	- 78 mb,
3. Kanalizacja do Szkoły Podstawowej	przyłącze	- 60 mb,
4. Kanalizacja ul. Czarnoty - Młyńska	kolektor	- 89 mb,
	przyłącza	- 177 mb,
5. Kanalizacja ul. Ks. Brzuski	kolektor	- 344 mb,
	przyłącza	- 132 mb,
6. Kanalizacja ul. Granicznej	kolektor	- 120 mb,
	przyłącza	- 102 mb,
7. Kanalizacja ul. Młyńska	przyłącze	- 63,1 m.

Razem do użytku oddano 1521,1 mb sieci kanalizacyjnej (kolektory + przyłącza).

Stare sieci betonowe i kamionkowe kanały wymagają remontu. Zgodnie z opinią eksploatatora sieci - WZC - kanały zostały wykonane z materiałów złej jakości, co wpływa na zły stan techniczny w chwili obecnej. Szacunkowa ilość sieci do doszczelnienia to ok. 3200 m.

Sołectwa: Bąków, Drogomyśl, Pruchna, Zabłocie i Zbytków nie są skanalizowane i nie posiadają urządzeń do oczyszczania ścieków. Zasadniczym systemem odprowadzania ścieków dla większości gospodarstw są zbiorniki bezodpływowe.

1.2.5.3. Sieć gazowa

Przez teren gminy Strumień przechodzi gazociąg wysokoprężny gazu wysokometanowego CN 2,5 MPa Ø 100 mm relacji Skoczów – Drogomyśl, eksploatowany przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie Rejon Gazowniczy Bielsko – Biała. Zaopatrzenie w gaz na terenie gminy Strumień realizowane jest w oparciu o średnioprężną gazową sieć rozdzielczą wyprowadzoną ze stacji redukcyjnej w Drogomyślu.

Osiedle budownictwa wielorodzinnego jest obsługiwane na niskim ciśnieniu, gazem z istniejących stacji redukcyjno – pomiarowych. Rejony zabudowy jednorodzinnej obsługiwane są gazem średnioprężnym z indywidualnymi reduktorami ciśnienia. Na terenie gminy Strumień nie występują ograniczenia w dostawie i ilości gazu, który wykorzystywany jest na cele socjalno – bytowe i technologiczne (ciepłownie). Eksploatację sieci i urządzeń gazowniczych na terenie gminy prowadzi Rejon Gazowniczy Strumień.

1.2.5.4. Sieć elektroenergetyczna

Przez teren gminy Strumień przechodzą napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia, krajowego systemu elektroenergetycznego 220 kV (tranzytowa, dwutorowa) relacji:

- Czeczott – Moszczenica, Bieruń – Komorowice,
- Bujaków – Liskovec, Bieruń – Komorowice,
- Bujaków – Liskovec, Kopanina – Liskovec.

Linie eksploatowane są przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne Południe Sp. z o. o.

Na terenie gminy Strumień znajdują się linie elektroenergetyczne administrowane przez:

- ENION S.A. Oddział Beskidzkiej Energetyki - Oddział Wysokich Napięć; linie przesyłowe 110 kV (relacji GPZ Kaczyce – GPZ Kopanina; GPZ Komorowice – Bujaków i Główny Punkt Zasilania (GPZ) Strumień 110/15 kV; zasilany dwustronnie od strony GPZ Pawłowice i od strony GPZ Skoczów,
- ENION S.A. Zakład Energetyczny Cieszyn; linie rozdzielcze i odbiorcze średniego oraz niskiego napięcia 15/0,4 kV.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Zaopatrzenie gminy Strumień (wraz z obszarami przyległymi – teren gminy Chybie, Jasienica) w energię elektryczną odbywa się z GPZ Strumień, poprzez napowietrzną i kablową sieć rozdzielczą 15 kV. Zaspokojenie elektroenergetycznych potrzeb gminy Strumień odbywa się na dobrym poziomie. Za wyjątkiem nielicznej grupy przemysłowej (obsługiwanej na napięciu 15 i 6 kV), zasilanie odbiorców realizowane jest na napięciu 0,4 kV za pośrednictwem stacji transformatorowych 15/0,4 kV.

Stacje transformatorowe wykonane są w większej ilości jako napowietrzne słupowe i wyposażone w transformatory o mocy od 40 do 250 kVA. Na terenach o intensywnej zabudowie stosowane są kioski transformatorowe wolno stojące lub wbudowane o mocach pojedynczych transformatorów do 400 kVA. Łączna moc stacji transformatorowych obsługujących teren gminy wynosi 9,5 MVA.

1.2.5.4. Komunikacja i infrastruktura drogowa

Układ drogowy

Sieć dróg w gminie Strumień jest dobrze rozbudowana, wszystkie przysiółki mają zapewnioną łączność komunikacyjną.

Tabela 4. Zestawienie dróg na terenie gminy Strumień (poza gminnymi)

Nr drogi	Kierunek	Parametry	Uwagi
93 – droga krajowa	Katowice – Skoczów	Droga główna G 2/2, szer. w. l. r. – 45 m,	Główna droga przenosząca tranzytowy ciężar komunikacyjny na kierunku Wisła – Katowice.
938 – droga wojewódzka	Pawłowice – Pruchna - Cieszyn	Droga główna G 1/2 szer. W. L. r. – 35 m,	Droga przenosząca ciężar komunikacyjny na kierunku Cieszyn – Katowice.
939 – droga wojewódzka	Zbytków – Strumień – Pszczyna	Droga główna G1/2 szer. w. l. r. 25 m,	Droga przebiegająca w całości przez teren zainwestowany Strumienia. Wzdłuż części odcinka drogi prowadzi trasa rowerowa główna 9N.
04 163 – droga powiatowa	Chybie – Drogomyśl – Pruchna	Droga lokalna L1/2 szer. w. l. r. – 25m,	Droga prawie na całej swojej długości przebiega przez tereny zainwestowane wsi (Pruchna, Drogomyśl).
04 164 – droga powiatowa	gr. wojew. Rychuńd - Pruchna	Droga lokalna L1/2 szer. w. l. r. – 20 m,	---
04 165 - droga powiatowa	Bąków - Rychuńd	Droga lokalna L1/2 szer. w. l. r. – 25 m,	Droga prawie na całej swojej długości obudowana terenami mieszkaniowymi.
04 166 - droga powiatowa	Zbytków – Pawłowice	Droga lokalna L1/2 szer. w. l. r. – 25 m,	Wzdłuż drogi prowadzi trasa rowerowa główna 9N.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

04 167- droga powiatowa	Drogomyśl Zabłocie	–	Droga lokalna L1/2 szer. w. l. r. – 20 m,	----
04 168 - droga powiatowa	Strumień Jasienica	–	Droga lokalna L1/2 szer. w. l. r. – 35 m,	----
04 169 - droga powiatowa	Zabłocie Frelichow	–	Droga lokalna L1/2 szer. w. l. r. – 15 m,	----

Sieć drogową uzupełniają drogi gminne i prywatne.

Komunikacja kolejowa

Układ kolejowy tworzą:

- międzynarodowa magistrala Katowice – Zebrzydowice – Republika Czeska,
- linia krajowa Chybie – Pawłowice.

Trasy rowerowe

1. Trasa rowerowa główna, subtrasa nr 9N – Strumień – Jastrzębie Zdrój, prowadzi przez centrum zabytkowe Strumienia gdzie łączy się z subtrasą nr 122 C,
2. Trasa rowerowa drugorzędna, subtrasa nr 122 C – Strumień – Zabłocie – Chybie - Jaworze,
3. Trasy rowerowe lokalne – określają możliwe przebiegi wynikające z lokalnych warunków, na bazie istniejących dróg, uwzględniając także lokalne potrzeby komunikacyjne,
4. Trasy rowerowe wynikają z projektu sieci tras rowerowych opracowanego w ramach programu „REGIOTUR – trasy rowerowe”.

1.2.6. Wskaźniki aktywności gminy i społeczności lokalnej na rzecz ochrony środowiska

Najważniejszym problemem jest kształtowanie świadomości ekologicznej młodzieży. W tym celu na terenie gminy od roku 1999 organizowane są akcje: Dzień Ziemi i Sprzątanie Świata. W akcjach tych bierze udział młodzież szkolna na poziomie od przedszkola do szkoły średniej oraz Polski Związek Wędkarski. Terenami najczęściej objętymi sprzątaniem są tereny przyległe do szkół, lasy, zadrzewienia śródpolne, przystanki PKS, pobocza dróg.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Materiały potrzebne do przeprowadzenia w/w akcji przekazywane są przez Urząd, który otrzymuje je od LOP Bielsko-Biała oraz fundacji ekologicznej „SILESIA”. W przypadku braku wystarczającej ilości materiałów gmina finansuje ich uzupełnienie.

Tabela 5. Ilość zebranych śmieci na terenie gminy w latach 1999 – 2003

LATA	ILOŚĆ ZEBRANYCH ŚMIECI W „m ³ ”		RAZEM
	Dzień Ziemi	Sprzątanie Świata	
1999	29,8	40,1	69,9
2000	34,5	36,34	70,82
2001	33,84	45,36	79,2
2002	35,88	31,92	67,8
2003	32,5	37,32	69,82

Tabela 6. Koszty poniesione przez Gminę za wywóz zebranych odpadów komunalnych

Lata	Ilość [m ³]	Koszt [zł]
1999	69,9	25041,08
2000	70,82	2270,75
2001	79,2	2691,76
2002	67,8	2647,93
2003	69,82	2734,59

W dalszym ciągu prowadzone są działania zmierzające do zwiększenia segregacji odpadów poprzez wyodrębnienie ze strumienia odpadów komunalnych części organicznych, metali, szkła, tworzyw sztucznych i odpadów niebezpiecznych. Ważne jest aby do systemu selektywnej zbiórki włączyła się cała społeczność lokalna.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

1.2.7. Analiza budżetu Gminy Strumień

1.2.7.1. Sprawozdanie ekonomiczne z wykonania budżetu Gminy Strumień za lata 2000 - 2002 oraz plan na rok 2003

W tabeli 7 przedstawiono wykonanie budżetu gminy Strumień za lata 2000 - 2003, ze wskazaniem głównych źródeł dochodów miasta, w podziale na:

- dochody własne, które stanowią średnio 47,8% dochodów,
- udział w podatku dochodowym od osób fizycznych, stanowiący średnio 17,6 % dochodów,
- dochody z majątku, które stanowią średnio 2,0 % dochodów,
- podatek od nieruchomości, które stanowią średnio 19,5 % dochodów,
- subwencje, które kształtują się na poziomie 40,6 % dochodów,
- dotacje, które kształtują się na poziomie 11,5 % dochodów.

Po stronie wydatków wyróżnić należy dwie kategorie:

- wydatki bieżące, które stanowią średniorocznie 91,0 % ogółu wydatków,
- wydatki majątkowe (w tym wydatki inwestycyjne), które stanowią średniorocznie 9,0 % ogółu wydatków.

Tabela 7. Syntetyczne zestawienie źródeł przychodów i wydatków budżetowych Gminy Strumień w latach 2000, 2001, 2002 i 2003 [zł]

Wyszczególnienie	2000 wykonanie	2001 wykonanie	2002 wykonanie	2003 wykonanie
DOCHODY OGÓŁEM	12 349 469	14 049 293	15 276 194	16 685 987
DOCHODY	11 916 929	13 859 570	14 901 114	15 138 668
WŁASNE	5 619 158	6 417 781	7 258 572	7 364 747
w tym udział w podatku dochodowym od osób fizycznych	2 579 305	2 484 910	2 205 191	2 601 476
w tym dochody z majątku	221 965	282 968	405 498	200 000
w tym podatek od nieruchomości	1 581 852	2 568 367	3 418 749	3 327 000
SUBWENCJE	4 546 904	5 848 025	5 927 176	6 374 065
DOTACJE	1 750 867	1 593 764	1 715 366	1 399 856

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

PRZYCHODY	432 540	189 723	375 080	1 547 319
w tym kredyt/pożyczka		189 723		1 120 000
w tym wolne środki	432 540		375 080	427 319
WYDATKI OGÓŁEM	12 349 469	14 049 293	14 689 964	16 685 987
WYDATKI	12 044 372	13 919 355	14 501 692	16 497 715
Wydatki bieżące	11 547 836	12 191 168	13 668 155	14 437 170
w tym na obsługę długu	63 099	48 800	46 997	42 453
Wydatki majątkowe	496 536	1 728 187	833 537	2 060 545
w tym inwestycyjne	496 536	1 728 187	833 547	2 060 545
ROZCHODY	305 097	129 938	188 272	188 272
WYNIK	0	0	586 230	0

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że w roku 2003 dochody gminy rosły o 1,6% w stosunku do roku 2002 i o 9,2 % w stosunku do 2001. Zarówno dotacje jak i subwencje charakteryzują się istotnymi zmianami skokowymi w ostatnich latach.

Analizując wydatki należy stwierdzić, że w roku 2003 wzrosły one o ok. 13,8% w stosunku do roku 2002 i ok. 18,5 % w stosunku do roku 2001.

1.2.7.2. Analiza wskaźnikowa zdolności kredytowej jednostki administracyjnej

Wskaźniki charakteryzujące zdolność kredytową gminy przedstawiają się tak, jak to pokazuje tabela 8.

Wskaźnik dochodowości jest miernikiem zamożności. Im wyższy poziom tego wskaźnika tym jednostka samorządu terytorialnego z większą łatwością wykonuje zadania publiczne na rzecz swoich mieszkańców.

Udział dochodów z majątku gminy w dochodach wskazuje poziom wykorzystania majątku gminy i najwyższy jest w gminach uprzemysłowionych.

Wskaźnik inwestycyjny określa udział inwestycji w wydatkach i jest związany z poziomem zamożności jednostki samorządu terytorialnego.

Wskaźnik zadłużenia 1 określa na ile jednostka samorządu terytorialnego będzie mogła prowadzić obsługę bieżących zobowiązań na poziomie dochodów wykonanych w roku ubiegłym.

Wskaźnik zadłużenia 2 określa, czy zadłużenie jednostki samorządu terytorialnego nie przekroczy 15% wysokości dochodów.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Wskaźnik możliwości zadłużenia określa relację długu jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do dochodów w roku bieżącym (max 60% dochodów).

Wskaźnik struktury 1 określa poziom środków własnych jednostki samorządu terytorialnego. Dopełnienie do stu określa udział uzyskanych środków obcych w środkach finansowych.

Wskaźnik struktury 2 określa poziom wydatków poniesionych na realizację zadań własnych. Dopełnienie do stu tego wskaźnika określa udział spłat pozyskanych środków obcych w środkach finansowych.

Poziom wydatków finansowych określa stopień obciążenia jednostki samorządu terytorialnego z tytułu obsługi zadłużenia.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Tabela 8. Wskaźniki finansowe dla oceny zdolności kredytowej gminy Strumień

Lp.	Wskaźniki	Opis wskaźnika	Wykonanie za 2001	Wykonanie za 2002	Plan na 2003
1	Wskaźnik dochodowości	dochody gminy na jednego mieszkańca	1 189,8	1 273,7	1 291,4
2	Poziom wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	wydatki inwestycyjne / wydatki	12,4%	5,7%	12,5%
3	Wskaźnik zadłużenia 1	obsługa zobowiązań w roku bieżącym / dochody budżetu ogółem zrealizowane w roku poprzednim	1,5%	1,7%	1,5%
3a	Wskaźnik zadłużenia 2	(rata kredytów i pożyczek + odsetki)/dochody budżetu w roku bieżącym < 15%	1,3%	1,6%	1,5%
4	Wskaźnik możliwości zadłużenia gminy	kwota zadłużenia/dochody budżetu w roku bieżącym <60%	8,9%	7,1%	13,1%
5	Struktura 1	dochody zrealizowane w roku bieżącym / dochody ogółem budżetu zrealizowane w roku bieżącym	98,6%	97,5%	90,7%
6	Struktura 2	wydatki zrealizowane w roku bieżącym / wydatki ogółem zrealizowane w roku bieżącym	99,1%	98,7%	98,9%
7	Poziom wydatków finansowych	wydatki finansowe w roku bieżącym / wydatki ogółem roku bieżącego	1,3%	1,6%	1,4%

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Z analizy powyższych wskaźników wynika, że:

- wydatki inwestycyjne w roku 2001 i 2003 przekraczają 12 %,
- wskaźnik zadłużenia 2 i wskaźnik możliwości zadłużania są na niskim poziomie i w żadnym z analizowanych lat nie przekroczyły wartości granicznej,
- wskaźnik struktury 1 wskazuje, że miasto w niewielkim stopniu posiłkuje się długiem,
- z powodu nie korzystania z kredytów udział rozchodów w sumie wydatków i rozchodów jest niezauważalny, na co wskazuje wskaźnik struktury 2.

1.2.7.3. Ocena wydatków na ochronę środowiska

Poniżej przedstawiono zestawienie wydatków poniesionych przez Gminę Strumień w roku 2003 na Ochronę Środowiska.

Tabela 9. Wydatki poniesione na Ochronę Środowiska w 2003 r. na terenie Gminy Strumień

Lp.	Rodzaj wydatków	2003
1	Dopłata do systemu oczyszczania ścieków komunalnych	65681,95
2	Oczyszczanie miasta i gminy	4 680,00
3	Opłaty za korzystanie ze środowiska	1 600,00
4	Rozbudowa kanalizacji	29 198,00
RAZEM		101 159,95

1.2.7.4. Prognoza dochodów i wydatków na lata 2004-2007

W celu dokonania wieloletnich projekcji dochodów i wydatków budżetowych uwzględniających trendy i kierunki rozwoju ekonomicznego gminy został opracowany zestaw założeń. Podstawą do opracowania jest wykonanie budżetu za rok 2003 oraz aktualne wytyczne Ministerstwa Finansów.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Dochody budżetowe 2004-2007

- Jako podstawę planowania przyjęto dochody z wykonania budżetu za rok 2003,
- Zaplanowano wzrost poszczególnych źródeł dochodów uwzględniając wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja) oraz wskaźnik wzrostu cen produkcji przemysłowej oraz wskaźnik PKB,
- Prognozowana PKB.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
Prognozowane PKB	3,2%	3,1%	2,9%	2,5%

Źródło: Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową i szacunki własne

Wydatki budżetowe

- Jako podstawę planowania przyjęto wydatki budżetowe za rok 2003,
- Zaplanowano wzrost poszczególnych grup wydatków bieżących uwzględniając wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja) oraz wskaźnik wzrostu cen produkcji przemysłowej,
- Prognoza wskaźników:

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
Wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja)	103,2%	103,1%	102,9%	102,5%
Wskaźnik wzrostu cen produkcji przemysłowej	102,0%	101,5%	102,0%	102,0%

Źródło: Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową i szacunki własne

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Prognozę budżetu miasta przedstawia poniższa tabela:

Tabela 12. Prognoza budżetu gminy Strumień na lata 2004-2007

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
DOCHODY OGÓŁEM	16 239 105	17 949 922	17 686 339	18 095 035
DOCHODY	15 623 105	16 266 122	16 737 839	17 156 285
WŁASNE	7 600 419	7 994 732	8 226 579	8 432 244
w tym udział w podatku dochodowym od osób fizycznych	2 684 723	2 767 950	2 848 220	2 919 426
w tym dochody z majątku	206 400	212 798	218 970	224 444
W tym podatek od nieruchomości	3 433 464	3 539 901	3 642 559	3 733 622
SUBWENCJE	6 578 035	6 781 954	6 978 631	7 153 097
DOTACJE	1 444 651	1 489 436	1 532 629	1 570 945
PRZYCHODY	616 000	1 683 800	948 500	938 750
w tym kredyt/pożyczka	0	261 300	0	0
w tym wolne środki	0	0	0	0
WYDATKI OGÓŁEM	16 239 105	17 949 922	17 686 339	18 095 035
WYDATKI	16 050 833	17 475 818	17 356 339	17 765 035
Wydatki bieżące	14 899 159	15 292 018	15 735 486	16 128 873
w tym na obsługę długu	132 100	118 856	80 546	59 833
Wydatki majątkowe	1 151 674	2 183 800	1 620 853	1 636 162
w tym inwestycyjne	1 151 674	2 183 800	1 620 853	1 636 162
ROZCHODY	188 272	474 104	330 000	330 000
WYNIK	0	0	0	0

Z przedstawionej prognozy budżetu gminy Strumień oraz harmonogramu wydatków na ochronę środowiska w latach 2004-2007 wynikającego z realizacji wieloletnich programów inwestycyjnych wynikają następujące wnioski:

- wydatki na ochronę środowiska przekraczają możliwości finansowe gminy, stąd konieczne jest pozyskanie środków zewnętrznych, głównie z funduszy strukturalnych UE oraz WFOŚiGW ,
- rozkład środków na lata podyktowany jest możliwością pozyskania środków na dofinansowanie inwestycji,

- wspomaganie się tylko kredytami i pożyczkami bez środków zagranicznych nie spowodowałoby przekroczenia wartości granicznych. (15% przy wskaźniku zadłużenia 2 i 60% przy wskaźniku możliwości zadłużania), ale wskaźnik możliwości zadłużenia gminy wzrósłby w takim przypadku z poziomu 11,5% w 2004 do 15,4 %, a w 2007 z 5,4% do 28,3%.

1.3. Szanse i ograniczenia rozwoju gminy wynikające ze stanu środowiska

Turystyce i rekreacji sprzyja korzystne położenie gminy w sąsiedztwie Jeziora Goczałkowickiego oraz w stosunkowo niewielkiej odległości od znanych miejscowości górskich i uzdrowiskowych. Gmina powiązana jest z ważniejszymi ośrodkami miejskimi i administracyjnymi liniami kolejowymi i drogowymi.

Utrzymanie istniejących walorów krajobrazu poprzez ograniczenie możliwości rozwoju niekorzystnych zjawisk zachodzących w przestrzeni powinno być jednym z podstawowych uwarunkowań rozwoju gminy Strumień.

Drugim uwarunkowaniem powinno być wzbogacanie i kształtowanie nowych walorów krajobrazu poprzez:

- tworzenie i zagospodarowanie ekologicznego systemu obszarów chronionych,
- ochronę najcenniejszych wartości drzewostanu w istniejących kompleksach leśnych,
- urozmaicenie krajobrazu poprzez budowę małych zbiorników wodnych,
- rozbudowę ścieżek dydaktyczno – przyrodniczych,
- rozbudowę szlaków turystycznych i innych elementów programu sportowego,
- zahamowanie degradacji i poprawę stanu głównych składników środowiska,
- nawiązanie i skuteczną realizację współpracy międzynarodowej dla ochrony wód, powietrza, lasów i obiektów unikalnych.

Czynnikiem ograniczającym rozwój przemysłu gminy Strumień jest znajdujący się na jej terenie Zbiornik Goczałkowicki, który jest głównym zbiornikiem zaopatrującym aglomerację śląską w wodę pitną a co za tym idzie znaczące zaostrza wymogi dla gospodarki ściekowej.

2. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA ŚRODOWISKOWE GMINY STRUMIEŃ

W oparciu o wytyczne Ministerstwa Środowiska (lipiec, 2002), konsultację z Władzami Gminy Strumień oraz wszystkimi zainteresowanymi Podmiotami, opracowano zestawienie celów, priorytetów i zadań (zadania własne i koordynowane) środowiskowych.

Zadania własne – poprzez te zadania należy rozumieć przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji gminy.

Zadania koordynowane – przez zadania koordynowane należy rozumieć pozostałe zadania, związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które będą finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla powiatowego, wojewódzkiego i centralnego.

Zadania przedstawione w niniejszym opracowaniu są jego najważniejszą częścią. Ich realizacja pozwoli poprawić stan środowiska całej gminy oraz zachować jego najcenniejsze elementy. Zadania (Z) zostały pogrupowane według następujących dziedzin:

1. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego,
2. Racjonalna gospodarka wodna,
3. Poprawa jakości gleb, ochrona powierzchni i kopalin,
4. Zmniejszenie uciążliwości hałasu,
5. Zachowanie i wzbogacanie walorów przyrodniczych,
6. Racjonalna gospodarka odpadami,
7. Zagospodarowanie terenów antropogenicznych,
8. Monitoring środowiska i przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska,
9. Edukacja ekologiczna.

Dziedziny te stanowią grupę celów głównych (C). Każdy z nich zawiera części składowe w postaci następujących priorytetów (P):

Ad.1. Ograniczenie niskiej emisji,

Minimalizacja uciążliwości od transportu kołowego,

Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym,

Ograniczenie emisji przemysłowych (niska i wysoka),

Ad. 2. Ochrona przeciwpowodziowa,

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

- Realizacja kompleksowych inwestycji w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej
(ograniczenie zrzutów ścieków do cieków i zbiorników),
Poprawa jakości wody pitnej,
Regulacja stosunków wodnych na terenie gminy,
- Ad. 3. Ochrona wierzchniej warstwy gleb,
Przywrócenie wartości użytkowych gleb,
Racjonalna gospodarka rolna,
Racjonalna gospodarka kopalinami,
- Ad. 4. Ograniczenie emisji hałasu przemysłowego i pochodzącego od ciągów komunikacyjnych,
Ograniczenie emisji hałasu z innych źródeł (punktowych),
- Ad. 5. Ochrona i renaturalizacja ekosystemów,
Ochrona elementów przyrody ożywionej i nieożywionej,
Zwiększenie powierzchni biologicznie czynnych,
- Ad. 6. Likwidacja dzikich składowisk odpadów i utrzymanie czystości,
Rozwój selektywnej zbiórki odpadów,
Ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych w strumieniu odpadów komunalnych,
Wdrażanie systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi,
Gospodarka odpadami przemysłowymi z zakładów zlokalizowanych na terenie gminy,
- Ad. 7. Tworzenie parków, terenów zielonych i miejsc wypoczynkowo - rekreacyjnych,
Inne możliwości zagospodarowania terenów poprzemysłowych,
- Ad. 8. Awarie w zakładach pracy,
Kolizje drogowe, pożary, powodzie,
Monitoring środowiska,
- Ad. 9. Prowadzenie zajęć dydaktycznych w szkołach,
Organizacja pozaszkolnych ośrodków i elementów edukacji ekologicznej.

Każdy z wyżej wymienionych priorytetów zawiera zadania szczegółowe zawarte w tabeli zbiorczej.

Tabela zbiorcza oprócz zadań szczegółowych zawiera również czas realizacji zadań - w perspektywie czteroletniej (do roku 2007) i perspektywie długoterminowej (do roku 2015). Priorytet realizacji zadań w tych interwałach czasowych został określony na podstawie

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

konsultacji z Władzami Gminy i wszystkimi Podmiotami zainteresowanymi Programem Ochrony Środowiska (spotkanie w dniu 20.10.2003 r.).

Tabela zawiera również szacunkowy koszt realizacji zadań, zewnętrzne źródła dofinansowania i pozyskania środków oraz podmioty, które powinny wziąć udział w ich realizacji.

Tabela zawiera cele, priorytety i zadania związane z Planem Gospodarki Odpadami, który stanowi integralną część Programu Ochrony Środowiska.

Szczegółowy **harmonogram uruchamiania środków finansowych** dla zadań własnych i zadań koordynowanych z udziałem gminy został przedstawiony w tabeli zbiorczej.

2.1. TABELA ZBIORCZA
– CELE, PRIORYTETY I ZADANIA WRAZ Z CZASEM
REALIZACJI, SZACUNKOWYMI KOSZTAMI
I MOŻLIWOŚCIAMI FINANSOWANIA

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

C 1. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

Priorytety ekologiczne:

P. 1. Ograniczenie niskiej emisji

P. 2. Minimalizacja uciążliwości od transportu kołowego

P. 3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym i radioaktywnym

P. 4. Ograniczenie emisji przemysłowych (niska i wysoka)

W – zadania własne,

K – zadania koordynowane,

X – okres realizacji (zadania mogą być realizowane: do końca roku 2007, w perspektywie długoterminowej do 2015, lub w jednym i drugim interwale czasowym)

Nazwa zadania w zakresie poprawy jakości powietrza atmosferycznego	W / K	Do zrealizowania do roku 2007	Do zrealizowania w perspektywie długoterminowej	Szacunkowy łączny koszt realizacji (w przypadku zadań koordynowanych – udział gminy)	Źródła finansowania	Partnerzy
Zadania w ramach priorytetu P. 1. – Ograniczenie niskiej emisji						
Z. 1. Wykonanie programu ograniczenia niskiej emisji z budynków jednorodzinnych i kotłowni indywidualnych	W	X		100.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G, Inwestorzy indywidualni
Z. 2. Promocja ww. przedsięwzięcia oraz alternatywnych źródeł energii wśród mieszkańców gminy	W		X	80.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Z. 3. Budowa nowych budynków stanowiących mienie komunalne z zachowaniem zasad termoizolacji (termomodernizacja istniejących obiektów komunalnych)	W	X	X	2.000.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Z. 4. Wspieranie w skali powiatu systemu zachęt dla przedsięwzięć wykorzystujących odnawialne źródła energii	K, W	X	X	20.000/ROK	Budżet Powiatu Budżety Gmin	Gminy Powiatu, Starostwo Powiatowe

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Z.5. Rozbudowa sieci ciepłowniczej	K,W	X	X		Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U. G., Przedsiębiorstwa i inwestorzy indywidualni
Zadania w ramach priorytetu P. 2. – Minimalizacja uciążliwości od transportu kołowego						
Z. 1. Modernizacja dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych	K	X	X	-	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	Odpowiedni Zarząd Dróg
Z. 2. Realizacja i modernizacja obwodnicy miasta Strumień	K	X	X		Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Odpowiedni Zarząd Dróg
Z. 3. Remonty i modernizacja dróg gminnych wg P.Z.P.	W	X	X	500.000/ROK	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Z. 4. Wprowadzenie zmian w układzie komunikacyjnym gminy poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego i części ruchu samochodowego z obszarów o gęstej zabudowie (odpowiednie oznakowanie, progi zwalniające, montaż parkometrów)	K		X	30.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Odpowiedni Zarząd Dróg (według kompetencji)
Z.5. Wykonanie opracowania dla weryfikacji (skanalizowania) ruchu i parkowania na terenie całej gminy	W		X	50.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Zadania w ramach priorytetu P. 3. – Ochrona przed promieniowaniem radioaktywnym i elektromagnetycznym						
Z. 1. Wykonanie badań promieniowania elektromagnetycznego w okolicach lokalizacji stacji przekaźnikowych P.T.K.	K	X		5.000	Środki własne odpowiedzialnego	U.M, PTK
Zadania w ramach priorytetu P. 4. – Ograniczenie emisji przemysłowej (niska i wysoka)						

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Z.1. Dokonanie identyfikacji emitorów, oraz stworzenie bazy danych i map dotyczących stanu powietrza atmosferycznego	K	X	X	60.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	WFOŚiGW, U.M., Podmioty gospodarcze, Starostwo Powiatowe
Z.2. Współudział w budowie wojewódzkiego systemu kontroli wnoszenia opłat środowiskowych	K	X	X	1.500/MIESIĄC	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski U.M., Podmioty gospodarcze, Starostwo Powiatowe

C 2. Racjonalna gospodarka wodna

Priorytety ekologiczne:

P 1. Ochrona przeciwpowodziowa

P 2. Realizacja kompleksowych inwestycji w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej (ograniczenie zrzutów ścieków do cieków i zbiorników)

P 3. Poprawa jakości wody pitnej

P 4. Regulacja stosunków wodnych na terenie gminy

W – zadania własne,

K – zadania koordynowane,

X – okres realizacji (zadania mogą być realizowane: do końca roku 2007, w perspektywie długoterminowej do 2015, lub w jednym i drugim interwale czasowym)

Nazwa zadania w zakresie racjonalnej gospodarki wodnej	W / K	Do zrealizowania do roku 2007	Do zrealizowania w perspektywie długoterminowej	Szacunkowy łączny koszt realizacji (w przypadku zadań koordynowanych – udział gminy)	Źródła finansowania	Partnerzy
Zadania w ramach priorytetu P. 1. - Ochrona przeciwpowodziowa						

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Z. 1. Przebudowa i modernizacja obiektów hydrotechnicznych (w tym wzmocnienie wałów przeciwpowodziowych) rzek i potoków na terenie gminy	K	X		-	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G. , Odpowiedni administratorzy (RZGW Gliwice.)
Z. 2. Wykonanie niezbędnych ekspertyz dotyczących stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych	K	X		-	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G. , Odpowiedni administratorzy (RZGW Gliwice.)
Z. 3. Stworzenie systemu monitorowania stanu rzek i wałów przeciwpowodziowych	K	X		-	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	RZGW, U.G. , Sąsiednie gminy i administratorzy rzek
Z. 4. Wdrożenie systemu ostrzegania na wypadek katastrofy	W	X		50.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G., Urząd Marszałkowski
Z. 5. Wykonanie ekspertyzy hydrotechnicznej dla terenów zagrożonych powodzią.	W	X		40.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Zadania w ramach priorytetu P. 2. - Realizacja kompleksowych inwestycji w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej (Ograniczenie zrzutów ścieków do cieków i zbiorników)						
Z. 1. Renowacja i modernizacja istniejącej kanalizacji sanitarnej	W	X	X	1.000.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Z. 2. Modernizacja urządzeń istniejącej oczyszczalni ścieków w Strumieniu	W	X	X	4.360.174,65	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Z. 3. Dociążenie oczyszczalni ścieków w Strumieniu	W	X	X	-	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Z. 4. Budowa systemu kanalizacji rozdzielczej wraz z oczyszczalnią ścieków dla sołectw Pruchna i Drogomyśl	W	X	X	2.012.388,30	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Z. 5. Modernizacja istniejących przepompowni ścieków	W	X	X	1.000.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Z. 6. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej dla Zabłocia, Zbytkowa i Bąkowa.	W	X	X	335.398,05	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Z. 7. Wspieranie instalowania przydomowych oczyszczalni ścieków dla indywidualnych gospodarstw na obszarach nie objętych planowaną budową kanalizacji sanitarnej.	K, W	X	X	100.000	Środki własne, mieszkańcy, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G., Mieszkańcy
Zadania w ramach priorytetu P. 3. - Poprawa jakości wody pitnej						
Z. 1. Modernizacja istniejącej sieci wodociągowej (w tym wymiana rur azbestocementowych)	K	X	X	1.000.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G. , Wodociągi Z.C.
Z. 2. Rozbudowa sieci wodociągowej w miarę potrzeb	K		X	500.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G. , Wodociągi Z.C.
Z. 3. Zabezpieczenie sieci zaopatrzenia w wodę przed szkodami górniczymi	K	X	X	130.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G. , P.W. „GFG”
Z. 4. Wykonanie studium zaopatrzenia w wodę gminy w ramach opracowania dla gmin zaopatrywanych w wodę przez WZC Ustroń.	K	X		40.000	Środki własne, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G. , Wodociągi Z.C.
Zadania w ramach priorytetu P. 4. – Regulacja stosunków wodnych na terenie gminy						
Z. 1. Wykonanie opracowania, które pozwoli sklasyfikować tereny o zachwianych stosunkach wodnych	K	X		40.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Starostwo Powiatowe

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

C 3. Poprawa jakości gleb, ochrona powierzchni i kopalini

Priorytety ekologiczne:

P 1. Ochrona wierzchniej warstwy gleb

P 2. Przywrócenie wartości użytkowych gleb

P 3. Racjonalna gospodarka rolna

P 4. Racjonalna gospodarka kopalinami

W – zadania własne,

K – zadania koordynowane,

X – okres realizacji (zadania mogą być realizowane: do końca roku 2007, w perspektywie długoterminowej do 2015, lub w jednym i drugim interwale czasowym)

Nazwa zadania w zakresie poprawy jakości gleb, ochrony powierzchni i kopalini	W / K	Do zrealizowania do roku 2007	Do zrealizowania w perspektywie długoterminowej	Szacunkowy łączny koszt realizacji (w przypadku zadań koordynowanych – udział gminy)	Źródła finansowania	Partnerzy
Zadania w ramach priorytetu P. 1. – Ochrona wierzchniej warstwy gleb						
Z. 1. Objęcie ochroną terenów niezdegradowanych poprzez nielokowanie inwestycji uciążliwych na korzyść walorów przyrodniczych i rekreacyjnych	W		X	50.000	Środki własne gminy	U.G.
Z. 2. Rewitalizacja terenów objętych oddziaływaniem szkód górniczych	K	X	X	1.000.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., P.W. „GFG”
Zadania w ramach priorytetu P. 2. – Przywrócenie wartości użytkowych gleb						
Z. 1. Rozpoznanie i podjęcie działań dotyczących problemu zanieczyszczeń obszarowych, głównie z terenów przemysłowych	K	X	X	30.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., inne gminy,
Z. 2. Kontynuacja wapnowania, magnezowania gleb oraz zwiększenie nawożenia organicznego	K	X	X	50.000/ROK	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G., Rolnicy

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Z. 3. Zalesienia i zatrawienia gruntów odłogowanych, w tym zwalczanie chwastów (ochrona krajobrazu): - zakup specjalistycznego sprzętu	W	X	X	40.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G., Właściciele i Użytkownicy gruntów
Z. 4. Prowadzenie okresowych badań gleb W odpowiednich interwałach czasowych	W		X	20.000	Środki własne, Użytkownicy, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Z. 5. Wykonanie opracowania dotyczącego wykorzystania osadów z oczyszczalni ścieków na terenach rolniczych	K	X		20.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U. G. Rolnicy, Wodociągi Z.C.
Zadania w ramach priorytetu P. 3. - Racjonalna gospodarka rolna						
Z. 1. Wspomaganie działalności rolniczej, uwzględniającej normy ekologiczne – szkolenia rolników	W	X	X	30.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G. , Instytucje działające na rzecz rolnictwa
Z. 2. Poprawa struktury agrarnej poprzez scalanie gruntów	K	X	X	-	Środki własne odpowiedzialnego, fundusze krajowe, środki unijne	Właściciele i użytkownicy gruntów
Z. 3. Aktywizacja produkcji warzywniczej i sadowniczej	K	X	X	-	Środki własne odpowiedzialnego, fundusze krajowe, środki unijne	rolnicy
Zadania w ramach priorytetu P. 4. – Racjonalna gospodarka kopalniami						
Z. 1. Ochrona przed eksploatacją rozpoznanych złóż kopalin – odpowiednie wpisy do PZP	W		X	20.000	Środki własne gminy	U.G.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

C 4. Zmniejszenie uciążliwości hałasu *

Priorytety ekologiczne:

P. 1. Ograniczenie uciążliwości hałasu przemysłowego i pochodzącego od ciągów komunikacyjnych

P. 2. Ograniczenie emisji hałasu z innych źródeł (punktowych)

W – zadania własne,

K – zadania koordynowane,

X – okres realizacji (zadania mogą być realizowane: do końca roku 2007, w perspektywie długoterminowej do 2015, lub w jednym i drugim interwale czasowym)

Nazwa zadania w zakresie zmniejszenia uciążliwości przed hałasem	W / K	Do zrealizowania do roku 2007	Do zrealizowania w perspektywie długoterminowej	Szacunkowy łączny koszt realizacji (w przypadku zadań koordynowanych – udział gminy)	Źródła finansowania	Partnerzy
Zadania w ramach priorytetu P.1 i P.2						
Z. 1. Opracowanie programu ochrony przed hałasem	K		X	20.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Starostwo Powiatowe
Z. 2. Wykonanie niezbędnych map akustycznych	K		X	40.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Odpowiedni Zarząd Dróg, Starostwo Powiatowe
Z. 3. Ustanowienie stref ciszy na obiektach i obszarach proponowanych do objęcia ochroną (użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary ochrony lokalnej)	W	X		15.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Z. 4. Minimalizacja emisji hałasu poprzez budowę ekranów akustycznych i pasów zieleni wzdłuż najbardziej uciążliwych ciągów komunikacyjnych.	K	X	X	-	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	Odpowiedni Zarząd Dróg

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Z. 5. Stosowanie nowoczesnych nawierzchni do budowy nowych dróg, ulic i parkingów	K	X	X	150.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	Odpowiedni Zarząd Dróg
Z. 6. Wydzielenie terenów pod realizację zorganizowanej działalności inwestycyjnej, rzemieślniczej itp. (potencjalne źródła hałasu)	W		X	30.000	Środki własne gminy	U.G.
Z. 7. Stworzenie bazy danych (monitoring) o obiektach przemysłowych i źródłach stwarzających zagrożenie akustyczne dla środowiska	K		X	-	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	Starostwo Powiatowe

*** do zadań związanych z ochroną przed hałasem należą również: budowa ścieżek rowerowych, tworzenie użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, terenów rekreacyjnych. Zadania te zostały opisane w innych rozdziałach**

C 5. Zachowanie i wzbogacanie walorów przyrodniczych

Priorytety ekologiczne:

P. 1. Ochrona i renaturalizacja ekosystemów

P. 2. Ochrona elementów przyrody żywej i nieożywionej

P. 3. Zwiększenie powierzchni biologicznie czynnych

W – zadania własne,

K – zadania koordynowane,

X – okres realizacji (zadania mogą być realizowane: do końca roku 2007, w perspektywie długoterminowej do 2015, lub w jednym i drugim interwale czasowym)

Nazwa zadania w zakresie zachowania i wzbogacania walorów przyrodniczych	W / K	Do zrealizowania do roku 2007	Do zrealizowania w perspektywie długoterminowej	Szacunkowy łączny koszt realizacji (w przypadku zadań koordynowanych – udział gminy)	Źródła finansowania	Partnerzy
Zadania w ramach priorytetu P. 1. – Ochrona i renaturalizacja ekosystemów						
Z. 1. Utworzenie na terenie gminy użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.	W	X		50.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Z. 2. Opracowanie planu rewitalizacji terenów gminy Strumień.	K		X	-	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Właściciele terenów
Z. 3. Podwyższenie walorów przyrodniczych parków na terenie gminy.	W	X		30.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G.
Z. 4. Przeprowadzenie zalesień na terenach antropogenicznych wg. P.Z.P. gminy.	W	X	X	10.000/ROK	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Zadania w ramach priorytetu P. 2. - Ochrona elementów przyrody ożywionej i nieożywionej						
Z. 1. Wykonanie inwentaryzacji cennych okazów drzew, zespołów i stanowisk roślinnych (znaczenie naukowe, przyrodnicze, historyczno-pamiątkowe)	W	X		6.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Z. 2. Objęcie ochroną prawną cennych okazów przyrody ożywionej i nieożywionej.	W	X		-	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Zadania w ramach priorytetu P. 3. – Zwiększenie powierzchni biologicznie czynnych						
Z. 1. Stworzenie i realizacja planu urządzenia lasów komunalnych.	W		X	100.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Z. 2. Utworzenie na poziomie P.Z.P. czytelnej i klarownej linii zadrzewień i zalesień na terenie gminy.	W	X		25.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Z. 3. Prowadzenie akcji zadrzewieniowych na terenie gminy (np. akcja „Posadź własne drzewo”).	W	X	X	25.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G., mieszkańcy

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

C 6. Racjonalna gospodarka odpadami

Priorytety ekologiczne:

P. 1. Likwidacja dzikich składowisk odpadów i utrzymanie czystości

P. 2. Rozwój selektywnej zbiórki odpadów

P. 3. Ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych w strumieniu odpadów komunalnych

P. 4. Wdrażanie systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi

W – zadania własne,

K – zadania koordynowane,

X – okres realizacji (zadania mogą być realizowane: do końca roku 2007, w perspektywie długoterminowej do 2015, lub w jednym i drugim interwale czasowym)

Nazwa zadania w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami	W / K	Do zrealizowania do roku 2007	Do zrealizowania w perspektywie długoterminowej	Szacunkowy łączny koszt realizacji (w przypadku zadań koordynowanych – udział gminy)	Źródła finansowania	Partnerzy
Zadania w ramach priorytetu P. 1. – Likwidacja dzikich składowisk odpadów i utrzymanie czystości						
Z. 1. Monitoring i bieżąca likwidacja dzikich składowisk	W	X	X	20.000/ROK	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe	U.G. Użytkownicy lub właściciele terenu
Zadania w ramach priorytetu P. 2. – Rozwój selektywnej zbiórki odpadów						
Z. 1. Zwiększenie ilości strumieni zbieranych selektywnie (AGD, elektryczne i elektroniczne, budowlane, paleniskowe)	W, K	X	X	40.000/ROK	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej
Z. 2. Organizacja miejsca czasowego gromadzenia odpadów innych niż niebezpieczne w ramach GPGO.	K	X			Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G., Przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej
Z. 3. Objęcie wszystkich mieszkańców selektywną zbiórką odpadów.	W	X			Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe	U.G.,
Zadania w ramach priorytetu P. 3 – Ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych w strumieniu odpadów komunalnych						

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Z.1. Organizacja systemu zbiórki odpadów biodegradowalnych	K	X			Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej
Z.2. Budowa lokalnej kompostowni (np. przyrmowej)	K, W	X		1.000.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej
Zadanie w ramach priorytetu P.4. – Wdrażanie systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi						
Z.1. Stworzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych	K	X		100.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej
Z.2. Organizacja gospodarki odpadami zawierającymi azbest (pełna inwentaryzacja stanu technicznego obiektów i instalacji, organizacja miejsca gromadzenia odpadów)	K,W	X		150.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	Właściciele obiektów, U.G.
Z.3 Budowa Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych w ramach GPGO	W	X		150.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Starostwo Powiatowe,
Z. 4. Organizacja systemu zbiórki zwłok zwierzęcych	K	X		100.000	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	U.G. inne gminy powiatu,

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

C 7. Zagospodarowanie terenów zdegradowanych

Priorytety ekologiczne:

P. 1. Rekultywacja terenów przemysłowych

P. 3. Tworzenie parków, terenów zielonych i miejsc wypoczynkowo-rekreacyjnych

P. 3. Inne możliwości zagospodarowania terenów

W – zadania własne,

K – zadania koordynowane,

X – okres realizacji (zadania mogą być realizowane: do końca roku 2007, w perspektywie długoterminowej do 2015, lub w jednym i drugim interwale czasowym)

Nazwa zadania w zakresie zagospodarowania terenów zdegradowanych	W / K	Do zrealizowania do roku 2007	Do zrealizowania w perspektywie długoterminowej	Szacunkowy łączny koszt realizacji (w przypadku zadań koordynowanych – udział gminy)	Źródła finansowania	Partnerzy
Zadania w ramach priorytetu P. 1. – Rekultywacja terenów przemysłowych						
Z. 1. Likwidacja niecek obniżeniowych pochodzenia górniczego w sposób nie szkodzący środowisku	K	X	X	-	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	Właściciele terenu
Zadania w ramach priorytetu P. 1. – Tworzenie parków, terenów zielonych i miejsc wypoczynkowo-rekreacyjnych						
Z. 1. Objęcie ochroną punktów i ciągów widokowych z przedpolami (na poziomie P.Z.P)	W		X	10.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.
Z. 2. Renowacja i zagospodarowanie obiektów zabytkowych	K	X	X	2.000.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Wojewódzki Konserwator Zabytków
Z. 3. Doposażenie osiedli wielorodzinnych w zieleni urządzoną	W	X	X	10.000/ROK	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G,

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Z. 4. Tworzenie nowych ścieżek rowerowych na terenie gminy	K		X	10.000/ROK	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Inne gminy
Z. 5. Utrzymanie i remonty istniejących ścieżek i tras rowerowych na terenie gminy	K	X	X	3.000/ROK	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Inne gminy,
Z. 6. Adaptacje dworów i parków na centra rekreacyjne i produkcyjne	W		X	-	Środki własne odpowiedzialnego, WFOŚiGW, Inwestorzy zewnętrzni	U.G.,
Z. 7. Budowa plantów (teren z zielenią urządzoną, placami zabaw itp.)	W	X	X	200.000	Środki własne odpowiedzialnego, WFOŚiGW, Inwestorzy zewnętrzni	U.G.,
Zadania w ramach priorytetu P. 2. - Inne możliwości zagospodarowania terenów						
Z. 1. Rozpoznanie możliwości wykorzystania gruntów odłogowych i przemysłowych do upraw przeznaczonych na biopaliwa i biomasę.	W	X		50.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.

C 8. Monitoring środowiska i przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska

Priorytety ekologiczne:

P 1. Awarie w zakładach pracy

P 2. Kolizje drogowe, pożary, powódzie

W – zadania własne,

K – zadania koordynowane,

X – okres realizacji (zadania mogą być realizowane: do końca roku 2007, w perspektywie długoterminowej do 2015, lub w jednym i drugim interwale czasowym)

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Nazwa zadania w zakresie przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska	W / K	Do zrealizowania do roku 2007	Do zrealizowania w perspektywie długoterminowej	Szacunkowy łączny koszt realizacji (w przypadku zadań koordynowanych – udział gminy)	Źródła finansowania	Partnerzy
Zadania w ramach priorytetu P. 1. – Awarie w zakładach pracy						
Z. 1. Współpraca w tworzeniu planów awaryjnych w zakładach pracy	K	X	X	40.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Zakłady Przemysłowe
Zadania w ramach priorytetu P. 2. – Kolizje drogowe, pożary, powodzie						
Z. 2. Powołanie Międzygminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego	K	X		-	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Inne gminy Jednostki specjalistyczne, Starostwo powiatowe
Z. 2. Tworzenie jednostek specjalistycznych ratownictwa przy współudziale przeszkolonych i wykwalifikowanych kadr zakładowych	K	X	X	100.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.M., Zakłady Przemysłowe
Z. 3. Utworzenie magazynu gminnego sprzętu i środków ratowniczych	W	X		200.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Inne gminy, Starostwo Powiatowe
Z. 4. Oznakowanie i wytyczenie dróg ewakuacyjnych i dróg przewozu materiałów niebezpiecznych	K		X	100.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Inne gminy, Właściwy Zarząd Dróg
Z. 5. Doposażenie straży pożarnej w środki ratownicze	W	X	X	100.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

C 9. Edukacja ekologiczna *

Priorytety ekologiczne:

P. 1. Prowadzenie zajęć dydaktycznych w szkołach

P. 2. Organizacja pozaszkolnych ośrodków i elementów edukacji ekologicznej

W – zadania własne,

K – zadania koordynowane,

X – okres realizacji (zadania mogą być realizowane: do końca roku 2007, w perspektywie długoterminowej do 2015, lub w jednym i drugim interwale czasowym)

Nazwa zadania w zakresie edukacji ekologicznej	W / K	Do zrealizowania do roku 2007	Do zrealizowania w perspektywie długoterminowej	Szacunkowy łączny koszt realizacji (w przypadku zadań koordynowanych – udział gminy)	Źródła finansowania	Partnerzy
Zadania w ramach priorytetu P. 1. - Prowadzenie zajęć dydaktycznych w szkołach						
Z. 1. Wprowadzenie do programów edukacji ekologicznej (dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych) elementów związanych z: - ochroną: powietrza, wód, gleby, przyrody, - prezentacją walorów i problemów (hałas, odpady) gminy	W,K	X	X	100.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Kuratorium Oświaty
Zadania w ramach priorytetu P. 2. – Organizacja pozaszkolnych ośrodków i elementów edukacji ekologicznej						
Z. 1. Zorganizowanie międzygminnego centrum edukacji ekologicznej	K, W		X	20.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki	U.G., Gminy powiatu Starostwo Powiatowe
Z. 2. Wytyczenie i urządzenie ścieżek przyrodniczych lub użytków ekologicznych na terenach gminy	K, W	X		20.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki	U.G., Starostwo Powiatowe, Kuratorium Oświaty
Z. 3. Sygnalizowanie problemów związanych z ochroną środowiska środkom masowego przekazu (np.: lokalne gazety, tablice ogłoszeń, plakaty itp.)	W	X	X	2.000/ROK	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Z. 4. Popularyzacja walorów przyrodniczo-kulturowych gminy poprzez wydanie publikacji zwartej.	W	X		40.000	Środki własne, WFOŚiGW, B.O.Ś	U.G.
Z.5. Prowadzenie szkoleń z zakresu agroturystyki	W	X	X	5.000/ROK	Środki własne, WFOŚiGW, B.O.Ś	U.G.

*** edukacja ekologiczna powinna obejmować wszystkie cele, priorytety i zadania zawarte w Programie Ochrony Środowiska**

3. HARMONOGRAM URUCHAMIANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

**Harmonogram uruchamiania środków finansowych dla zadań własnych
i koordynowanych z udziałem gminy**

* - zadanie dofinansowane przez budżet miasta w miarę posiadanych środków

Nazwa zadania	Zadania: własne – W koordynowa ne - K	Środki finansowe w perspektywie czteroletniej			Łącznie w latach 2004-2007	Dofinansowanie	Źródło dofinansowania
		2004 - 2005	2006	2007			
C 1. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego (suma nakładów w latach 2004-2007 = 2.853.000)							
Zadania w ramach priorytetu P. 1. - Ograniczenie niskiej emisji							
Wykonanie programu ograniczenia niskiej emisji z budynków jednorodzinnych i kotłowni indywidualnych	W	50.000	50.000	0	100.000	50 %	WFOŚiGW
Budowa nowych budynków stanowiących mienie komunalne z zachowaniem zasad termoizolacji (termomodernizacja istniejących obiektów komunalnych)	W	250.000	250.000	250.000	750.000	50 %	WFOŚiGW
Wspieranie w skali powiatu systemu zachęt dla przedsięwzięć wykorzystujących odnawialne źródła energii	K, W	1.000	1.000	1.000	3.000	50 %	WFOŚiGW
Zadania w ramach priorytetu P. 2. – Minimalizacja uciążliwości od transportu kołowego							
Remonty i modernizacja dróg gminnych wg P.Z.P.	W	1.000.000	500.000	500.000	2.000.000	50 %	-
C 2. Racjonalna gospodarka wodna (suma nakładów w latach 2004-2007 = 5.696.600)							
Zadania w ramach priorytetu P. 1. - Ochrona przeciwpowodziowa							
Wdrożenie systemu ostrzegania na wypadek katastrofy	W	25.000	12.500	12.500	50.000	50 %	-
Wykonanie ekspertyzy hydrotechnicznej dla terenów zagrożonych powodzią	W	0	40.000	0	40.000	50 %	WFOŚiGW
Zadania w ramach priorytetu P. 2. - Realizacja kompleksowych inwestycji w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej							
Renowacja i modernizacja istniejącej kanalizacji sanitarnej	W	500.000	250.000	250.000	1.000.000	70%	Fundusze Strukturalne

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Modernizacja urządzeń istniejącej oczyszczalni ścieków w Strumieniu	W	1.819.870	916.435	907.985	3.644.290	70 %	Fundusze Strukturalne
Dociążenie oczyszczalni ścieków w Strumieniu	W	0	0	0	0	-	-
Budowa systemu kanalizacji rozdzielczej wraz z oczyszczalnią ścieków dla sołectw Pruchna i Drogomyśl	W	839.940	422.970	419.070	1.681.980	70 %	Fundusze Strukturalne
Modernizacja istniejących przepompowni ścieków	W	500.000	250.000	250.000	1.000.000	70%	Fundusze Strukturalne
Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej dla Zabłocia, Zbytkowa i Bąkowa.	W	139.990	70.495	69.845	280.330	70 %	Fundusze Strukturalne
Wspieranie instalowania przydomowych oczyszczalni ścieków dla indywidualnych gospodarstw na obszarach nie objętych planowaną budową kanalizacji sanitarnej.	K, W	*	*	*	-	-	-
Zadania w ramach priorytetu P. 3. - Poprawa jakości wody pitnej							
Modernizacja istniejącej sieci wodociągowej i rozdzielczej (w tym wymiana rur azbestowych)	K, W	*	*	*	-	70 %	Fundusz Spójności
Zadania w ramach priorytetu P. 4. - Regulacja stosunków wodnych na terenie gminy							
Wykonanie opracowania, które pozwoli sklasyfikować tereny o zachwianych stosunkach wodnych	K, W	*	*	-	-	-	-
C 3. Poprawa jakości gleb, ochrona powierzchni i kopalin (suma nakładów w latach 2004-2007 = 30.000)							
Zadania w ramach priorytetu P. 2. – Przywrócenie wartości użytkowych gleb							
Kontynuacja wapnowania, magnezowania gleb oraz zwiększenie nawożenia organicznego	W, K	*	*	*	-	-	-
Zalesienia i zatrawienia gruntów odłogowanych, w tym zwalczanie chwastów (ochrona krajobrazu): - zakup specjalistycznego sprzętu	W	5.000	5.000	5.000	15.000	-	-
Zadania w ramach priorytetu P. 3. - Racjonalna gospodarka rolna							
Wspomaganie działalności rolniczej, uwzględniającej normy ekologiczne - szkolenia rolników	W	7.000	4.000	4.000	15.000	-	-

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

C 4. Zmniejszenie uciążliwości hałasu (suma nakładów w latach 2004-2007 = 15.000)							
Zadania w ramach priorytetu P. 1. – Ochrona i renaturalizacja ekosystemów							
Ustanowienie stref ciszy na obiektach i obszarach proponowanych do objęcia ochroną (użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary ochrony lokalnej)	W	5.000	5.000	5.000	15.000	50 %	WFOŚiGW
C 5. Zachowanie i wzbogacanie walorów przyrodniczych (suma nakładów w latach 2004-2007 = 147.000)							
Zadania w ramach priorytetu P. 1. – Ochrona i renaturalizacja ekosystemów							
Utworzenie na terenie gminy użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.	W	20.000	12.500	12.500	45.000	-	-
Podwyższenie walorów przyrodniczych parków na terenie gminy.	W	10.000	10.000	10.000	30.000	-	-
Przeprowadzenie zalesień na terenach antropogenicznych wg. P.Z.P. gminy.	W	10.000	10.000	10.000	30.000	-	-
Zadania w ramach priorytetu P. 2. – Ochrona elementów przyrody ożywionej i nieożywionej							
Wykonanie inwentaryzacji cennych okazów drzew, zespołów i stanowisk roślinnych (znaczenie naukowe, przyrodnicze, historyczno-pamiętkowe)	W	3.000	3.000	0	6.000	-	-
. Objęcie ochroną prawną cennych okazów przyrody ożywionej i nieożywionej.	W	*	*	*	-	-	-
Zadania w ramach priorytetu P. 3. – Zwiększenie powierzchni biologicznie czynnych							
Utworzenie na poziomie P.Z.P. czytelnej i klarownej linii zadrzewień i zalesień na terenie gminy.	W	10.000	10.000	5.000	25.000	-	-
Prowadzenie akcji zadrzewieniowych na terenie gminy (np. akcja „Posadź własne drzewo”).	W	5.000	3.000	3.000	11.000	-	-
C 6. Racjonalna gospodarka odpadami (suma nakładów w latach 2004-2007 = 270.000)							
Zadania w ramach priorytetu P. 1. – Likwidacja dzikich składowisk odpadów							

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Monitoring i bieżąca likwidacja dzikich składowisk	W, K	*	*	*	-	-	-
Zadania w ramach priorytetu P. 2. – Rozwój selektywnej zbiórki odpadów							
Zwiększenie ilości strumieni zbieranych selektywnie (AGD, elektryczne i elektroniczne, budowlane, paleniskowe)	K, W	*	*	-	-	-	-
Objęcie wszystkich mieszkańców selektywną zbiórką odpadów	W	*	*	-	-	-	-
Zadania w ramach priorytetu P. 3. – Ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych w strumieniu odpadów komunalnych							
Budowa lokalnej kompostowni (np. przydomowej)	K, W	*	0	0	-	70 %	WFOŚiGW
Zadanie w ramach priorytetu P. 4. – Wdrażanie systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi							
Organizacja gospodarki odpadami zawierającymi azbest (pełna inwentaryzacja stanu technicznego obiektów i instalacji, organizacja miejsca gromadzenia odpadów)	K, W	40.000	40.000	40.000	120.000	-	-
Budowa Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych	W	50.000	100.000	0	150.000	70 %	WFOŚiGW
C 7. Zagospodarowanie terenów zdegradowanych (suma nakładów w latach 2004-2007 = 50.000)							
Zadania w ramach priorytetu P. 2. - Tworzenie parków, terenów zielonych i miejsc wypoczynkowo-rekreacyjnych							
Doposażenie osiedli wielorodzinnych w zieleni urządzoną	W	*	*	*	-	-	-
Budowa plantów (teren z zielenią urządzoną , placami zabaw itp.)	W	*	*	*	-	-	-
Zadania w ramach priorytetu P. 3. - Inne możliwości zagospodarowania terenów przemysłowych							
Rozpoznanie możliwości wykorzystania gruntów odłogowych i przemysłowych do upraw przeznaczonych na biopaliwa i biomase.	W	25.000	25.000	0	50.000	50 %	WFOŚiGW
C 8. Przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska (suma nakładów w latach 2004-2007 = 150.000)							
Zadania w ramach priorytetu P. 2. - Kolizje drogowe, pożary, powodzie							
Utworzenie magazynu gminnego sprzętu i środków ratowniczych	W	50.000	50.000	50.000	150.000	50 %	WFOŚiGW

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

Doposażenie straży pożarnej w środki ratownicze	K, W	*	*	*	-	50 %	WFOŚiGW
C 9. Edukacja ekologiczna (suma nakładów w latach 2004-2007 = 61.000)							
Zadania w ramach priorytetu P. 1. – Prowadzenie zajęć dydaktycznych w szkołach							
Wprowadzenie do programów edukacji ekologicznej (dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych) elementów związanych z: - ochroną: powietrza, wód, gleby, przyrody, - prezentacją walorów i problemów (hałas, odpady) gminy	W,K	*	*	-	-	-	-
Zadania w ramach priorytetu P. 2. - Organizacja pozaszkolnych ośrodków i elementów edukacji ekologicznej							
Wytczenie i urządzenie ścieżek przyrodniczych lub użytków ekologicznych na terenach gminy	K, W	*	*	*	-	100 %	WFOŚiGW
Sygnalizowanie problemów związanych z ochroną środowiska środkom masowego przekazu (np.: lokalne gazety, tablice ogłoszeń, plakaty itp.)	W	2.000	2.000	2.000	6.000	-	-
Popularyzacja walorów przyrodniczo-kulturowych gminy poprzez wydanie publikacji zwartej.	W	0	40.000	0	40.000	50 %	WFOŚiGW
Prowadzenie szkoleń z zakresu agroturystyki	W	5.000	5.000	5.000	15.000	50 %	WFOŚiGW

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

**Harmonogram uruchamiania środków finansowych dla zadań własnych
i koordynowanych z udziałem gminy - tabela zbiorcza**

Łączna ilość środków finansowych w latach 2004 - 2007	
C1. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	2.853.000
C2. Racjonalna gospodarka wodna	7.696.600
C3. Poprawa jakości gleb, ochrona powietrza i kopalin	30.000
C4. Zmniejszenie uciążliwości hałasu	15.000
C5. Zachowanie i wzbogacenie walorów przyrodniczych	147.000
C6. Racjonalna gospodarka odpadami	270.000
C7. Zagospodarowanie terenów zdegradowanych	50.000
C8. Przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska	150.000
C9. Edukacja ekologiczna	61.000
Suma	11.632.100

4. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH

Analiza ekonomiczno – finansowa budżetów gmin jest nieodłączną częścią Programu Ochrony Środowiska, gdyż możliwości finansowania zadań infrastrukturalnych z budżetów gminnych są ograniczone, a zadania inwestycyjne, które stoją przed samorządami są bardzo duże. Stan środowiska przyrodniczego w Polsce ulega jednak stopniowej poprawie dzięki wzrostowi nakładów inwestycyjnych na jego ochronę. Przeznaczenie środków w budżecie na daną inwestycję jest bardzo ważnym elementem planowania, gdyż samorząd finansuje różne sfery życia społeczności lokalnej. Mając świadomość znaczenia planowanych inwestycji dla poprawy stanu środowiska naturalnego stwierdza się, że wielkość projektowanych zamierzeń daleko wykracza poza lokalne możliwości finansowe, stąd też realizacja wnioskowanych zadań jest możliwa wyłącznie przy wspomaganiu ich wykonywania ze źródeł zewnętrznych.

Dla gmin dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- ⇒ Środki własne;
- ⇒ Kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych;
- ⇒ Kredyty i pożyczki o oprocentowaniu preferencyjnym udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin;
- ⇒ Dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych;
- ⇒ Emisja obligacji;

Osiągane przez Polskę coraz lepsze wyniki w ochronie środowiska są w dużej mierze efektem funkcjonującego systemu finansowania przedsięwzięć proekologicznych. Podstawę tego systemu stanowią przede wszystkim instytucjonalne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

W aspekcie naszego członkostwa w Unii Europejskiej podstawowe znaczenie nabierają programy i fundusze pomocowe przygotowujące Polskę do wykorzystania funduszy strukturalnych. Fundacje i programy pomocowe udzielają bezzwrotnej pomocy finansowej w różnych formach. Są to między innymi:

- ⇒ pomoc finansowa na zadania inwestycyjne lub projekty;
- ⇒ pomoc konsultingowa;
- ⇒ pomoc szkoleniowa;

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

W zakresie ochrony środowiska, rozwoju regionalnego i rozwoju wsi funkcjonują m. in.: takie organizacje i fundusze jak:

⇒ ISPA – Fundusz pomocy bezzwrotnej, będący przygotowaniem do funduszy strukturalnych, przeznaczony na finansowanie dużych projektów w zakresie sieci transportowych oraz ochrony środowiska;

⇒ NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ – największa instytucja finansująca przedsięwzięcia ochrony środowiska o zasięgu ponadregionalnym i ogólnokrajowym w Polsce;

⇒ WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ – dofinansowuje zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej z uwzględnieniem celów określonych w ustawie z dnia 27.04.2001 roku. Prawo ochrony środowiska (DzU nr 62, poz. 627 z 2001r.), Polityce Ekologicznej Państwa;

⇒ FUNDACJA EKO-FUNDUSZ – Fundacja finansująca projekty ekologiczne o znaczeniu ogólnokrajowym i szerszym ze środków pochodzących z ekokonwersji polskiego zadłużenia;

⇒ GLOBAL ENVIRONMENTAL FACILITY – światowa organizacja o charakterze kapitałowego funduszu celowego na rzecz ochrony środowiska;

⇒ PROGRAM WWF DLA POLSKI – krajowe przedstawicielstwo międzynarodowej organizacji World Wild Fund;

⇒ NARODOWA FUNDACJA OCHRONY ŚRODOWISKA - fundacja zajmująca się opracowywaniem ekspertyz w zakresie ochrony środowiska oraz edukacją ekologiczną;

⇒ FUNDACJA PARTNERSTWO DLA ŚRODOWISKA – Fundacja promuje działania na rzecz ekorozwoju;

⇒ REGIONALNE CENTRUM EKOLOGICZNE NA EUROPE ŚRODKOWĄ I WSCHODNIĄ – wspomaga swobodną wymianę informacji oraz udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji dotyczących ochrony środowiska;

⇒ PROGRAM PHARE – największy z programów, wspierający rozwój regionalny;

⇒ SAPARD – program Unii Europejskiej przeznaczony na rozwój terenów wiejskich;

Dostępne na rynku formy finansowania inwestycji ekologicznych dzieli się na:

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

- ⇒ kredyty, pożyczki, obligacje, leasing;
- ⇒ udziały kapitałowe – akcje i udziały w spółkach;
- ⇒ dotacje;

W polityce finansowej wielu gmin zauważa się dużą ostrożność budżetową, wyrażającą się niewykorzystaniem możliwości realizacji zadań ze źródeł zewnętrznych. Rachunek ekonomiczny wykazuje jednak, iż w naszych warunkach efektywność prowadzenia inwestycji wymaga nie tylko angażowania wysokich środków własnych, ale także aktywnej polityki pozyskiwania alternatywnych źródeł finansowania. Wsparcie tymi środkami powinno umożliwić m.in. utrzymywanie poziomu opłat za usługi komunalne na akceptowalnym społecznym poziomie.

Oprócz wspomnianych powyżej możliwości dofinansowania z funduszy pomocowych istnieją również alternatywne rozwiązania, tj. emisja obligacji komunalnych oraz realizacja zadań w ramach Partnerstwa Publiczno – Prawnego. Obligacje służą finansowaniu dużych inwestycji infrastrukturalnych i są rzadko stosowane ze względu na wysoki koszt i ryzyko emisji oraz konkurencję ze strony papierów wartościowych emitowanych przez rząd.

Partnerstwo Publiczno – Prawne związane jest z powierzaniem podmiotom gospodarczym obowiązku świadczenia usług o charakterze publicznym – partnerstwo instytucji publicznych i prywatnych; aktualnie mało rozpowszechnione ze względu na brak jeszcze uregulowań prawnych dotyczących uzyskania zwrotu z inwestycji prywatnego kapitału.

5. INSTRUMENTY ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM

Zarządzanie środowiskiem realizowane zgodnie z zasadami Zrównoważonego Rozwoju, posługuje się określonymi instrumentami o charakterze prawnym, finansowym i społecznym. Instrumenty te mają charakter uniwersalny. A ich zastosowanie ma miejsce na poszczególnych szczeblach administracyjnych.

Do podstawowych instrumentów prawnych odnoszących się do zagadnień ochrony środowiska należą: standardy i normy środowiskowe, pozwolenia i odpowiedzialność administracyjna, karna i cywilna. Głównymi instrumentami finansowymi są opłaty ekologiczne, kary, fundusze celowe, ulgi podatkowe. Wśród instrumentów o charakterze społecznym wyróżniamy: dostęp do informacji, komunikację społeczną, edukację i promocję ekologiczną.

6. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA

Proces zarządzania środowiskiem spoczywa na władzach lokalnych. Mając na uwadze spójność koordynację działań pomiędzy poszczególnymi szczeblami władz samorządowych i rządowych, a także współpracę z pozostałymi partnerami, zarządzania środowiskiem Gminy Strumień przy pomocy Programu Ochrony Środowiska wymagać będzie ustalenia roli i zakresu działania poszczególnych podmiotów zaangażowanych w jego realizację, struktury organizacji Programu oraz systemu monitoringu jego realizacji.

Partnerzy – podmioty realizujące Program nie stanowią grupy jednorodnej. Należą do nich m.in. struktury administracyjne władz samorządowych obszaru. Do nich należy bezpośrednie zarządzanie Programem. Władze gminy pełnią w odniesieniu do Programu kilka funkcji.

Jedną z ważniejszych jest funkcja regulacyjna, na którą składają się akty prawa lokalnego – uchwały oraz decyzje administracyjne związane odpowiednio z określonymi obszarami zagadnień środowiskowych np. decyzje WZiZT. Władze pełnią również funkcje wykonawcze (zadania wynikające z ustaw) i kontrolne. Pożądane jest, aby władze miejskie pełniły również funkcje wspierające dla podmiotów zaangażowanych w rozwój gminy oraz funkcje kreującą działania ukierunkowane na poprawę środowiska.

Inną grupą są partnerzy wykonujące zadania Programu, a jeszcze inną społeczność lokalna będąca zarazem beneficjentem jego rezultatów.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

6.1. Struktura organizacyjna zarządzania Programem

Nadzór nad realizacją programu w praktyce oznacza określenie zasad zarządzania nim wraz z ustaleniem mechanizmu monitorowania jego realizacji. Program Ochrony Środowiska gminy jest dokumentem o charakterze strategicznym. Stanowi instrument realizacji prawa miejscowego pozostając w ścisłym związku z planami zagospodarowania przestrzennego, decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania oraz decyzjami związanymi z realizacją przedsięwzięć w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, gospodarki odpadami, rozwojem terenów zielonych i innych. Samorząd gminy posiada kompetencje pozwalające mu realizować sprawnie zawarte w programie cele i zadania wynikające z planu operacyjnego. Aby jednak ta realizacja przebiegała spójnie z polityką regionalną konieczne jest przygotowania gminnych struktur administracyjnych do ścisłej współpracy z organami dysponującymi znacznie szerszymi uprawnieniami wynikającymi z ich kompetencji.

Nie mniej ważnym jest wewnętrzny system usprawnień związanych z przepływem informacji i kompletnością decyzji administracyjnych wydawanych na szczeblu gminy.

W przypadku braku wydzielonego stanowiska lub zespołu zajmującego się rzeczywistą realizacją Programu, celowe jest wyznaczenie koordynującego jego realizację wydziału. Pozwoli to na wykorzystanie prostych rezerw, a w rezultacie umożliwi osiągnięcie efektów ekologicznych przy stosunkowo niskich nakładach.

Jednym z niezbędnych elementów umożliwiających efektywne zarządzanie Programem jest system monitorowania Programu.

6.2. Monitoring

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem wdrażania polityki ochrony środowiska w Gminie. Oznacza to konieczność monitorowania zmian zachodzących w gminie poprzez regularne ocenianie stopnia jego realizacji w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań, przyjętych celów, a także ustalania rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem.

Ostatnim elementem tej analizy jest ustalenie przyczyn ujawnionych rozbieżności. Cykliczność oceny zakłada okres dwóch lat. Niezależnie od tego, monitorowanie Programu

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

odbywać się będzie poprzez roczną ocenę wykonania założonego na wskazane działania budżetu. Należy przyjąć, że aktualizacja polityki długookresowej odbywać się będzie co cztery lata.

Dla prawidłowej oceny realizacji Programu należy przyjąć uporządkowany system mierników jego efektywności.

Mierniki te dzielą się na trzy zasadnicze grupy:

1. mierniki ekonomiczne
2. ekologiczne
3. społeczne (świadomości społecznej).

Mierniki ekonomiczne związane są z procesem finansowania inwestycji ochrony środowiska przy założeniu, że punktem odniesienia są określone efekty ekologiczne. Należą do nich łączny i jednostkowy koszt uzyskania efektu ekologicznego oraz koszty uzyskania efektu w okresie eksploatacji, a także trwałość efektu w określonym czasie.

W grupie mierników ekologicznych znajdują się mierniki określające stan środowiska, stopień zmian w nim zachodzących oraz mierniki określające skutki zdrowotne dla populacji.

Miernikami będą:

- jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
- długość sieci kanalizacyjnej,
- ilość odpadów komunalnych na 1 mieszkańca na rok,
- wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych,
- wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych,
- wielkość lesistości powierzchni lasów na 1 mieszkańca,
- powierzchnia terenów objętych ochroną prawną,
- powierzchnia terenów zdegradowanych,
- nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska.

Mierniki społeczne to:

- udział społeczeństwa w działaniach związanych z ochroną środowiska,
- stopień uspołecznienia procesów decyzyjnych (ilość i rodzaje interwencji społecznej),
- ilość i zróżnicowanie sposobów informacji i edukacji środowiskowej (akcje, kampanie, udział mediów lokalnych, zaangażowanie różnych grup/społeczności),

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

- ilość działań prawnych (procesów) odszkodowawczych związanych ze zniszczeniami środowiska.

Dla budowania lokalnych mierników mogą być przydatne kryteria wynikające z ogólnych zasad zawartych w dokumentach o uniwersalnym charakterze : Agendy 21 i Habitat Agendy.

Przyjęte w nich kryteria oceny jakości środowiska są następujące:

1. Równowaga i sposób użytkowania terenu – gęstość, różnorodność i jakość (standard) zabudowy (wskaźniki uniwersalne i lokalne)
2. Poziom ryzyka zdrowotnego, mierzony wzrostem ekspozycji populacji ludzkich na hałas i zanieczyszczenia (skażenia) powietrza i wody (wskaźniki uniwersalne)
3. Wzrost „nasyceń” motoryzacyjnego – nadmierne i nieefektywne obciążenie środowiska układami transportowo – komunikacyjnymi, przy jednoczesnym ograniczeniu dostępności komunikacyjnej części obszarów (wskaźniki standardowe)
4. Zachwianie równowagi ekologicznej i przestrzennej (degradacja ekosystemów, obniżenie biomasy, brak powiązań wewnątrz układów, degradacja krajobrazu)
5. Monokulturowy charakter środowiska (monokultura w odniesieniu do wielu aspektów tj. sposobu zagospodarowania, funkcji, układu społecznego)
6. Rozdrobnienie gruntów (własności) wewnątrz układu
7. Zachwianie bezpieczeństwa publicznego na skutek chaosu przestrzennego, niskich standardów zabudowy, zniszczenia lub braku infrastruktury technicznej i społecznej

Decyzja o przyjęciu liczby i rodzajach wskaźników jest decyzją ustalającą określony system oceny przyjętej polityki ochrony środowiska w gminie. Oprócz ich doboru konieczne jest ustalenie sposobu ich agregacji, a następnie interpretacji.

Dla prawidłowej realizacji monitoringu wykonalności celów, priorytetów i zadań Programu Ochrony Środowiska Gminy Strumień niezbędna jest okresowa wymiana informacji pomiędzy starostwem i sąsiednimi gminami, dotycząca stanu komponentów środowiska oraz stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań (w tym w szczególności zadań gmin). Przewiduje się wymianę ww. informacji w sposób zorganizowany – w ustalonej formie pisemnej lub elektronicznej (sprawozdawczość okresowa).

7. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. Gmina Strumień położona jest w południowej części województwa śląskiego. Graniczy z gminami: Hażlach, Dębowiec, Skoczów, Goczałkowice, Chybie, Zebrzydowice, Pszczyna i Pawłowice. Zajmuje powierzchnię ok. 58 km². Miasto Strumień zamieszkuje ok. 3,5 tys. mieszkańców.
2. Deniwelacje terenu na obszarze gminy Strumień wynoszą 39 m. Najwyżej położone tereny osiągają rzędną 293 m n.p.m , a najniższe 254 m n.p.m
3. Dominują tu gleby dobrej jakości, III i IV klasy bonitacyjnej, powstałe na pyłach i glinach lessowych oraz na madach rzecznych (lekko kwaśnych)
4. Układ sieci hydrograficznej na terenie gminy Strumień jest bardzo skomplikowany w wyniku powstania licznych stawów hodowlanych oraz Zbiornika Goczałkowickiego. Z terenu gminy zasilane są dwa dorzecza: Odry i Wisły. Dorzecze Odry jest zaopatrywane w wodę przez bezimienne cieki V i VI rzędu, należące do zlewni Pielgrzymówki. Pozostały obszar odwadniają bezimienne dopływy Knajki. Północna część gminy odwadniana jest przez potoki i rowy odprowadzające wody poprzez przepompownie na Zawału Południowym i Zachodnim do Zbiornika Goczałkowickiego. Główny ciek płynący przez gminę – Wisła – na drugą klasę czystości.
5. Obszar gminy Strumień należy do krainy klimatycznej Pogórza. Pokrywa śnieżna zalega przez okres 100 – 120 dni. Średnia temperatura roczna wynosi ok. 8,0 °C, a długość okresu wegetacyjnego 200 – 220 dni.
6. Zanieczyszczenia powietrza są wynikiem niskiej emisji oraz emisji pochodzącej od ciągów komunikacyjnych.
7. Podstawowymi źródłami hałasu są ciągi komunikacyjne.
8. Obszar Gminy Strumień jest terenem o dużych walorach krajobrazowych i przyrodniczych. Ważnym obiektem przyrodniczo-krajobrazowym jest znajdujący się częściowo na terenie gminy Zbiornik Goczałkowicki.
9. W celu poprawy i zachowania cennych elementów środowiska został wykonany Program Ochrony Środowiska oraz Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Strumień. Dokumenty te są zgodne z polityką ekologiczną państwa i województwa.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

10. W niniejszej pracy dokonano analizy budżetowej Gminy Strumień na podstawie sprawozdań z budżetów na lata 2000-2002 i planu na rok 2003. Określono również prognozę na lata 2004 – 2007. Z analizy tej wynika, że wydatki na ochronę środowiska w perspektywie czteroletniej i długoterminowej (do roku 2015) przekraczają możliwości finansowe gminy, stąd konieczne jest pozyskanie środków zewnętrznych, głównie pomocowych z UE.
11. Program Ochrony Środowiska oprócz aktualnego stanu środowiska oraz zasobów naturalnych, zawiera długoterminową i krótkoterminową politykę ochrony środowiska dla poszczególnych jego elementów w postaci celów, priorytetów i zadań (zadania własne i koordynowane). Zawiera ich szacunkowe koszty wdrożenia – tabela zbiorcza oraz harmonogram uruchamiania środków finansowych. Program Ochrony Środowiska obejmuje swym zakresem działania z następujących dziedzin: poprawa jakości powietrza atmosferycznego, racjonalna gospodarka wodna, poprawa jakości gleb, ochrona powierzchni i kopalin, zmniejszenie uciążliwości hałasu, zachowanie i wzbogacanie walorów przyrodniczych, racjonalna gospodarka odpadami, zagospodarowanie terenów antropogenicznych, przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska, edukacja ekologiczna.
12. Integralną częścią Programu Ochrony Środowiska jest Plan Gospodarki Odpadami. Stanowi osobne opracowanie i zawiera: ilość, rodzaj i źródła powstających odpadów, prognozowane zmiany w gospodarce odpadami, działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami, instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów oraz system monitoringu i harmonogram uruchamiania środków finansowych.
13. Niniejszy Program Ochrony Środowiska zawiera również wskazówki dotyczące pozyskiwania środków i partnerów do realizacji poszczególnych zadań oraz sposób zarządzania Programem.
14. Niniejsze opracowanie jest dokumentem strategicznym, który powstał przy współudziale Władz Gminy oraz Podmiotów zainteresowanych ochroną środowiska oraz zachowania jego cennych elementów.

Program ochrony środowiska dla Gminy Strumień

LITERATURA

1. *Geografia Polski, mezoregiony fizyczno – geograficzne*. Kondracki J. PWN, Warszawa 1994.
2. *Geomorfologia Polski*. Klimek, Starkel. PWN. Warszawa 1972. T .I.
3. *Informacja o stanie środowiska na terenie Powiatu Cieszyńskiego wg danych za rok 2002*. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Bielsko-Biała, 2003,
4. *Koncepcja „Nowoczesne sposoby gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Ziemi Cieszyńskiej”*. Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej. Cieszyn, 2002.
5. *Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA*. IUCN – Program Europy. Liro A., red. 1995 – Fundacja I Poland. Warszawa. 1995 r.
6. *Krajowy plan gospodarki odpadami*, Ministerstwo Środowiska 2002
7. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Strumień*. Grudzień 2000 r.
września 1993 r.
8. *Objaśnienia do szczegółowej Mapy Geologicznej Polski*. Kryszowska W. Wyd. Geol. Warszawa 1967.
9. *Obszary chronione w Polsce*. Red. Radziejowski J. – Instytut Ochrony Środowiska Warszawa, 1996 r.
10. *Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Cieszyńskiego – projekt Główny* Instytut Górnictwa w Katowicach.. Katowice, 2003.
11. *Profil społeczno-gospodarczy powiatu cieszyńskiego*. Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. Kraków, 2001.
12. *Program Ochrony Środowiska województwa bielskiego do roku 2015 – praca zbiorowa wykonana na zlecenie Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku – Białej* Bielsko – Biała. 1996 r.
13. *Projekt wojewódzkiego planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego*. Urząd Marszałkowski Katowice 2003
14. *Stan zanieczyszczeń gleb Powiatu Cieszyńskiego*. Okręgowa Stacja Chemiczno Rolnicza w Gliwicach. Gliwice, 1996.
15. *Strategia i polityka rozwoju gmin i województw- podstawy metodyczne*. Wysocka E., Bobiński, J., Topaczewska T., Trojanek H., Mzyk E.- Zachodnie Centrum Organizacji Warszawa - Poznań - Zielona Góra. 1996 r.
16. *Strategia Rozwoju Śląska Cieszyńskiego 2001 - 2016*. Powiat Cieszyński i Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej. Cieszyn, 2002.
17. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – poradnik metodyczny*. Praca zbiorowa pod red. K.Balda. Wydawnictwo: Towarzystwo Urbanistów Polskich, Zarząd Główny. Warszawa 1996 r. pod egidą Ministerstwa Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa - Departament Urbanistyki i Gospodarki Miejskiej,
18. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z elementami strategii rozwoju miasta*. Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Miast i Osiedli. „Teren” sp. z o.o. Łódź 1999 r.
19. *Zanieczyszczenie atmosfery w województwie śląskim w latach 1999 – 2000*. Śląska Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Katowicach. Katowice 2001.

Załącznik Nr 2

do Uchwały Nr XXXV/252/2005
Rady Miejskiej w Strumieniu
z dnia 31 maja 2005 r.

**PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY
STRUMIEŃ**

Wykonawcy projektu

Główny Instytut Górnictwa

Nadzór realizacyjny:

Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Strumień

mgr inż. Jerzy Hawelka

Główny Instytut Górnictwa:

dr inż. Jacek Grabowski

mgr. inż. Marcin Grądział

mgr. inż. Paweł Olszewski

mgr inż. Agata Juraszczyk

Data realizacji: **luty 2004**

Ostatnia aktualizacja: **marzec 2005**

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
1.1. Cel i zakres pracy	5
2. Diagnoza stanu środowiska w gminie Strumień	6
2.1. Stan środowiska w gminie	6
Położenie i granice.....	6
Geologia i geomorfologia	6
Gleby	7
Stosunki wodne.....	8
Warunki klimatyczne	9
Środowisko przyrodnicze.....	9
Rolnictwo	11
Stan czystości środowiska.....	11
Zagrożenia powodziowe	12
2.2. Infrastruktura techniczna	14
Zaopatrzenie w wodę.....	14
Odprowadzenie i oczyszczanie ścieków	15
Sieć gazowa.....	16
Sieć elektroenergetyczna.....	16
Komunikacja	17
2.3. Szanse i ograniczenia rozwoju gminy wynikające ze stanu środowiska	17
3. Aktualny stan gospodarki odpadami	18
3.1. Odpady komunalne.....	18
Charakterystyka rodzajów, ilości i źródeł odpadów komunalnych oraz gospodarki komunalnej	18
3.2. Odpady przemysłowe	22
Charakterystyka rodzajów, ilości i źródeł odpadów przemysłowych	22
Gospodarka odpadami z przemysłu rolno-spożywczego	23
3.3. Odpady niebezpieczne	23
Charakterystyka rodzajów, ilości i źródeł odpadów.....	23
Odpady zawierające azbest	23
Urządzenia zawierające PCB	23
Odpady medyczne i weterynaryjne	23
Oleje odpadowe.....	24
Odpady baterii i akumulatorów.....	24
Stacje paliw.....	24
Wraki samochodowe.....	24
3.4. Osady ściekowe	25
Infrastruktura techniczna w gospodarce wodno-ściekowej.....	25
Zaopatrzenie w wodę	25
Odprowadzenie i oczyszczanie ścieków	25
3.5. Zagrożenia ekologiczne	27
4. Prognozowane zmiany w gospodarce odpadami	28
5. Projektowany system gospodarki odpadami	42
6. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami	45
Zadania w ramach priorytetu „Likwidacja składowisk odpadów ”	45
Zadania w ramach priorytetu „Rozwój systemu gospodarki odpadami”	45
Zadania w ramach priorytetu „Ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych w strumieniu odpadów komunalnych”	46

Zadania w ramach priorytetu „Wdrażanie systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi”	46
Zadania w ramach priorytetu „Edukacja ekologiczna”	46
7. Zadania, rodzaj realizacji przedsięwzięć oraz źródła środków finansowych	47
7.1. Zadania strategiczne	47
7.2. Harmonogram uruchamiania środków finansowych dla zadań własnych i koordynowanych z udziałem gminy	47
8. Analiza oddziaływania planu na środowisko	52
9. Instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów	54
10. System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów	57
11. Streszczenie	59
12. Literatura	60

1. WPROWADZENIE

Podstawą niniejszego opracowania jest umowa nr 183/2003 (nr w GIG: 422 48053 – 352) zawarta w dniu 10.10.2003 pomiędzy Gminą Strumień a Głównym Instytutem Górnictwa w Katowicach.

Przedmiotem zamówienia jest wykonanie, zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001r., Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Strumień.

1.1. CEL I ZAKRES PRACY

Dbałość o stan środowiska oraz dalsza promocja zachowań proekologicznych mieszkańców i przybywających turystów stanowią podstawę rozwoju miasta i gminy.

Racjonalna gospodarka odpadami stanowi istotny element poprawy stanu środowiska oraz wizerunku Gminy Strumień.

Plan gospodarki odpadami dla Gminy Strumień powstał, jako realizacja ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (DzU Nr 62, poz. 628), która w rozdziale 3, art. 14÷16 wprowadza obowiązek opracowywania planów na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Niniejszy plan gospodarki odpadami (PGO) został opracowany zgodnie z polityką ekologiczną państwa oraz uwzględnia zapisy zawarte w aktualnie obowiązujących aktach prawnych z zakresu gospodarki odpadami. Dokumentem nadrzędnym wobec planu gospodarki odpadami dla miasta Strumień jest powiatowy i wojewódzki plan gospodarki odpadami.

Opracowany plan obejmuje okres 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy długoterminowej do roku 2016.

Zgodnie z polskim prawodawstwem w dziedzinie odpadów do opracowania zakresu zadań przyjęto następujące zasady postępowania z odpadami:

- zapobieganie i minimalizacja powstawania odpadów,
- zapewnienie odzysku, w tym głównie recyklingu odpadów, których powstania w danych warunkach techniczno-ekonomicznych nie da się uniknąć,
- unieszkodliwianie odpadów (poza składowaniem),
- bezpieczne dla zdrowia ludzkiego i środowiska składowanie odpadów, których nie można, z uwagi na warunki techniczno-ekonomiczne poddać procesom odzysku lub unieszkodliwiania.

Zgodnie z zapisem art. 14.6 ustawy o odpadach, gminny plan gospodarki odpadami stanowi część odpowiedniego programu ochrony środowiska.

Projekt planu podlega zaopiniowaniu przez zarząd województwa oraz zarząd powiatu.

Powyższe organy udzielają opinii dotyczących PGO w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania projektu. Nie udzielenie opinii w tym terminie uznaje się za opinię pozytywną (art. 14.8).

Sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami składane są co 2 lata radzie gminy (art. 14.13), natomiast ich aktualizację przeprowadza się nie rzadziej niż co 4 lata (art. 14.14). Odpowiedzialny za sprawozdanie z realizacji oraz aktualizację Planu powinien być powołany zespół zajmujący się jego rzeczywistą realizacją lub wyznaczony wydział koordynujący.

Dodatkowo szczegółowy zakres, sposób oraz formę sporządzania gminnego planu gospodarki odpadami określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami. (DzU Nr 66, poz. 620, z dnia 17 kwietnia 2003 r.)

2. DIAGNOZA STANU ŚRODOWISKA W GMINIE STRUMIEŃ

2.1. STAN ŚRODOWISKA W GMINIE

POŁOŻENIE I GRANICE

Gmina Strumień leży w południowej części województwa śląskiego i północnej części powiatu cieszyńskiego. W skład gminy wchodzi: miasto Strumień oraz sołectwa: Bąków, Drogomyśl, Pruchna, Zabłocie i Zbytków. Gmina zajmuje powierzchnię ponad 58 km², w skrajnych punktach rozciąga się na odległość 15 km - z zachodu na wschód i 11 km - z północy na południe. Średnia wysokość, na której położona jest gmina to 263 m n.p.m.

Gmina Strumień graniczy:

- od południa – z gminami: Hażlach, Dębowiec, Skoczów,
- od zachodu – z gminą Zebrzydowice,
- od północy – z gminami: Pawłowice, Pszczyna i poprzez Zbiornik Goczałkowicki z gminą Goczałkowice,
- od wschodu – z gminą Chybie.

Liczba ludności zamieszkującej gminę Strumień wynosi 11 738 tys. osób (dane z końca lutego 2004 roku). Jest to gmina o charakterze rolniczo – hodowlanym.

GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA

Zgodnie z podziałem geofizycznym obszar miasta i gminy Strumień leży w obrębie Kotliny Raciborsko – Oświęcimskiej, tj. obniżenia dzielącego obszar Beskidów i Pogórza Śląskiego na południu od Wyżyny Śląskiej i Krakowskiej. Ukształtowanie wschodniej i zachodniej części jest różne - różnice wysokości bezwzględnych obu jednostek wynoszą 10 - 15 m.

Część wschodnia leży w obrębie szerokiej i płaskiej doliny Wisły i Knajki, zbudowanej z utworów rzecznych, stanowiących terasy zalewowe i nadzalewowe. Obniżenie tarasów zalewowych świadczy o zmianie przebiegu koryta Wisły.

Obecnie rzeka płynie wąską doliną o stromych zboczach, obwałowanych w dolnym biegu. Równolegle płynąca Knajka wpada do Wisły na obszarze miasta Strumień. Dolinę Wisły kształtują liczne lokalne ciek, rowy, kanały oraz stawy zgrupowane szczególnie we wschodniej części gminy (obszar sołectwa Drogomyśl). Część zachodnia obejmuje tereny lokalnej wysoczyzny o bardziej urozmaiconym krajobrazie. Grzbietem wysoczyzny przebiega dział wodny I rzędu Wisły i Odry a liczne ciek wodne o kierunkach zachodnich i północno – zachodnich płyną w wyżłobionych lokalnych dolinach.

Liczne rozcięcia terenu ukształtowane przez lokalne potoki charakteryzuje różna deniwelacja względna:

- Pruchna – wzniesienie: 262 – 293 m. n.p.m., deniwelacja 31 m.,
- Strumień - wzniesienie: 256,5 – 262,5 m. n.p.m., deniwelacja 6 m.,

- Zabłocie - wzniesienie: 254,0 – 265,0 m. n.p.m., deniwelacja 11 m.,
- Zbytków - wzniesienie: 256,5 – 262,5 m. n.p.m., deniwelacja 6 m.,
- Bąków - wzniesienie: 258 – 266 m. n.p.m., deniwelacja 8 m.,
- Drogomyśl - wzniesienie: 256 – 272 m. n.p.m., deniwelacja 16 m.

Według katalogu osuwisk na terenie sołectwa Pruchna, wzdłuż drogi Pruchna – Drogomyśl, występują tereny o predyspozycji do powstawania osuwisk. Zjawiska te mogą ulegać nasileniu, szczególnie podczas intensywnych opadów atmosferycznych, masowych ruchów oraz podcinania stoków wykopami. Ze względu na konfigurację terenu bardziej prawdopodobne jest występowanie osuwisk w części zachodniej Pruchnej, wzdłuż lokalnych cieków.

Na terenie gminy Strumień występują następujące surowce naturalne:

1. Złoże torfu leczniczego: znajduje się w Zabłociu w postaci dwóch kompleksów rozdzielonych linią kolejową Chybie – Strumień. Dla potrzeb eksploatacji został ustanowiony obszar górniczy „Zabłocie I” decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa,

2. Złoże metanu z pokładów węgla kamiennego: zlokalizowane jest w północnej części gminy, obejmując Zbytków, Strumień i część Zabłocia. Dla złoża został ustanowiony obszar górniczy „Ruptowa – Warszowice – Strumień” określony decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, wpisany do rejestru obszarów górniczych pod numerem: tom 2/1 lp 156,

3. Złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej „Strumień”: projektowany do utworzenia obszar górniczy „Strumień”. Teren położony jest całkowicie w granicach obszaru górniczego „Ruptowa – Warszowice – Strumień”,

4. Złoże wody mineralnej: złoże zawiera nieeksploatowane lecznicze wody mineralne, chlorkowo – sodowo – jodkowe, zasoby eksploatacyjne wynoszą 1,56 m³/h (wg danych Urzędu Wojewódzkiego). Złoże nie jest w pełni udokumentowane, zlokalizowane orientacyjnie w północnej części Zabłocia,

5. Złoże węgla: zawiera się w obszarze górniczym „Ruptowa – Warszowice – Strumień” w północnej części Zbytkowa. Brak szczegółowych danych na temat tego złoża (przewiduje się prawdopodobną spójność ze złożem gazu ziemnego),

6. Złoże kruszywa w Zabłociu: złoże zlokalizowane jest w zachodniej części gminy Strumień; eksploatowane są czwartorzędowe, średnioziarniste piaski oraz żwir; miąższość pokładów wynosi 10,80 – 11,20 m.; przeważa forma pokładowa; nadkład stanowią: zapiaszczona glina, gleba oraz niewielka ilość torfu; miąższość nadkładu wynosi 3,8 – 4,2 m; planowana powierzchnia zajmowana przez zakład wydobywczy: 33 hektary.

GLEBY

Gleby na obszarze miasta i gminy zostały wykształcone na utworach czwartorzędowych i należą do gleb o dużej przydatności dla rolnictwa. Są to przeważnie gleby III oraz IV klasy bonitacji. Na terenie doliny Wisły występują gleby klasy III (około 60 % gleb), wykształcone na pyłach i glinach lessowych. Obszary położone wyżej pokryte są w przeważającej części glebami klasy IV (35%), powstałymi na terasach rzecznych mad o lekko kwaśnym odczynie.

Przydatność rolnicza gleb: w gminie przeważają zdecydowanie gleby średnie - ciężkie do uprawy. Są to gleby, które w warstwie ornej wykazują skład mechaniczny pyłów ilastych, pyłów ilastych lessowych oraz ilów pylastych.

Tabela 1. Udział % poszczególnych rodzajów gleb w gminie Strumień

Wybrane miejscowości w gminie Strumień	Gleby bardzo ciężkie	Gleby ciężkie	Gleby średnie ciężkie	Gleby średnie	Gleby lekkie
Strumień	-	-	94,5 %	2,5 %	3,0 %
Baków	6,5 %	33,4 %	60,1 %	-	-
Pruchna	-	-	100,00 %	-	-
Zabłocie	-	22,2 %	70,2 %	7,1 %	0,5 %
Zbytków	-	-	100,00 %	-	-
Drogomyśl	brak danych				

STOSUNKI WODNE

Układ sieci hydrograficznej na terenie gminy Strumień jest bardzo skomplikowany w wyniku powstania licznych stawów hodowlanych oraz Zbiornika Goczałkowickiego. Centralną część wsi Pruchna przecina biegnący na kierunku SW - NE dział wodny I rzędu, oddzielający dorzecza Odry i Wisły. Dorzecze Odry jest zaopatrywane w wodę przez bezimienne ciek V i VI rzędu, należące do zlewni Pielgrzymówki. Pozostały obszar odwadniają bezimienne dopływy Knajki.

Północna część gminy odwadniana jest przez potoki i rowy odprowadzające wody poprzez przepompownie na Zawalu Południowym i Zachodnim do Zbiornika Goczałkowickiego.

Rzeka Wisła, mająca na obszarze gminy długość około 8 km, charakteryzuje się bardzo małym spadkiem w związku z czym widoczna jest znaczna akumulacja materiału rzeczno. W zależności od opadów atmosferycznych występują duże wahania stanu wody. Znaczne opady w postaci deszczów nawalnych o wysokim natężeniu, występujących w krótkim czasie oraz specyfika zlewni Wisły sprawiają, iż jest to obszar o dużym potencjale powodziowym.

Jeżeli chodzi o wody podziemne to gmina Strumień leży na obszarze przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego obszarze subregionu rybnicko-oświęcimskiego (zapadlisko przedkarpackie). Na obszarze gminy występuje piętro wodonośne czwartorzędu. Charakteryzuje się ono zróżnicowanymi warunkami hydrogeologicznymi, uzależnionymi od miąższości i wykształcenia litologicznego osadów. Wodonośne są piaszczyste osady rzeczne, rzeczno-lodowcowe oraz piaski międzymorenowe. W profilu piętra wodonośnego czwartorzędu występuje od 1 do 3 poziomów wodonośnych. Na omawianym obszarze mamy następujące poziomy wodonośne:

1. dolny poziom wodonośny – nie odgrywa większego znaczenia na stosunki wodne w obszarze gminy za względu na głębokość występowania,
2. górny poziom wodonośny – zasadniczy poziom wodonośny w obrębie utworów czwartorzędowych, zbiornik wody podziemnej w osadach zwirowo – piaszczystych, zalegających na nieprzepuszczalnym podłożu ilów mioceńskich, przykryty utworami

nieprzepuszczalnymi. Zakłada się związek hydrauliczny wód tego poziomu z wodami Zbiornika Goczałkowickiego,

3. poziom wód zawieszonych – związany jest z wkładkami osadów przepuszczalnych, występujących w glinach i pyłach przykrywających zasadniczy poziom wodonośny. Wody tego poziomu zasilane są przez infiltrację wód opadowych. W okresach wiosennych lub w czasie większych opadów atmosferycznych występują również wody zalegające bardzo płytko pod powierzchnią terenu w zagłębieniach terenowych.

Gmina Strumień leży na obszarze jednego z dwóch użytkowych poziomów wód podziemnych (UPWP) regionu Przedkarpackiego. Czwartorzędowe poziomy wodonośne są hydrologicznie częściowo odkryte i reprezentują porowy charakter ośrodka. Zwierciadło wody podziemnej ma charakter swobodny i zalega na głębokości 1-14 m. Średnia miąższość warstwy wodonośnej dla UPUP rejonu małej Wisły wynosi 8,3 m, średnia wydajność pojedynczej studni 19,5 m³/h, a współczynnik filtracji $4,4 \times 10^{-4}$ m/s. zasilanie omawianych poziomów odbywa się przede wszystkim poprzez opady atmosferyczne. Z analiz wynika, że podstawą drenażu poziomów czwartorzędowych są głównie rzeki stanowiące dopływy Wisły. Spływ wód podziemnych odbywa się w części zachodnie gminy ku dolinie Odry, a w części wschodniej ku dolinie Wisły. Czwartorzędowy poziom wodonośny ma bezpośredni kontakt z wodami powierzchniowymi. Aktywne zasilanie oraz drenaż przez rzeki powoduje, że drogi krążenia są krótkie, zaś prędkości przepływu znaczne.

WARUNKI KLIMATYCZNE

Obszar gminy Strumień według regionalizacji klimatycznej E. Romera należy do krainy klimatycznej Pogórze. Dane klimatyczne pochodzą z opracowań map glebowo – rolniczych. Parametry dotyczące wiatrów przyjęto ze stacji synoptycznej w Bielsku – Białej Aleksandrowicach, która jest reprezentatywna dla tego terenu.

- średnia temperatura roczna – 7,7 °C (Strumień, Zabłocie) – 8,0 °C (Zbytków),
- liczba dni z przymrozkami – 100 – 120 dni,
- liczba dni mroźnych – 30 – 35 dni,
- długość okresu wegetacyjnego – 200 – 220 dni,
- wilgotność względna – 80 %,
- dominujące wiatry: SW – 19,9%; S – 11,9%; W – 10,1%.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Gmina Strumień jest rejonem Pogórza Cieszyńskiego wyróżniającym się pod względem geobotanicznym (żyzne gleby, nieduże wzniesienia). Teren ten został stosunkowo wcześniej odlesiony, natomiast pozyskane grunty stosunkowo szybko zamienione zostały na pola uprawne, korzystne do prowadzenia intensywnej gospodarki rolnej. Na terenie gminy znajduje się kilka kompleksów leśnych, przeważnie w części zachodniej o łącznej powierzchni 832 ha są to: Las Badula, Las Knajki, Makowina, Las Zbytkowski.

Większość lasów należy do Państwowego Gospodarstwa Leśnego zarządzanego przez Nadleśnictwo Ustroń (około 11 % lasów należy do osób fizycznych).

Lasy Ochronne – wszystkie lasy na terenie gminy Strumień są lasami ochronnymi, określonymi według kategorii ochronności:

- lasy glebochronne – są to przede wszystkim lasy górskie na stromych i urwistych zboczach górskich,
- lasy wodochronne – lasy u źródeł rzek i potoków w tym lasy położone między brzegami wód i najbliższymi liniami naturalnymi w terenie,

- lasy wykazujące uszkodzenia drzewostanów na skutek działania gazów i pyłów emitowanych przez zakłady przemysłowe, objawiające się ubytkami liści (igliwia) w ponad 25 % oraz zniekształceniem koron a także lasy, w których drzewostany przewidziane są do przebudowy,
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody,
- lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wydzielonych w planie urządzenia lasu,
- lasy stanowiące drzewostany nasienne, wyłączone z użytkowania rębego,
- lasy chroniące środowisko przyrodnicze w tym lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej.

Na terenie gminy nie ma kompleksów środowiskowych objętych ochroną przyrody. Ochroną objęte są jedynie pojedyncze okazy przyrody – pomniki przyrody.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie zarejestrowanych pomników przyrody w gminie Strumień (na podstawie: „Rejestr Tworów Przyrody Poddanych pod Ochronę, dział B, Pomniki Przyrody – Miasto i Gmina Strumień”).

Tabela 2. Pomniki przyrody w gminie Strumień

LOKALIZACJA	OPIS	ROK USTANOWIENIA
Strumień ul. Pszczyńska 1, obok zabudowań tuczarni	Lipa drobnolistna; obwód: 520 cm; wysokość: 23 m; wiek: 400 lat	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dnia 19.08 1953 r. RL.13/109/53
Strumień ul. Pszczyńska 1, obok zabudowań tuczarni	Wiąz szypułkowy; obwód: 315 cm; wysokość: 29 m; wiek: 250 lat	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dnia 19.08 1953 r. RL.13/109/53
Pruchna w pasie drogi przy zabudowaniach Stadniny Koni	Aleja dębowa – lipowa: 18 lip; obwód: 250-560 cm; wysokość: 23-29 m; wiek: ok.200 lat; 11 dębów: obwód: 135-410 cm; wysokość: 19-27 m; wiek: 60-200 lat	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dnia 7.09. 1955 r. RL.13b/33/55 Decyzją Woj. Bielskiego z dnia 10.11 1977 r. RLS op 7141p/14/77 skreślona została z rejestru 1 lipa (wymieniona ilość drzew według stanu z 1982 r. jest różna od danych z innych źródeł).
Pruchna, ul. Główna 82, własność prywatna Jan Hudziec, drzewo znajduje się na pastwisku w odległości około 150 m od budynku właściciela	Dąb szypułkowy; obwód: 450 cm; wysokość: 22 m; wiek: 350 lat;	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dnia 7.09. 1955 r. RL.13b/34/55
Drogomyśl. Ul. Wiejska 9 (na podwórzu gospodarstwa właściciela – Paweł Gorgoń)	Wiąz szypułkowy; obwód: 340 cm; wysokość: 22 m; wiek: 100 lat	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dnia 22.10. 1955 r. R-op-b/31/60
Strumień, ul. Zamkowa 4własność – Marta Duda, znajduje się w ogrodzie obok budynku właściciela	Grupa 2 dębów; obwód: 315,340 cm; wysokość: 20 m; wiek: ok.130 i 300 lat	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dnia 12.09. 1964 r. RL.X-300/8/64
Strumień, ul. Dębowa 8, ok. 7 m od budynku mieszkalnego, własność prywatna	Dąb szypułkowy; obwód: 335 cm; wysokość: 22 m; wiek: 250 lat	Decyzja Wojewody Bielskiego z dnia 30.12 1981 r. OŚ-op-7141p/9/81
Drogomyśl, na terenie brojlerni Stadniny Koni	Dąb szypułkowy; obwód: 640 cm; wysokość: 18 m; wiek:400 lat	Decyzja Wojewody Bielskiego z dnia 31.12 1984 r. OŚ-op-7141p/3/85

W północnej części gminy Strumień zlokalizowane są projektowane użytki ekologiczne:

- „Strumień’,
- „Bąków – Zabłocie”.

Na terenie Gminy Strumień obowiązuje również Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (DzU Nr 229, poz. 2313). Jest to dokument „Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Górnej Wisły” (kod obszaru PLB240001), w całości obejmuje obszar 24 767,5 ha, w tym Gminy Strumień 4 061 ha tj. 69,54 % powierzchni.

ROLNICTWO

Rolnictwo jest wiodącą funkcją gminy.

Struktura użytków rolnych wg stanu z 2000 r. przedstawia się następująco:

- ogółem 4 104 ha,
- gruntów ornych 2 899 ha,
- użytków zielonych 1 205 ha.

W strukturze władania, są to prawie wyłącznie własności prywatne. Powierzchnia terenów zmeliorowanych na terenie gminy wynosi 3221 ha.

Najpopularniejsze w produkcji roślinnej są rośliny pastewne, których zasiewy obejmują ponad połowę gruntów ornych. Z roślin okopowych wydajna jest uprawa ziemniaka. W produkcji zwierzęcej, na bazie trwałych użytków zielonych i roślin pastewnych, dominuje chów zwierząt gospodarskich. Jest to przede wszystkim bydło (głównie krowy) i trzoda chlewna (przeważa hodowla mieszana).

STAN CZYSTOŚCI ŚRODOWISKA

Zanieczyszczenie wody

Stosunki wodne na obszarze gminy Strumień charakteryzują się przeobrażeniami antropogenicznymi – komplikacja sieci hydrograficznej w wyniku powstania licznych stawów hodowlanych oraz Zbiornika Goczałkowickiego. Do największych cieków wodnych gminy zaliczamy: rzekę Wisłę (Mała Wisła - odcinek około 8 km) oraz potok Knajka, posiadający liczne bezimienne dopływy. Wieś Pruchna posiada liczne bezimienne cieki, należące do zlewni rzeki Pielgrzymówki. Większość wód rzecznych jest pod wpływem zanieczyszczeń obszarowych związanych z chemizacją rolnictwa oraz punktowych ognisk zanieczyszczeń. Na stan jakości wód wpływa również brak odpowiednio rozbudowanej sieci kanalizacyjnej.

Klasy czystości wód powierzchniowych na terenie Gminy Strumień przedstawiają się następująco:

- rzeka Mała Wisła: II klasa czystości pod względem kryteriów fizyko – chemicznych (dane z 2000 roku);
- potok Knajka nie odpowiada normom ze względu na zawartość związków organicznych oraz zawiesinę.

Zanieczyszczenie powietrza

Na terenie gminy Strumień nie występują w istotnym wymiarze problemy związane z zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego. Do ważniejszych emitorów gazów oraz pyłów do atmosfery zaliczamy kotłownię osiedlową i zakład „STRUMET”.

Na terenie Strumienia brakuje stacji kontrolno-pomiarowych (brak szczegółowych danych o zanieczyszczeniu powietrza).

Obiekty uciążliwe dla środowiska

Na terenie gminy występują obiekty uciążliwe dla środowiska. Do tego rodzaju obiektów zaliczamy:

- dwa emitery gazów i pyłów zlokalizowane w okolicy miasta Strumień,
- obiekt związany z ochroną środowiska: mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w Strumieniu. Miasto Strumień posiada kanalizację sanitarną - podłączono około 75 % miasta. Na oczyszczalnię ścieków dowożone są ścieki pochodzące z gospodarstw domowych, których nie podłączono do kanalizacji zbiorczej,
- miejsce eksploatacji surowców mineralnych przez firmę P.W. „GFG” Sp. z o.o.

ZAGROŻENIA POWODZIOWE

Jako obszar potencjalnego zagrożenia powodziowego uznać należy teren, przez który przepływa potok Knajka. Rejon ten nie został udokumentowany poprzez specjalistyczne badania i projekty. Został określony na podstawie zebranych informacji ustnych mówiących o terenach zalewanych podczas okresów deszczowych i należy traktować go w sposób orientacyjny.

Brak jest opracowania traktującego problematyką powodziową kompleksowo dla całej gminy w tym także dla odcinka rzeki Wisły na terenie Drogomyśla.

Strefy i obszary oddziaływania Zbiornika Goczałkowickiego na tereny przyległe:

Strefy i obszary oddziaływania odnoszą się do problemu uciążliwości i zagrożeń na tereny sąsiednie, wynikające z faktu istnienia Zbiornika Goczałkowickiego (opracowanie dotyczące strefy ujęcia wody pitnej ze Zbiornika pochodzi z lat 50 XX wieku).

Wpływ zbiornika na tereny przyległe, czyli tzw. zawale południowe (Zabłocie) i zawale zachodnie (Strumień wraz z prawobrzeżną częścią międzywala Wisły i część Zabłocia) odbywa się w trzech kategoriach:

- ujemnego oddziaływania na poziom wód podziemnych (prawdopodobny jest wpływ tylko na część prawobrzeżną rzeki Wisły - tzw. zawale południowe),
- zagrożenia falą awaryjną w wyniku przerwania zapory bocznej,
- zagrożenia falą wezbraniową, powstałą w wyniku intensywnych opadów atmosferycznych, określonego zasięgiem wody 100 letniej dla doliny rzeki Wisły (Wisła Mała – w opracowaniach hydrologicznych używa się określenia Wisła Mała),

Obszar wyznaczony falą awaryjną i wezbraniową wyznacza prawdopodobny teren, który może zostać zalany w wyniku występowania niekorzystnych czynników i w związku z tym na tym terenie powinny obowiązywać specyficzne warunki zagospodarowania oraz pewne ograniczenia w zainwestowaniu.

Ogólna charakterystyka Zbiornika Goczałkowickiego:
charakterystyczne poziomy piętrzenia:

minimalny – 250,50 m. n.p.m.,
normalny – 255,50 – 255,75 m. n.p.m.,
maksymalny – 257,00 m. n.p.m.

Obszar zawala stanowi teren depresyjny w stosunku do rzędnej piętrzenia w zbiorniku – średnie piętrzenie wody wynosi 2,0 – 3,0 m nad terenem zawala.

• strefa bezpieczeństwa zapory bocznej „S – I”

jest to pas ochronny o szerokości 100 m od podstawy korpusu zapory bocznej, na terenie gminy dotyczy to sołectwa Zabłocie i części Strumienia (odcinek prawobrzeżny Wisły). Jest to obszar całkowicie nie zainwestowany, poza jednym obiektem przepompowni „Zabłocie”. Wprowadzenie tej strefy ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa budowli jaką

jest zaporą boczną i zapobieżenie ewentualnej katastrofie, skutkującej powstaniem fali awaryjnej. Zagrożenia stateczności zapory bocznej mogą wynikać z niedostatecznej szczelności i wytrzymałości zapory, szczególnie w czasie powodzi a także innych czynników nie mających bezpośredniego związku z konstrukcją zapory np. mechaniczne przerwanie zapory na skutek nieodpowiedniego użytkowania i niedozwolonego przekształcenia obszaru bezpośrednio przy zaporze.

Zakaz:

1. wznoszenia wszelkiego rodzaju obiektów budowlanych za wyjątkiem urządzeń przeciwpowodziowych (przepompowni),
2. budowy studni i stawów,
3. budowy dróg publicznych dla ciężkiego transportu,
4. budowy składowisk odpadów,
5. budowy oczyszczalni ścieków.

Wykorzystanie:

1. zalesienia, użytki zielone,
2. rekreacja w postaci tras spacerowych, ścieżek.

Wyznaczone strefy wynikają z tendencji zasiedlenia terenów zawala (terenów potencjalnego wystąpienia ujemnego oddziaływania zbiornika) oraz w celu wprowadzenia ograniczeń w użytkowaniu terenów, różnego dla każdej ze stref.

Strefa S-I Międzywale Wisły

Obszar bezpośrednio przylegający do rzeki Wisły, wyznaczony przebiegiem wałów wzdłuż rzeki, mający zapewnić drożność przepływu.

Zakaz:

1. wznoszenia wszelkich obiektów budowlanych,
2. sadzenia drzew, krzewów.

Wykorzystanie;

1. użytki zielone,
2. rekreacja bez jakichkolwiek budynków.

Strefa S-II

Jest to obszar przylegający bezpośrednio do strefy S – I . Granice stanowi przebieg hydroizohipsy 256 m. n.p.m. Obrazuje obszar wpływu ujemnego wód zbiornika na wody podziemne przy piętreniu normalnym.

Zakaz:

1. Wznoszenia obiektów budowlanych,
2. Budowy studni i stawów,
3. Budowy składowisk odpadów,
4. Budowy oczyszczalni ścieków.

Odstępstwa od powyższych zakazów dotyczą centrum Strumienia oraz terenów o funkcji usługowej wzdłuż drogi nr 81 pod warunkiem posadowienia obiektów 1,0 m. nad poziomem terenu oraz zastosowania specjalnej izolacji przeciwwilgociowej.

Wykorzystanie:

1. zalesienia,
2. użytki zielone,
3. budowa pawilonów usługowych typu kontenerowego.

Strefa S-III

Występuje wyłącznie na prawobrzeżnym obszarze Wisły. Obszar od hydroizohipsy 256 m. n. p. m. do hydroizohipsy 257 m. n. p. m. – na zawalu południowym i od hydroizohipsy 256 do zasięgu wody 100 letniej wzdłuż rzeki Wisły. Na zawalu południowym ma na celu orientacyjne określenie terenów, na których występuje ujemne oddziaływanie zbiornika

w odniesieniu do wód gruntowych, przy założeniu piętrzenia maksymalnego wody w zbiorniku do poziomu 257 m. n. p. m. a na zawalu zachodnim określa zasięg wody 100 letniej.

Zakaz:

1. wznoszenia obiektów budowlanych,
2. budowy studni i stawów,
3. budowy składowisk odpadów,
4. budowy oczyszczania ścieków.

Odstępstwa od powyższych zakazów dotyczą obszarów wyznaczonych planem ogólnym i pod warunkiem posadowienia obiektów 1,0 m nad poziomem terenu oraz zastosowania specjalnej izolacji przeciwwilgociowej (centrum Zabłocia).

Wykorzystanie:

1. użytki zielone,
2. rekreacja,
3. budowa pawilonów usługowych typu kontenerowego.

Jest to obszar, który może ulec zalaniu w wyniku:

1. awaryjnego przerwania zapory bocznej,
2. przelania przez koronę zapory bocznej większej niż przewidziano fali wezbraniowej, powstającej podczas powodzi,
3. wystąpienia fali wezbraniowej powstałej w wyniku intensywnych opadów atmosferycznych na obszarze doliny Wisły, niezależnie od istnienia wzdłuż rzeki wałów przeciwpowodziowych.

Obszar zalewu falą awaryjną i wezbraniową

Zasięg zalania falą awaryjną i wezbraniową przyjęto, jako sumę wszystkich czynników dla najbardziej niekorzystnego przypadku tj. dla maksymalnego piętrzenia wody w zbiorniku do rzędnej 257 m. n. p. m., które jeszcze nigdy nie miało miejsca. Z przeprowadzonych obliczeń i na podstawie sygnałów z ostatnich lat, w których występowały powodzie na skutek nawalnych opadów o dużym natężeniu, należy założyć, że zalanie terenów zawałami wodami zgromadzonymi w zbiorniku jest możliwe. Prawdopodobne jest również wystąpienie wody katastrofalnej i przerwanie istniejących wałów przeciwpowodziowych wzdłuż Wisły. Granice zagrożenia powodziowego w tym przypadku zostały wyznaczone, jako zasięg zalewów przy wodzie 100 letniej.

2.2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

ZAOPATRZENIE W WODĘ

Na terenie całej gminy Strumień możliwy jest dostęp do wodociągowej sieci rozdzielczej (wodociągi zaopatrują w wodę około 97 % gospodarstw). Na istniejący system zaopatrzenia w wodę składa się:

- Zbiornik Goczałkowice, Stacja Uzdatniania Wody Strumień oraz magistralne rurociągi wodne (stalowe Ø 800 mm), eksploatowane przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów Katowice,
- Wodociągowa sieć rozdzielcza administrowana przez Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej, wykonana z rur żeliwnych lub stalowych obecnie już wyeksploatowana i w większości nadająca się do wymiany.

Woda ze Stacji Uzdatniania w Strumieniu podawana jest do sieci za pośrednictwem:

- dwóch reduktorów Ø 125 mm i jednego Ø 100 mm znajdujących się w Strumieniu,
- czterech reduktorów Ø 125 mm w Zabłociu (z czego dwa reduktory podają wodę do Gminy Chybie a pozostałe dwa do Drogomyśla i Pruchnej),
- hydroforni ze stacji pomp (wysokość podnoszenia 50 m) podającą wodę do centrum Pruchnej „Nowe Chałupy”. Wydajność hydroforni to 500 m³/d a pojemność dwóch zbiorników wynosi 150 m³.

Na terenie gminy Strumień występują obszary, na których istnieje niedobór ciśnienia wody, jest to rejon ul. Strażackiej w Zbytkowie oraz kilka obszarów sołectwa Bąków. Istotnym problemem jest nieszczelność sieci wodociągowej - około 7 500 m³ wody na miesiąc tracone jest za sprawą złego stanu technicznego istniejących rurociągów. Występujące mniejsze zużycie wody, niż zakładano przy budowie sieci wodociągowych, skutkuje stosunkowo małą wymianą wody w rurociągach i w konsekwencji pogorszeniem jej walorów smakowych.

Zużycie wody w gminie przedstawia się następująco:

- woda włączana do sieci 50 000 m³/miesiąc,
- woda sprzedawana 35 000 m³/miesiąc,
- potrzeby własne wodociągów 7 500 m³/miesiąc,
- jednostkowe zużycie wody 120 l/Md.

ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

Gmina Strumień nie posiada kompleksowego rozwiązania dla gospodarki ściekowej. Miasto Strumień posiada mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię ścieków, przeznaczoną do oczyszczania ścieków komunalnych. Technologia oczyszczania ścieków oparta jest o uproszczony schemat technologiczny tj. przedłużone napowietrzanie ścieków z osadem czynnym z pominięciem wstępnej sedymentacji. Osad wydzielany na oczyszczalni jest stabilizowany tlenkowo i mechanicznie odwadniany. Oczyszczone ścieki są odprowadzane do ciekę Hynek (lewobrzeżny dopływ Wisły) po uzyskaniu wymaganego ustawą Prawo Wodne (DzU nr 115, poz. 1229 z dnia 18 lipca 2001 r.) pozwolenia wodno – prawnego (decyzja z dnia 06.08.2002 r. znak WS6223 – 19/2002 Starosty Cieszyńskiego – zgoda na odprowadzanie ścieków oczyszczonych do potoku Hynek). Ścieki spływają do ciekę grawitacyjnie (w razie spiętrzenia wody konieczne będzie przepompowanie ścieków przez wał, celem uniknięcia zalania oczyszczalni). Oczyszczalnia ścieków posiada wydajność 1900 m³/d, wykorzystana jest na poziomie 40 % (ścieki dopływają w ilości 650 – 700 m³/d, niosąc ładunek zanieczyszczeń odpowiadający 4 000 RM).

Do kanalizacji sanitarnej w mieście Strumień podłączone jest około 75 % miasta. Ilość ścieków dopływających na oczyszczalnię waha się w zależności od warunków atmosferycznych – przy intensywnych opadach około 2000 m³ a w dni ciepłe 300 m³/dobę (wahania są spowodowane przez wody opadowe oraz wsiąkanie ścieków do gruntu w dni suche). Na oczyszczalnię ścieków dowozi się także ścieki z gospodarstw domowych, które nie są podłączone do kanalizacji zbiorczej. Ilość dowożonych ścieków na zlewnię, znajdującą

się na terenie oczyszczalni w ostatnich kilku latach ustabilizowała się (jest to ilość graniczna w stosunku do ścieków dopływających).

Sołectwa: Baków, Drogomyśl, Pruchna, Zabłocie i Zbytków nie są skanalizowane i nie posiadają urządzeń do oczyszczania ścieków. Zasadniczym systemem odprowadzania ścieków dla większości gospodarstw są zbiorniki bezodpływowe.

SIEĆ GAZOWA

Przez teren gminy Strumień przechodzi gazociąg wysokoprężny gazu wysokometanowego CN 2,5 MPa Ø 100 mm relacji Skoczów – Drogomyśl, eksploatowany przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie, Rejon Gazowniczy Bielsko – Biała. Zaopatrzenie w gaz na terenie gminy Strumień realizowane jest w oparciu o średnioprężną gazową sieć rozdzielczą wyprowadzoną ze stacji redukcyjnej w Drogomyślu.

Osiedle budownictwa wielorodzinnego jest obsługiwane na niskim ciśnieniu, gazem z istniejących stacji redukcyjno – pomiarowych. Rejony zabudowy jednorodzinnej obsługiwane są gazem średnioprężnym z indywidualnymi reduktorami ciśnienia. Na terenie gminy Strumień nie występują ograniczenia w dostawie i ilości gazu, który wykorzystywany jest na cele socjalno – bytowe i technologiczne (ciepłownie). Eksploatację sieci i urządzeń gazowniczych na terenie gminy prowadzi Rejon Gazowniczy Strumień. Miasto Strumień zasilane jest gazem ziemnym wysokometanowym „GZ-50” z systemu krajowego zaopatrującego rejon Podbeskidzia, poprzez odgałęzienie od gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Bielsko-Biała – Cieszyn.

SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA

Przez teren gminy Strumień przechodzą napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia, krajowego systemu elektroenergetycznego 220 kV (tranzytowa, dwutorowa) relacji:

- Cieczott – Moszczenica, Bieruń – Komorowice,
- Bujaków – Liskovec, Bieruń – Komorowice,
- Bujaków – Liskovec, Kopanina – Liskovec.

Eksploatowane są przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne Południe Sp. z o. o.

Na terenie gminy Strumień znajdują się linie elektroenergetyczne administrowane przez:

- ENION S.A. Oddział Beskidzkiej Energetyki - Oddział Wysokich Napięć; linie przesyłowe 110 kV relacji (GPZ) Kaczyce – GPZ Kopanina; GPZ Komorowice – Bujaków i Główny Punkt Zasilania (GPZ) Strumień 110/15 kV; zasilany dwustronnie od strony GPZ Pawłowice i od strony GPZ Skoczów,
- ENION S.A. Zakład Energetyczny Cieszyn; linie rozdzielcze i odbiorcze średniego oraz niskiego napięcia 15/0,4 kV.

Zaopatrzenie gminy Strumień (wraz z obszarami przyległymi – teren gminy Chybie, Jasienica) w energię elektryczną odbywa się z GPZ Strumień, poprzez napowietrzną i kablową sieć rozdzielczą 15 kV. Zaspokojenie elektroenergetycznych potrzeb gminy Strumień odbywa się na dobrym poziomie. Za wyjątkiem nielicznej grupy przemysłowej (obsługiwanej na napięciu 15 i 6 kV), zasilanie odbiorców realizowane jest na napięciu 0,4 kV za pośrednictwem stacji transformatorowych 15/0,4 kV.

Stacje transformatorowe wykonane są w większej ilości, jako napowietrzne słupowe i wyposażone w transformatory o mocy od 40 do 250 kVA. Na terenach o intensywnej zabudowie stosowane są kioski transformatorowe wolno stojące lub wbudowane o mocach

pojedynczych transformatorów do 400 kVA. Łączna moc stacji transformatorowych obsługujących teren gminy wynosi 9,5 MVA.

KOMUNIKACJA

Układ drogowy

Droga krajowa:

- nr 81 Katowice - Skoczów,

Drogi wojewódzkie:

- nr 938 Pawłowice – Pruchna - Cieszyn,
- nr 939 Zytków- Strumień - Pszczyna.

Drogi powiatowe i miejskie.

Komunikacja kolejowa

Układ kolejowy tworzą:

- międzynarodowa magistrala Katowice – Zebrzydowice – Republika Czeska,
- linia krajowa Chybie – Pawłowice.

Ciagi spacerowe i trasy rowerowe

Na terenie gminy Strumień istnieje kilka tras rowerowych i tras spacerowych.

2.3. SZANSE I OGRANICZENIA ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA

Turystyce i rekreacji sprzyja korzystne położenie gminy w sąsiedztwie Jeziora Goczałkowickiego oraz w stosunkowo niewielkiej odległości od znanych miejscowości górskich i uzdrowiskowych. Gmina powiązana jest z ważniejszymi ośrodkami miejskimi i administracyjnymi liniami kolejowymi i drogowymi.

Utrzymanie istniejących walorów krajobrazu poprzez ograniczenie możliwości rozwoju niekorzystnych zjawisk zachodzących w przestrzeni powinno być jednym z podstawowych uwarunkowań rozwoju Strumienia.

Drugim uwarunkowaniem powinno być wzbogacanie i kształtowanie nowych walorów krajobrazu poprzez:

- tworzenie i zagospodarowanie ekologicznego systemu obszarów chronionych,
- ochronę najcenniejszych wartości drzewostanu w istniejących kompleksach leśnych,
- urozmaicenie krajobrazu poprzez budowę małych zbiorników wodnych,
- rozbudowę ścieżek dydaktyczno – przyrodniczych,
- rozbudowę szlaków turystycznych i innych elementów programu sportowego,
- zahamowanie degradacji i poprawę stanu głównych składników środowiska,
- nawiązanie i skuteczną realizację współpracy międzynarodowej dla ochrony wód, powietrza, lasów i obiektów unikalnych.

Czynnikiem ograniczającym rozwój przemysłu gminy Strumień jest znajdujący się na jej terenie Zbiornik Goczałkowicki, który jest głównym zbiornikiem zaopatrującym aglomerację śląską w wodę pitną, a co za tym idzie znaczące zaostrza wymogi dla gospodarki ściekowej.

3. AKTUALNY STAN GOSPODARKI ODPADAMI

3.1. ODPADY KOMUNALNE

CHARAKTERYSTYKA RODZAJÓW, ILOŚCI I ŹRÓDEŁ ODPADÓW KOMUNALNYCH ORAZ GOSPODARKI KOMUNALNEJ

Źródłem powstawania odpadów komunalnych i przemysłowych są skupiska ludzkie, obiekty użyteczności publicznej oraz zakłady produkcyjno – usługowo – handlowe. Istotnym elementem wpływającym na skład oraz jakość odpadów komunalnych jest charakter danego obszaru. Tereny o niskiej i rozproszonej zabudowie generują odpady z mniejszym udziałem materii organicznej, papieru oraz relatywnie większej zawartości tworzyw sztucznych oraz szkła, częstokroć odpady organiczne, papier, tektura, popiół i żużel zagospodarowywane są na własne potrzeby.

Na terenie gminy Strumień można wyróżnić obszary rolnicze, turystyczno - rekreacyjne, leśne oraz zurbanizowane. Ma to wpływ na strukturę odpadów komunalnych trafiających na składowiska.

W tabeli 3 przedstawiono bilans odpadów komunalnych powstających w Strumieniu dla roku 2002 [Mg], a w tabeli 4 bilans odpadów opakowaniowych [Mg].

Z uwagi na fakt, że w Polsce nie jest prowadzona ewidencja wytwarzanych odpadów komunalnych (poza sprawozdawczością firm zajmujących się wywozem odpadów - kierowaną do GUS) - dla potrzeb niniejszego planu ustalono bilans odpadów w oparciu o dane wskaźnikowe. Przyjęte do obliczeń wskaźniki w odniesieniu do statystycznego mieszkańca są zgodne z Krajowym i Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami.

Do dalszych rozważań w ramach niniejszego planu - przyjęto bilans odpadów wyznaczony drogą wskaźnikową.

Obliczono, że w Gminie Strumień w 2002 roku wytworzono 3484 Mg odpadów komunalnych (zmieszanych).

Tabela 3. bilans odpadów komunalnych dla gminy strumień w roku 2002 [Mg]

Ludność/rodzaj odpadu	Ilość
Ludność, tys.	11,572
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	794
Odpady zielone	105
Papier i karton nieopakowaniowy	201
Opakowania z papieru i tektury	201
Opakowania wielomateriałowe	45
Tworzywa sztuczne nieopakowaniowe	255
Opakowania z tworzyw sztucznych	109
Odpady tekstylne	84
Szkło nieopakowaniowe	34
Opakowania ze szkła	191
Metale	79
Opakowania z blachy stalowej	22
Opakowania z aluminium	11
Odpady mineralne	294
Popiół	540

Odpady wielkogabarytowe	174
Odpady budowlane	347
Odpady niebezpieczne	23
Razem	3484

Tabela 4. Bilans odpadów opakowaniowych dla Gminy Strumień w roku 2002 [Mg]

Ludność/rodzaj odpadu	Ilość
Ludność, tys.	11,572
Opakowania z papieru i tektury	201
Opakowania wielomateriałowe	45
Opakowania z tworzyw sztucznych	109
Opakowania ze szkła	191
Opakowania z blachy stalowej	22
Opakowania z aluminium	11
Razem	579

W gminie funkcjonuje regulamin w sprawie utrzymania czystości, porządku i gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy, który określa zasady postępowania z odpadami wytwarzanymi przez mieszkańców.

Z terenu miasta oraz przyległych sołectw wywieziono w 2001 r. 960 Mg odpadów komunalnych zmieszanych. Odpady komunalne wywożone są raz w tygodniu. Zorganizowanym wywozem odpadów objętych jest 84% mieszkańców oraz podmioty gospodarcze.

Tabela 5. Procentowy udział mieszkańców posiadających umowy na wywóz śmieci

L.p.	MIEJSCOWOŚĆ	UDZIAŁ PROCENTOWY PODPISANYCH UMÓW				
		1998r.	1999r.	2000r.	2001	2002
1	Strumień	22	63,2	57,30	82,25	84,83
2	Pruchna	2,4	66,6	92,34	93,32	94,11
3	Drogomyśl	4,3	53,4	84,37	86,2	88,04
4	Bąków	2,2	81,1	74,67	81,67	90,00
5	Zabłocie	3,4	46,6	51,09	51,09	53,65
6	Zbytków	4,0	66,8	67,49	73,66	80,25
Razem		8,1 %	62,67 %	72,36 %	80,88 %	84,06 %

Komentując kwestie różnicy między ilością wytworzonych odpadów komunalnych wyznaczoną teoretycznie w oparciu o wskaźniki, a ilością podawaną przez przewoźników należy stwierdzić, że ujęte w bilansie odpady, takie jak budowlano-remontowe, wielkogabarytowe oraz część odpadów organicznych są często zagospodarowywane w inny sposób - nie wywożone przez przewoźników, a więc nie ujęte w ich statystyce, ponadto część mieszkańców miasta nie posiada stałych umów z przewoźnikami, stąd znaczna część

odpadów wytwarzanych przez tych mieszkańców może trafiać do środowiska w sposób nielegalny.

Na terenie gminy Strumień selektywna zbiórka surowców wtórnych oparty jest na tzw. wystawce - mieszkańcy w ustalonym terminie, miejscu i czasie wystawiają posegregowane odpady umieszczone w workach.

Na terenie gminy nie ma lokalnej kompostowni odpadów biodegradowalnych. Natomiast funkcjonują przydomowe kompostownie tych odpadów. Brak jest dokładnych danych odnośnie tego typu obiektów.

Kalendarz zbiórki surowców wtórnych przedstawia się następująco:

- Pruchna 01 każdego miesiąca,
- Drogomyśl 07 każdego miesiąca,
- Zabłocie 10 każdego miesiąca,
- Zbytków oraz ul. Pawłowicka w Strumieniu 18 każdego miesiąca,
- Baków 20 każdego miesiąca.
- Strumień 13 każdego miesiąca

Tabela 6. Ilość surowców wtórnych zebranych z terenu gminy Strumień w kolejnych latach od 1999 – 2002 roku

Lata / surowiec	1999	2000	2001	2002
	Ilość (Mg)			
makulatura	3,5	1,329	0,78	3,310
stłuczka	57,45	20,5	65,97	25,510
złom	26,5	19,910	----	4,07
tworzywa sztuczne	-----	44	6,7	8,160

Tabela 7 Zagospodarowanie selektywnie zebranych odpadów z terenu gminy Strumień

L.p.	Surowce wtórne		Miejsce przekazania celem odzysku unieszkodliwiania
1	makulatura		„INTERCELL RECYCLING” SP. Z O. O. ZAKŁAD NR 8, UL. Przemysłowa 52, Tychy
2	tworzywa sztuczne	PET, PE i inne tworzywa	„FIREM” ul. Fabryczna 12, Żory
		LDPE, LLDPE, HDPE	PTS „PLAST” ul. Dworcowa 10 Ornontowice
3	złom		„ANPOL” ul. Międzyrzecka 186, Bielsko-Biała
4	szkło		Górnoślaska Agencja Handlowa „GAH” Al. Rozdzieńskiego 210, Katowice

Zbiór surowców wtórnych na terenie gminy trwa od połowy lat 90. Każda nieruchomość na terenie gminy została o niej poinformowana na przełomie lat 1999/2000/2001.

Gmina Strumień nie posiada własnego składowiska odpadów komunalnych, jak również zakładu utylizacji odpadów. Odpady komunalne z terenu miasta wywożone są na składowisko PPHU”KOMART” Sp. z o.o. w Knurowie, COFINCO POLAND Sp. z o.o. Katowice w Jastrzębiu Zdroju.

Podmiotami gospodarczymi, które uzyskały decyzję na świadczenie usług w zakresie zbierania i transportu odpadów komunalnych są:

- Zakład Gospodarki Komunalnej (umowa do 31.12.2003) - 10% udziału w odbiorze odpadów
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Emil Janota, (31.12.2003) - 70%
- Transgór Kaczyce, (31.03.2004) – 10%
- Zakład Oczyszczania Miast TROS-EKO (31.12.2010) – 10%
- „EKOM” P.U.H. Zdzisław Janota (31.01.2010).

Na terenie gminy nie istnieją instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Edukacja ekologiczna

Najważniejszym zagadnieniem jest kształtowanie świadomości ekologicznej młodzieży. W tym celu na terenie gminy od roku 1999 organizowane są akcje: Dzień Ziemi i Sprzątanie Świata. W akcjach tych bierze udział młodzież szkolna na poziomie od przedszkola do szkoły średniej oraz Polski Związek Wędkarski. Terenami najczęściej objętymi sprzątnięciem są tereny przyległe do szkół, lasy, zadrzewienia śródpolne, przystanki PKS, pobocza dróg. Materiały potrzebne do przeprowadzenia w/w akcji przekazywane są przez Urząd, który otrzymuje je od LOP Bielsko-Biała oraz fundacji ekologicznej „SILESIA”. W przypadku niewystarczającej ilości, materiały niezbędne do akcji są kupowane ze środków gminnych.

Tabela 8. Ilość zebranych śmieci w ramach akcji ekologicznych

LATA	ILOŚĆ ZEBRANYCH ŚMIECI W „m ³ ”		RAZEM
	Dzień Ziemi	Sprzątanie Świata	
1999	29,8	40,1	69,9
2000	34,5	36,34	70,82
2001	33,84	45,36	79,2
2002	35,88	31,92	67,8
2003	32,5	37,32	69,82

Tabela 9. Koszty poniesione przez Gminę za wywóz zebranych odpadów komunalnych

Lata	Ilość [m ³]	Koszt [zł]
1999	69,9	25041,08
2000	70,82	2270,75
2001	79,2	2691,76
2002	67,8	2647,93
2003	69,82	2734,59

W dalszym ciągu prowadzone są działania zmierzające do zwiększenia segregacji odpadów poprzez wyodrębnienie ze strumienia odpadów komunalnych części organicznych, metali, szkła, tworzyw sztucznych i odpadów niebezpiecznych. Ważne jest aby do systemu selektywnej zbiórki włączyła się cała społeczność lokalna.

Likwidacja dzikich wysypisk śmieci

Podobnie jak w to ma miejsce w skali kraju, tak i na terenie Gminy Strumień, problemem są dzikie wysypiska śmieci. Gmina od dłuższego już czasu stara się aktywnie przeciwdziałać tym praktykom i na bieżąco likwidować tego typu „obiekty”. Zestawienie kosztów poniesionych przez Gminę w latach 1999 – 2003 na likwidację dzikich wysypisk odpadów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 10. Koszty poniesione przez Gminę na likwidację dzikich wysypisk odpadów

Lata	Poniesione koszty	Ilość dzikich wysypisk śmieci
1999	4927,51	5
2000	829,20	2
2001	550,00	1
2002	12881,46	1
2003	2525,8	3

3.2. ODPADY PRZEMYSŁOWE**CHARAKTERYSTYKA RODZAJÓW, ILOŚCI I ŹRÓDEŁ ODPADÓW PRZEMYSŁOWYCH**

Ilość wytwarzanych odpadów przemysłowych w mieście w sposób ścisły jest związana z koncentracją na danym terenie zakładów przemysłowych oraz innych podmiotów gospodarczych wytwarzających odpady.

Działalność gospodarcza w Gminie Strumień (stan na 03.07.2003)

W ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Burmistrza Strumienia figuruje 460 przedsiębiorców wykonujących określoną działalność.

Do największych podmiotów gospodarczych należą:

PW. GFG Strumień	ul. Ks. Londzina 12,	43-246
GSSCH Strumień	ul. Łuczkiewicza 3,	43-246
Spółdzielnia Mieszkaniowa	ul. Kolejowa 8,	43-246
VIMEX SP.Z O. O.	ul. Wiślańska 41,	43-424
MIRANA	ul. Główna 130,	43-523
BEFABET	ul. Londzina 57,	43-246
STRUMYK	ul. Młyńska 12,	43-246
STRUMET	ul. Londzina 61,	43-246
POLDE	ul. Kolejowa 21,	43-246
DOMET	ul. Starowiejska 17,	
ROP	ul. Tęczowa 17,	43-246
Jelonek	ul. 1-go Maja 35,	43-246

Należy zwrócić uwagę na znaczną ilość zakładów z branży budowlanej (produkcja, usługi) oraz z branży meblowej. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe GFG prowadzi eksploatację surowców ilastych z obszaru górniczego „Zabłocie”.

GOSPODARKA ODPADAMI Z PRZEMYSŁU ROLNO - SPOŻYWCZEGO

W rolnictwie Gminy Strumień dominuje sektor prywatny. Charakterystyczną cechą indywidualnych gospodarstw rolnych jest ich rozdrobnienie.

Na terenie Gminy Strumień funkcjonuje zakład przetwórstwa wyrobów rolnych, którego przedmiotem działalności jest:

- ubój, rozbiórka i przetwórstwo (drób),
- wytwarzanie karm dla zwierząt.

3.3. ODPADY NIEBEZPIECZNE

CHARAKTERYSTYKA RODZAJÓW, ILOŚCI I ŹRÓDEŁ ODPADÓW

Odpady zawierające azbest

W mieście nie przeprowadzono inwentaryzacji obiektów z wbudowanymi materiałami zawierającymi azbest.

Odpady powstające w wyniku działalności firm posiadających zatwierdzony przez Starostę Cieszyńskiego program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest mogą zostać wywożone na składowiska w Trzemesznie, Świętochłowicach, Tarnowie oraz Oławie (dane na podstawie wniosków firm posiadających decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami niebezpiecznymi). Należy dodać, że wydawane przez Starostwo Powiatowe decyzje obligują do wywożenia na najbliższej położone składowisko.

Najbliższe składowisko przystosowane do unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest znajduje się w Knurowie.

Urządzenia zawierające PCB

Na terenie miasta mogą występować urządzenia zawierające PCB, jednak brak precyzyjnych informacji odnośnie ilości funkcjonujących urządzeń.

Odpady medyczne i weterynaryjne

Odpady medyczne są wytwarzane na terenie ośrodków zdrowia, przychodni, gabinetów lekarskich, gabinetów stomatologicznych oraz placówek weterynaryjnych. Nie wszystkie źródła powstawania odpadów medycznych posiadają stosowne pozwolenia.

Odpady medyczne są unieszkodliwiane w przyszpitalnej spalarni odpadów w Cieszynie.

W przypadku gabinetów leczenia zwierząt, żadna z placówek nie wystąpiła o stosowne pozwolenia na wytwarzanie odpadów. Problemem w ich przypadku, a także w skali całego powiatu jest zbiórka zwłok zwierzęcych, która może być rozpatrywana w skali ponad powiatowej. Odpady te faktycznie są zbierane i przekazywane do unieszkodliwiania w ościennych województwach, firmą posiadającym stosowne zezwolenia.

Oleje odpadowe

Na terenie gminy nie prowadzi się zbiórki olejów przepracowanych.

Odpady baterii i akumulatorów

Na terenie gminy nie ma systemu zbiórki zużytych baterii i akumulatorów.

Stacje paliw

Na terenie gminy Strumień znajdują się 4 stacje paliw, posiadające uregulowany sposób postępowania z wytworzonymi odpadami. Są to:

- Stacja Paliw w Strumieniu, ul. Ks. Londzina 72 (tel. 033 8570524),
- Stacja Paliw w Zabłociu, ul. Skotnica 46 (tel. 033 8571573),
- Stacja Paliw w Drogomyślu, ul. Wiślańska (tel. 033 8572071),
- Stacja Paliw w Zbytkowie, ul. Wiślańska (tel. 033 8570164).

Wraki samochodowe

Brak jest danych na temat ilości wyrejestrowanych samochodów osobowych na terenie gminy w 2001r. i w 2002r.

Na terenie Gminy nie ma podmiotów prowadzących działalność w zakresie odzysku i recyklingu zużytych samochodów, posiadających decyzję wojewody.

Na terenie powiatu 3 podmioty gospodarcze prowadzą działalność w zakresie odzysku i recyklingu zużytych samochodów, podmioty te posiadają zezwolenie wojewody. Ilość przyjętych do odzysku i recyklingu samochodów osobowych na terenie powiatu wyniosła:

- 2001r.- 414 sztuk,
- 2002r.- 581 sztuk.

Tabela 11 Instalacje (stacje demontażu) działające na terenie powiatu do odzysku i recyklingu zużytych samochodów i ilość przetworzonych samochodów w latach 2000–2002

Nazwa, właściciel, adres firmy	Moc przerobowa instalacji [sztuk./rok]	Ilość przetworzonych samochodów [sztuk / rok]		
		2000	2001	2002
Ważka Krzysztof „AUTOKOMPLES”. 43 426 Dębowiec, Gumna	600 -700	192	kompletne:190 szt niekompletne:122szt motorowery: 7 szt	kompletne:158 szt niekompletne:248szt motorowery: 1 szt
F.H.U. AUTOZŁOM Krystyna Juraszek, 43-450 Ustroń, ul.Skoczowska 19			kompletne:67 szt niekompletne:84szt.	kompletne:48 szt niekompletne:61szt.
„NAWOJ” Sp. z o.o. 43 430 Skoczów, ul. Górecka 32			102 szt	175 szt.

Według danych z WIOŚ Katowice w roku 2002 wytworzono na terenie Gminy Strumień 1,799 Mg odpadów niebezpiecznych, z czego 1,753 Mg wykorzystano, a 0,049 Mg unieszkodliwiono bez składowania. W roku 2003 wytworzono 2,892 Mg odpadów, wykorzystano 2,602 Mg, a unieszkodliwiono bez składowania 0,290 Mg.

3.4. OSADY ŚCIEKOWE

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA W GOSPODARCE WODNO - ŚCIEKOWEJ

ZAOPATRZENIE W WODĘ

Na terenie całej gminy Strumień możliwy jest dostęp do wodociągowej sieci rozdzielczej (wodociągi zaopatrują w wodę około 97 % gospodarstw). Na istniejący system zaopatrzenia w wodę składa się:

- Zbiornik Goczałkowice, Stacja Uzdatniania Wody Strumień oraz magistralne rurociągi wodne (stalowe Ø 800 mm), eksploatowane przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów Katowice,
- Wodociągowa sieć rozdzielcza administrowana przez Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej, wykonana z rur żeliwnych lub stalowych obecnie już wyeksploatowana i w większości nadająca się do wymiany.

Woda ze Stacji Uzdatniania w Strumieniu podawana jest do sieci za pośrednictwem:

- dwóch reduktorów Ø 125 mm i jednego Ø 100 mm znajdujących się w Strumieniu,
- czterech reduktorów Ø 125 mm w Zabłociu (z czego dwa reduktory podają wodę do Gminy Chybie a pozostałe dwa do Drogomyśla i Pruchnej),
- hydroforni ze stacji pomp (wysokość podnoszenia 50 m) podającą wodę do centrum Pruchnej „Nowe Chałupy”. Wydajność hydroforni to 500 m³/d a pojemność dwóch zbiorników wynosi 150 m³.

Na terenie gminy Strumień występują obszary, na których istnieje niedobór ciśnienia wody, jest to rejon ul. Strażackiej w Zbytkowie oraz kilka obszarów sołectwa Baków. Istotnym problemem jest nieszczelność sieci wodociągowej - około 7 500 m³ wody na miesiąc tracone jest za sprawą złego stanu technicznego istniejących rurociągów. Występujące mniejsze zużycie wody, niż zakładano przy budowie sieci wodociągowych, skutkuje stosunkowo małą wymianą wody w rurociągach i w konsekwencji pogorszeniem jej walorów smakowych.

Zużycie wody w gminie przedstawia się następująco:

- woda wtłaczana do sieci 50 000 m³/miesiąc,
- woda sprzedawana 35 000 m³/miesiąc,
- potrzeby własne wodociągów 7 500 m³/miesiąc,
- jednostkowe zużycie wody 120 l/Md.

ODPROWADZENIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

Gmina Strumień nie posiada kompleksowego rozwiązania dla gospodarki ściekowej. Miasto Strumień posiada mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię ścieków, przeznaczoną do oczyszczania ścieków komunalnych. Technologia oczyszczania ścieków oparta jest o uproszczony schemat technologiczny tj. przedłużone napowietrzanie ścieków z osadem czynnym z pominięciem wstępnej sedymentacji. Osad wydzielany na oczyszczalni jest stabilizowany tlenkowo i mechanicznie odwadniany.

Ilość wytwarzanych osadów ściekowych oraz sposób ich zagospodarowania przedstawia tabela 12.

Tabela 12. Osady ściekowe z oczyszczalni ścieków w Strumieniu

Lata	Ilość (Mg s.m.o.)	Firma wywożąca	Wykorzystanie
2001	36,00	Skotan	Przyrodnicze
2002	51,57	VKN Wrocław Agromis	Przyrodnicze
2003	55,20	Agromis	Przyrodnicze

Obecnie osady ściekowe nadal odbiera firma Agromis i wykorzystuje je przyrodniczo. Po przez wykorzystanie przyrodnicze rozumie się zastosowanie osadu do nawożenia terenów zdegradowanych, rekultywacji wysypisk, hałd kopalnianych i hałd z elektrociepłowni. Gmina nie dysponuje dokładnymi danymi w tym zakresie. Pozostałe odpady z oczyszczalni (skratki) są wywożone na składowisko komunalne.

Oczyszczone ścieki są odprowadzane do ciekę Hynek (lewobrzeżny dopływ Wisły) po uzyskaniu wymaganego ustawą Prawo Wodne (DzU nr 115, poz. 1229 z dnia 18 lipca 2001 r.) pozwolenia wodno – prawnego (decyzja z dnia 06.08.2002 r. znak WS6223 – 19/2002 Starosty Cieszyńskiego – zgoda na odprowadzanie ścieków oczyszczonych do potoku Hynek). Ciek Hynek płynie około 50 m za ogrodzeniem oczyszczalni. Ścieki spływają do ciekę grawitacyjnie (w razie spiętrzenia wody konieczne będzie przepompowanie ścieków przez wał, celem uniknięcia zalania oczyszczalni). Oczyszczalnia ścieków posiada wydajność 1900 m³/d, wykorzystana jest na poziomie 40 % (ścieki dopływają w ilości 650 – 700 m³/d, niosąc ładunek zanieczyszczeń odpowiadający 4 000 RM).

Do kanalizacji sanitarnej w mieście Strumień podłączone jest około 75 % miasta. Ilość ścieków dopływających na oczyszczalnię waha się w zależności od warunków atmosferycznych – przy intensywnych opadach około 2000 m³ a w dni ciepłe 300 m³/dobę (wahania są spowodowane przez wody opadowe oraz wsiąkanie ścieków do gruntu w dni suche). Na oczyszczalnię ścieków dowozi się także ścieki z gospodarstw domowych, które nie są podłączone do kanalizacji zbiorczej. Ilość dowożonych ścieków na zlewnię, znajdującą się na terenie oczyszczalni w ostatnich kilku latach ustabilizowała się (jest to ilość graniczna w stosunku do ścieków dopływających).

Tabela 13. Ładunki ścieków dowiezionych na oczyszczalnię w latach 1999 – 2002

MIESIĄC	ŚCIEKI OGÓŁEM			
	2002 r.	2001 r.	2000 r.	1999 r.
Styczeń	447,0	775,6	606,5	685,3
Luty	491,0	668,2	660,6	688,9
Marzec	508,0	483,5	774,2	801,4
Kwiecień	570,0	608,5	625,7	814,7
Maj	559,0	563,4	619,0	741,3
Czerwiec	552,0	445	607,6	834,1
Lipiec	620,0	676,5	495,8	802,4
Sierpień	561,0	627,1	709,7	718,3
Wrzesień	562,0	565,0	650,0	671,5
Październik	770,0	655,9	852,2	856,4
Listopad	480,0	591,3	525,8	703,4
Grudzień	341,0	435	659	732,8
Razem	6 461,0	7 095	7 786,1	9 050,5

W zakresie ochrony wód oraz gleb przed zanieczyszczeniem ściekami komunalnymi na terenie gminy Strumień wykonano w latach 1998 – 2002 następujące inwestycje:

1. Kanalizacja wokół przepompowni ROTUNDA	kolektor	- 183 mb,
	przyłącza	- 173 mb,
2. Kanalizacja do przedszkola	przyłącze	- 78 mb,
3. Kanalizacja do Szkoły Podstawowej	przyłącze	- 60 mb,
4. Kanalizacja ul. Czarnoty-Młyńska	kolektor	- 89 mb,
	przyłącza	- 177 mb,
5. Kanalizacja ul. Ks. Brzuski	kolektor	- 344 mb,
	przyłącza	- 132 mb,
6. Kanalizacja ul. Granicznej	kolektor	- 120 mb,
	przyłącza	- 102 mb,
7. Kanalizacja ul. Młyńska	przyłącze	- 63,1 m.

Razem do użytku oddano 1521,1 mb sieci kanalizacyjnej (kolektory + przyłącza). Sołectwa: Bąków, Drogomyśl, Pruchna, Zabłocie i Zbytków nie są skanalizowane i nie posiadają urządzeń do oczyszczania ścieków. Zasadniczym systemem odprowadzania ścieków dla większości gospodarstw są zbiorniki bezodpływowe.

3.5. ZAGROŻENIA EKOLOGICZNE

Skażenie wód, powietrza, gleb na terenie gminy może powstać również w trakcie transportu materiałów niebezpiecznych trasami kolejowymi i drogowymi, przy rozładunku, magazynowaniu i stosowaniu w produkcji i w instalacjach substancji zagrażających zdrowiu i życiu oraz przy dystrybucji produktów.

W wyniku prowadzonej działalności w zakresie przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska określono potencjalne zagrożenie, które stwarza transport materiałów niebezpiecznych. Materiały niebezpieczne w tym głównie oleje napędowe, kwasy, zasady przewożone są siecią kolejową na trasach Wisła – Katowice, Chybie - Pawłowice.

Do tras drogowych, którymi transportowane są materiały niebezpieczne należy droga nr 81 Wisła – Katowice (kwas siarkowy, kwas mrówkowy, kwas solny, kwas azotowy, chlor, olej napędowy).

Na terenie Gminy nie ma parkingu przystosowanego dla samochodów transportujących materiały niebezpieczne, w najbliższej odległości znajduje się parking w Skoczowie (40 miejsc parkingowych).

Zagrożenie ekologiczne może wystąpić również ze strony Republiki Czeskiej z uwagi na znajdujący się blisko Cieszyna węzeł kolejowy, przez który jest przewożona duża ilość substancji szkodliwych dla zdrowia i środowiska.

4. PROGNOZOWANE ZMIANY W GOSPODARCE ODPADAMI

Podstawowymi przesłankami, które należy uwzględnić przy prognozowaniu zmian w gospodarce odpadami są określone prawnie podstawowe zasady postępowania z odpadami, tj.:

- zapobieganie i minimalizacja powstawania odpadów,
- zapewnienie odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- bezpieczne składowanie odpadów, których nie można w danych warunkach techniczno-ekonomicznych poddać procesom odzysku lub unieszkodliwiania,
- wymagania związane z wdrażaniem dyrektyw UE.

Biorąc pod uwagę wymagania określone w art. 5 Dyrektywy Rady 1999/31/EC należy przyjąć, że ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania powinny wynosić:

- w 2010 roku – 75% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 roku,
- w 2013 roku – 50% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 roku,
- w 2020 roku – 35% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 roku.

W gospodarce odpadami opakowaniowymi konieczne jest zgodnie z obowiązującym prawem osiągnięcie do końca 2007 r. następujących minimalnych poziomów odzysku i recyklingu:

- odzysku w wysokości 50%,
- recyklingu w wysokości 25%.

W okresie powyżej 2007 r. poziomy odzysku i recyklingu uzgodnione zostaną z Komisją Europejską zgodnie z projektem Dyrektywy z 2001 r. Projekt ten przewiduje wprowadzenie następujących poziomów:

- odzysk w granicach 60÷75%,
- recykling w granicach 55÷70%.

Ustawa z dnia 11 maja 2001 o opakowaniach i odpadach opakowaniowych, jak również ustawa z dnia 11 maja 2001 o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej stwarzają warunki dla zmiany udziału opakowań z różnych materiałów oraz dla wzrostu zainteresowania odzyskiem opakowań. Te przesłanki obok obserwowanych w ostatnich latach zmian w ilości i składzie powstających odpadów komunalnych, zarówno w skali kraju, jak i powiatu, pozwalają prognozować następujące tendencje zmian w strumieniu odpadów w perspektywie 2010 roku:

- nieznaczny wzrost ogólnej ilości odpadów,
- wzrost ilości tworzyw sztucznych w najbliższych latach, a następnie stabilizacja poziomu,
- stały wzrost ilości szkła w odpadach,
- stały, systematyczny wzrost ilości papieru i tektury,
- nieznaczny wzrost ilości metali,
- stały wzrost ilości odpadów tekstylnych,
- stały, niewielki wzrost frakcji organicznej w postaci odpadów spożywczych,
- zmniejszanie się ilości frakcji mineralnej, m.in. w związku z ograniczaniem spalania węgla,
- złagodzenie problemu nielegalnego „importu” odpadów (dzikie wysypiska przydrożne) dzięki wprowadzaniu systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami w skali ponadlokalnej.

Poniżej zamieszczono dane prognostyczne dot. wytwarzania poszczególnych grup odpadów dla gminy Strumień, a mianowicie:

- Tabela 16 (str 32) -zawiera bilans odpadów komunalnych dla gminy Strumień – rok 2003 [Mg]
- Tabela 17 (str 33) -zawiera bilans odpadów komunalnych dla gminy Strumień – prognoza na rok 2004 [Mg]
- Tabela 18 (str 34) -zawiera bilans odpadów komunalnych dla gminy Strumień – prognoza na rok 2005 [Mg]
- Tabela 19 (str 35) -zawiera bilans odpadów komunalnych dla gminy Strumień – prognoza na rok 2010 [Mg]
- Tabela 20 (str 36) -zawiera bilans odpadów komunalnych dla gminy Strumień – prognoza na rok 2015 [Mg]
- Tabela 21 (str 37) -zawiera bilans odpadów opakowaniowych dla gminy Strumień – prognoza na rok 2003 [Mg]
- Tabela 22 (str 37) -zawiera bilans odpadów opakowaniowych dla gminy Strumień – prognoza na rok 2004 [Mg]
- Tabela 23 (str 38) -zawiera bilans odpadów opakowaniowych dla gminy Strumień – prognoza na rok 2005 [Mg]
- Tabela 24 (str 38) -zawiera bilans odpadów opakowaniowych dla gminy Strumień – prognoza na rok 2010 [Mg]
- Tabela 25 (str 39) -zawiera bilans odpadów opakowaniowych dla gminy Strumień – prognoza na rok 2015 [Mg]
- Tabela 26 (str 40-41) -zawiera bilans odpadów ulegających biodegradacji - prognoza na lata 2004, 2005, 2010, 2013, 2015 [Mg]

Generalnie przewiduje się niewielki wzrost od 1% (dla odpadów kuchennych ulegających biodegradacji, odpadów zielonych, odpadów tekstylnych, metali, opakowań z blachy stalowej i odpadów niebezpiecznych w odpadach komunalnych) do 3% (dla odpadów wielkogabarytowych i budowlanych) w okresie do 2005r. a w następnych okresach wzrost ten będzie jeszcze mniejszy. Spadek przewidywany jest tylko dla drobnej frakcji popiołowej o 2% do roku 2005 i o 3% do roku 2015 oraz dla tworzyw sztucznych nieopakowaniowych w okresie od 2010-2015.

W niżej podanych prognozach ilościowych, jako punkt wyjścia liczby ludności przyjęto wyniki spisu powszechnego z roku 2002 (źródło: Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach), oraz przyjęto wskaźnik przyrostu ludności w następnych latach na poziomie 0,2 % rocznie, wskaźniki generowania strumieni odpadów komunalnych dla obszarów miejskich i wiejskich w [kg/M/r] oraz prognozę zmian wskaźników emisji w latach 2005, 2010 i 2015 w województwie śląskim [%](zgodne z planem gospodarki odpadami dla województwa śląskiego – tab. 8 i 9).

Można spodziewać się, że w nadchodzących latach procentowy udział a zarazem bezwzględna wielkość frakcji odpadów nadających się do odzyskania w systemie selektywnego gromadzenia będzie rosnąć. Oznacza to, że system segregacji i odzysku odpadów w gminach, zwłaszcza w odniesieniu do tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, posiada jeszcze znaczne rezerwy.

W nadchodzących latach należy spodziewać się zwiększenia strumienia odpadów budowlano-remontowych, w tym zawierających azbest, głównie w postaci zużytych materiałów azbestowo-cementowych pochodzących z rozbiórki i remontów budynków.

Tabela 14 Wskaźniki generowania strumieni odpadów komunalnych dla obszarów miejskich i wiejskich dla roku 2001[kg/r]

Lp.	Nazwa strumienia	duże miasta	małe miasta	wieś
01	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	120.24	99.00	25.76
02	Odpady zielone	12.00	12.00	5.00
03	Papier i karton nieopakowaniowe	28.56	22.95	9.42
04	Opakowania z papieru i tektury	28.56	22.95	9.42
05	Opakowania wielomateriałowe	6.35	5.10	2.09
06	Tworzywa sztuczne nieopakowaniowe	32.73	27.30	14.65
07	Opakowania z tworzyw sztucznych	14.03	11.70	6.28
13	Odpady tekstylne	13.36	9.00	4.83
08	Szkło nieopakowaniowe	4.01	3.60	1.93
09	Opakowania ze szkła	22.71	20.40	10.95
10	Metale	9.35	8.40	4.51
11	Opakowania z blachy stalowej	2.67	2.40	1.29
12	Opakowania z aluminium	1.34	1.20	0.64
14	Odpady mineralne	31.70	32.00	16.10
15	Drobna frakcja popiołowa	33.40	42.00	53.13
16	Odpady wielkogabarytowe	20.00	15.00	15.00
17	Odpady budowlane	40.00	30.00	30.00
18	Odpady niebezpieczne	3.00	2.00	2.00
Razem		424.00	367.00	213.00

Tabela 15 Prognoza zmian wskaźników emisji w latach 2005, 2010 i 2015 w województwie śląskim [%]

kod	Nazwa strumienia	Procentowe zmiany wskaźnika emisji odpadów w latach		
		2005	2010	2015
01	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1.00	1.50	0.50
02	Odpady zielone	1.00	1.50	0.50
03	Papier i tektura nieopakowaniowe	2.00	1.00	0.00

		Procentowe zmiany wskaźnika emisji odpadów w latach		
04	Opakowania z papieru i tektury	1.50	2.00	2.00
05	Opakowania wielomateriałowe	2.00	2.00	2.00
06	Tworzywa sztuczne nieopakowaniowe	1.50	0.50	-2.00
07	Opakowania z tworzyw sztucznych	2.00	1.50	1.50
13	Odpady tekstylne	1.00	1.00	1.00
08	Szkło nieopakowaniowe	1.50	2.00	1.00
09	Opakowania ze szkła	2.00	2.00	2.00
10	Metale	1.00	0.00	0.00
11	Opakowania z blachy stalowej	1.00	1.00	1.00
12	Opakowania z aluminium	1.50	1.50	1.50
14	Odpady mineralne	1.00	2.00	2.00
15	Drobna frakcja popiołowa	-2.00	-3.00	-3.00
16	Odpady wielkogabarytowe	3.00	1.00	1.00
17	Odpady budowlane	3.00	2.00	2.00
18	Odpady niebezpieczne	1.00	1.00	1.00

Tabela 16. Bilans odpadów komunalnych dla gminy Strumień – rok 2003 [Mg]

Miejscowości	Strumień	Bąków	Drogomyśl	Pruchna	Zabłocie	Zbytków	gmina ogółem
Ludność, tys	3,458	1,299	2,024	2,488	1,284	1,043	11,595
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	346	34	53	65	33	27	557
Odpady zielone	42	7	10	13	6	5	83
Papier i karton nieopakowaniowy	81	12	19	24	12	10	159
Opakowania z papieru i tektury	81	12	19	24	12	10	158
Opakowania wielomateriałowe	18	3	4	5	3	2	35
Tworzywa sztuczne nieopakowaniowe	96	19	30	37	19	16	217
Opakowania z tworzyw sztucznych	41	8	13	16	8	7	93
Odpady tekstylne	31	6	10	12	6	5	71
Szkło nieopakowaniowe	13	3	4	5	3	2	29
Opakowania ze szkła	72	15	23	28	14	12	163
Metale	29	6	9	11	6	5	66
Opakowania z blachy stalowej	8	2	3	3	2	1	19
Opakowania z aluminium	4	1	1	2	1	1	9
Odpady mineralne	112	21	33	40	21	17	244
Popiół	142	68	105	130	67	54	566
Odpady wielkogabarytowe	53	20	31	38	20	16	179
Odpady budowlane	107	40	63	77	40	32	358
Odpady niebezpieczne	7	3	4	5	3	2	23
Razem	1284	279	435	535	276	224	3032

Tabela 17. Bilans odpadów komunalnych dla gminy Strumień – rok 2004 [Mg]

miejsowości	Strumień	Bąków	Drogomyśl	Pruchna	Zabłocie	Zbytków	gmina ogółem
Ludność, tys	3,465	1,301	2,028	2,493	1,286	1,045	11,618
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	350	34	53	66	34	27	564
Odpady zielone	42	7	10	13	7	5	84
Papier i karton nieopakowaniowy	83	13	20	24	13	10	163
Opakowania z papieru i tektury	82	13	20	24	12	10	161
Opakowania wielomateriałowe	18	3	4	5	3	2	36
Tworzywa sztuczne nieopakowaniowe	97	20	31	38	19	16	221
Opakowania z tworzyw sztucznych	42	9	13	16	8	7	95
Odpady tekstylne	32	6	10	12	6	5	72
Szkło nieopakowaniowe	13	3	4	5	3	2	29
Opakowania ze szkła	74	15	23	28	15	12	166
Metale	30	6	9	11	6	5	67
Opakowania z blachy stalowej	8	2	3	3	2	1	19
Opakowania z aluminium	4	1	1	2	1	1	10
Odpady mineralne	113	21	33	41	21	17	247
Popiół	140	66	103	127	66	53	556
Odpady wielkogabarytowe	55	21	32	40	20	17	185
Odpady budowlane	110	41	65	79	41	33	370
Odpady niebezpieczne	7	3	4	5	3	2	24
Razem	1301	282	440	540	279	227	3069

Tabela 18. Bilans odpadów komunalnych dla gminy Strumień – prognoza na rok 2005 [Mg]

miejsowości	Strumień	Bąków	Drogomyśl	Pruchna	Zabłocie	Zbytków	gmina ogółem
Ludność, tys	3,472	1,304	2,032	2,498	1,289	1,047	11,642
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	354	35	54	66	34	28	571
Odpady zielone	43	7	10	13	7	5	85
Papier i karton nieopakowaniowy	85	13	20	25	13	10	166
Opakowania z papieru i tektury	83	13	20	25	13	10	164
Opakowania wielomateriałowe	19	3	5	6	3	2	37
Tworzywa sztuczne nieopakowaniowe	99	20	31	38	20	16	224
Opakowania z tworzyw sztucznych	43	9	14	17	9	7	98
Odpady tekstylne	32	6	10	12	6	5	73
Szkło nieopakowaniowe	13	3	4	5	3	2	30
Opakowania ze szkła	75	15	24	29	15	12	170
Metale	30	6	9	12	6	5	68
Opakowania z blachy stalowej	9	2	3	3	2	1	19
Opakowania z aluminium	4	1	1	2	1	1	10
Odpady mineralne	114	22	34	41	21	17	250
Popiół	137	65	102	125	64	52	546
Odpady wielkogabarytowe	57	21	33	41	21	17	191
Odpady budowlane	114	43	67	82	42	34	382
Odpady niebezpieczne	7	3	4	5	3	2	24
Razem	1319	285	445	547	282	229	3107

Tabela 19. Bilans odpadów komunalnych dla gminy Strumień – prognoza na rok 2010 [Mg]

Miejscowości	Strumień	Bąków	Drogomyśl	Pruchna	Zabłocie	Zbytków	gmina ogółem
Ludność, tys	3,507	1,317	2,053	2,523	1,302	1,058	11,758
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	385	38	59	72	37	30	621
Odpady zielone	47	7	11	14	7	6	92
Papier i karton nieopakowaniowy	90	14	22	27	14	11	176
Opakowania z papieru i tektury	93	14	22	27	14	12	183
Opakowania wielomateriałowe	21	3	5	6	3	3	41
Tworzywa sztuczne nieopakowaniowe	103	21	32	40	20	17	232
Opakowania z tworzyw sztucznych	47	9	15	18	9	8	106
Odpady tekstylne	34	7	11	13	7	6	77
Szkło nieopakowaniowe	15	3	5	6	3	2	33
Opakowania ze szkła	84	17	26	32	17	14	190
Metale	30	6	10	12	6	5	69
Opakowania z blachy stalowej	9	2	3	4	2	1	21
Opakowania z aluminium	5	1	1	2	1	1	11
Odpady mineralne	128	24	38	46	24	19	279
Popiół	119	57	88	108	56	45	473
Odpady wielkogabarytowe	60	23	35	43	22	18	203
Odpady budowlane	127	48	74	91	47	38	426
Odpady niebezpieczne	8	3	4	5	3	2	25
Razem	1404	296	461	567	293	238	3258

Tabela 20. Bilans odpadów komunalnych dla gminy Strumień – prognoza na rok 2015 [Mg]

miejsowości	Strumień	Bąków	Drogomyśl	Pruchna	Zabłocie	Zbytków	gmina ogółem
Ludność, tys	3,542	1,330	2,073	2,548	1,315	1,068	11,877
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	399	39	61	75	39	31	643
Odpady zielone	48	8	12	14	7	6	96
Papier i karton nieopakowaniowy	91	14	22	27	14	11	178
Opakowania z papieru i tektury	104	16	25	31	16	13	204
Opakowania wielomateriałowe	23	4	6	7	4	3	46
Tworzywa sztuczne nieopakowaniowe	94	19	29	36	19	15	212
Opakowania z tworzyw sztucznych	51	10	16	20	10	8	115
Odpady tekstylne	36	7	11	14	7	6	82
Szkło nieopakowaniowe	15	3	5	6	3	3	35
Opakowania ze szkła	93	19	29	36	19	15	212
Metale	31	6	10	12	6	5	69
Opakowania z blachy stalowej	10	2	3	4	2	2	22
Opakowania z aluminium	5	1	2	2	1	1	12
Odpady mineralne	142	27	42	52	27	22	311
Popiół	103	49	76	94	48	39	411
Odpady wielkogabarytowe	64	24	38	46	24	19	215
Odpady budowlane	142	53	83	102	53	43	475
Odpady niebezpieczne	8	3	5	6	3	2	27
Razem	3,542	1,330	2,073	2,548	1,315	1,068	11,877

Tabela 21. Ilości odpadów opakowaniowych w gminie Strumień – rok 2003 [Mg]

Miejscowość	Strumień	Bąków	Drogomyśl	Pruchna	Zabłocie	Zbytków	Gmina ogółem
Ludność, tys.	3,458	1,299	2,024	2,488	1,284	1,043	11,595
Opakowania z papieru i tektury	81	12	19	24	12	10	158
Opakowania wielomateriałowe	18	3	4	5	3	2	35
Opakowania z tworzyw sztucznych	41	8	13	16	8	7	93
Opakowania ze szkła	72	15	23	28	14	12	163
Opakowania z blachy stalowej	8	2	3	3	2	1	19
Opakowania z aluminium	4	1	1	2	1	1	9
Razem	224	41	63	78	40	33	478

Tabela 22. Ilości odpadów opakowaniowych w gminie Strumień – rok 2004 [Mg]

Miejscowość	Strumień	Bąków	Drogomyśl	Pruchna	Zabłocie	Zbytków	Gmina ogółem
Ludność, tys.	3,465	1,301	2,028	2,493	1,286	1,045	11,618
Opakowania z papieru i tektury	82	13	20	24	12	10	161
Opakowania wielomateriałowe	18	3	4	5	3	2	36
Opakowania z tworzyw sztucznych	42	9	13	16	8	7	95
Opakowania ze szkła	74	15	23	28	15	12	166
Opakowania z blachy stalowej	8	2	3	3	2	1	19
Opakowania z aluminium	4	1	1	2	1	1	10
Razem	229	41	64	79	41	33	488

Tabela 23. Ilości odpadów opakowaniowych w gminie Strumień – prognoza na rok 2005 [Mg]

Miejscowość	Strumień	Bąków	Drogomyśl	Pruchna	Zabłocie	Zbytków	Gmina ogółem
Ludność, tys.	3,472	1,304	2,032	2,498	1,289	1,047	11,642
Opakowania z papieru i tektury	83	13	20	25	13	10	164
Opakowania wielomateriałowe	19	3	5	6	3	2	37
Opakowania z tworzyw sztucznych	43	9	14	17	9	7	98
Opakowania ze szkła	75	15	24	29	15	12	170
Opakowania z blachy stalowej	9	2	3	3	2	1	19
Opakowania z aluminium	4	1	1	2	1	1	10
Razem	233	42	66	81	42	34	498

Tabela 24. Ilości odpadów opakowaniowych w gminie Strumień – prognoza na rok 2010 [Mg]

Miejscowość	Strumień	Bąków	Drogomyśl	Pruchna	Zabłocie	Zbytków	Gmina ogółem
Ludność, tys.	3,507	1,317	2,053	2,523	1,302	1,058	11,758
Opakowania z papieru i tektury	93	14	22	27	14	12	183
Opakowania wielomateriałowe	21	3	5	6	3	3	41
Opakowania z tworzyw sztucznych	47	9	15	18	9	8	106
Opakowania ze szkła	84	17	26	32	17	14	190
Opakowania z blachy stalowej	9	2	3	4	2	1	21

Plan gospodarki odpadami dla Gminy Strumień

Opakowania z aluminium	5	1	1	2	1	1	11
Razem	258	47	73	89	46	37	551

Tabela 25. Ilości odpadów opakowaniowych w gminie Strumień – prognoza na rok 2015 [Mg]

Miejscowość	Strumień	Bąków	Drogomyśl	Pruchna	Zabłocie	Zbytków	Gmina ogółem
Ludność, tys.	3,542	1,330	2,073	2,548	1,315	1,068	11,877
Opakowania z papieru i tektury	104	16	25	31	16	13	204
Opakowania wielomateriałowe	23	4	6	7	4	3	46
Opakowania z tworzyw sztucznych	51	10	16	20	10	8	115
Opakowania ze szkła	93	19	29	36	19	15	212
Opakowania z blachy stalowej	10	2	3	4	2	2	22
Opakowania z aluminium	5	1	2	2	1	1	12
Razem	286	52	81	99	51	42	610

Tabela 26. Bilans odpadów ulegających biodegradacji - prognoza na lata 2004, 2005, 2010, 2013, 2015 [Mg]

miejsowość	Strumień	Baków	Drogomyśl	Pruchna	Zabłocie	Zbytków	Gmina ogółem
2004							
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	350	34	53	66	34	27	564
Odpady zielone	42	7	10	13	7	5	84
Papier i karton nieopakowaniowy	83	13	20	24	13	10	163
Opakowania z papieru i tektury	82	13	20	24	12	10	161
Razem	557	66	103	127	65	53	972
Poziom odzysku	32	5	8	10	5	4	63
Pozostałe odpady	525	61	95	117	61	49	908
Do składowania	515	60	95	116	60	49	897
Konieczny dodatkowy recykling	10	1	0	1	0	0	12
2005							
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	354	35	54	66	34	28	571
Odpady zielone	43	7	10	13	7	5	85
Papier i karton nieopakowaniowy	85	13	20	25	13	10	166
Opakowania z papieru i tektury	83	13	20	25	13	10	164
Razem	565	67	105	129	66	54	986
Poziom odzysku	36	5	9	10	5	4	70
Pozostałe odpady	529	62	96	118	61	50	916
Do składowania	496	58	92	112	58	47	864
Konieczny dodatkowy recykling	34	3	5	6	3	2	52
2010							
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	385	38	59	72	37	30	621
Odpady zielone	47	7	11	14	7	6	92
Papier i karton nieopakowaniowy	90	14	22	27	14	11	176
Opakowania z papieru i tektury	93	14	22	27	14	12	183
Razem	615	73	114	140	72	59	1073
Poziom odzysku	45	7	11	13	7	6	88
Pozostałe odpady	570	66	103	127	65	53	985
Do składowania	402	47	74	91	47	38	701
Konieczny dodatkowy recykling	168	19	29	36	18	15	284
2013							
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	393	38	60	74	38	31	634
Odpady zielone	48	7	12	14	7	6	94
Papier i karton nieopakowaniowy	92	14	22	27	14	11	180

Plan gospodarki odpadami dla Gminy Strumień

Opakowania z papieru i tektury	95	15	23	28	14	12	187
Razem	628	75	116	143	74	60	1096
Poziom odzysku	46	7	11	14	7	6	90
Pozostałe odpady	582	68	105	130	67	54	1005
Do składowania	268	32	50	61	32	26	467
Konieczny dodatkowy recykling	314	36	56	69	35	29	538
2015							
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	399	39	61	75	39	31	643
Odpady zielone	48	8	12	14	7	6	96
Papier i karton nieopakowaniowy	91	14	22	27	14	11	178
Opakowania z papieru i tektury	104	16	25	31	16	13	204
Razem	642	77	119	147	76	61	1121
Poziom odzysku	50	8	12	15	8	6	98
Pozostałe odpady	592	69	107	132	68	55	1023
Do składowania	247	29	46	56	29	23	430
Konieczny dodatkowy recykling	345	40	62	76	39	32	593

5. PROJEKTOWANY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI

ZAŁOŻONE CELE I PRZYJĘTY SYSTEM

Projekt planu zakłada odzysk lub unieszkodliwienie wszystkich odpadów powstających na terenie gminy w długim horyzoncie czasowym, a także usunięcie zagrożeń związanych z odpadami już nagromadzonymi i rekultywację terenu.

Odpady komunalne powstające będą unieszkodliwiane w ramach systemu wywozowego poza obszar powiatu – na składowiskach w Knurowie i Jastrzębiu, które zgodnie z uchwalonym wojewódzkim planem gospodarki odpadami mają charakter składowisk regionalnych. Realizacja planu będzie oznaczała dla środowiska zasadniczą redukcję zagrożeń i uciążliwości związanych ze składowaniem odpadów.

Podstawą systemu gospodarki odpadami powinno być objęcie wywozem odpadów wszystkich mieszkańców gminy Strumień oraz segregacja odpadów prowadzona u źródła. Segregacja w dłuższym horyzoncie czasowym powinna obejmować strumienie odpadów już zbierane w ramach selektywnej zbiórki (szkło, metal, tworzywa sztuczne), makulaturę, odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych oraz dodatkowo frakcję organiczną. W początkowej fazie wdrażania sposobu zbierania odpadów najlepsze efekty pozwala uzyskać wprowadzenie systemu dwupojemnikowego – w podziale na mokre i suche. Szczegółowy sposób zbierania odpadów powinien uwzględniać możliwości techniczne oraz częstotliwość odbioru firm wywozowych a także docelowe miejsce i sposób odzysku lub unieszkodliwiania odpadów. W aktualnie obowiązującym systemie prawnym, gdzie umowy na odbiór odpadów zawierane są pomiędzy mieszkańcami gminy Strumień, a firmami wywozowymi rola samorządu powinna polegać na wspieraniu ich działań w tym zakresie oraz promowaniu właściwych postaw proekologicznych mieszkańców.

Rozbudowa systemu segregacji odpadów i odzysku surowców wtórnych połączona z akcją edukacyjną przyczyni się do oszczędniejszego gospodarowania zasobami środowiska. Rozwiązanie problemu odpadów wielkogabarytowych, pełne zagospodarowanie gruzu budowlanego oraz zmniejszenie ilości odpadów mineralnych powstających w procesach grzewczych, które powinny być przeprowadzone w dalszym horyzoncie czasowym, przyczynią się do ochrony powierzchni ziemi.

Wyeliminowanie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia substancjami szkodliwymi strumieni odpadów przeznaczonych do odzysku, a tym samym zwiększy efektywność tych procesów. Najważniejszym elementem tego działania będzie planowana w najbliższych dwóch latach budowa Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych. W chwili obecnej lokalizacja tego punktu nie została jeszcze uzgodniona.

Wdrożenie planu gospodarki odpadami, w tym niebezpiecznymi, prowadzić będzie do likwidacji niekontrolowanego deponowania ich w środowisku. W rezultacie zmniejszone zostanie zagrożenie zanieczyszczeniem gleb i wód, zarówno powierzchniowych, jak podziemnych. Rozwiązanie gospodarki odpadami będzie zatem warunkiem skutecznej ochrony i wykorzystania zasobów krajobrazowych miasta oraz ochrony zasobów wód podziemnych o potencjalnym znaczeniu użytkowym.

Rozwój kompostowania odpadów organicznych, wdrażanego już od wielu lat w gospodarstwach indywidualnych, stworzy możliwość jego gospodarczego wykorzystania, np. wraz z osadami ściekowymi, jako nawóz.

Opracowano prognozę zmian w gospodarce odpadami, z której wynika, że w nadchodzących latach następować będzie niewielki wzrost ogólnej ilości odpadów powstających na terenach gmin z rosnącym udziałem frakcji organicznej, przejściowo może także nastąpić wzrost udziału tworzyw sztucznych oraz azbestu.

Propozycja docelowego systemu gospodarki odpadami oparta jest o wywóz odpadów komunalnych poza teren miasta, dlatego nie przewiduje się budowy nowych składowisk na terenie miasta ani też na obszarze powiatu cieszyńskiego.

Najważniejszym zadaniem strategicznym gminy w zakresie gospodarki odpadami jest ograniczenie do minimum negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko oraz maksymalny wzrost ich gospodarczego wykorzystania. Służyć temu będzie szereg przedsięwzięć, m.in. doskonalenie rozwiązań organizacyjnych w zakresie segregacji odpadów i gospodarowania odpadami opakowaniowymi.

Część zadań wynika z konieczności włączenia się w regionalne i lokalne systemy gospodarki odpadami (np. działania w zakresie unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, w tym azbestu, odpadów weterynaryjnych, działania w zakresie wydzielenia i wykorzystania odpadów opakowaniowych i biodegradowalnych, współpraca z sektorem MŚP, działania edukacyjne itd.).

Podstawowymi celami w gospodarce odpadami przemysłowymi jest: ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów, odzysk i unieszkodliwianie odpadów w ostateczności ich bezpieczne składowanie. W realiach Gminy Strumień głównym celem gospodarki odpadami jest i będzie zintensyfikowanie działań organizacyjnych i technologicznych umożliwiających maksymalny, możliwy do osiągnięcia stopień odzysku wytwarzanych odpadów. W sektorach przemysłu rolno-spożywczego, winno się dążyć do dalszego zwiększania stopnia odzysku.

Generalnie przyjąć można zgodnie z założeniami wojewódzkiego i powiatowego planu gospodarki odpadami, że w pierwszym okresie realizacji planu dominować będą biologiczne metody recyklingu i unieszkodliwiania odpadów, czyli metody kompostowania i fermentacji beztlenowej.

Rozwój metod kompostowania wiąże się głównie z wysegregowanymi w wyniku selektywnej zbiórki – odpadami kuchennymi ulegającymi biodegradacji, osadami ściekowymi, odpadami z przemysłu spożywczego, a także odpadami tzw. zielonymi z porządkowania parków, ogrodów, terenów zielonych itd.

Odpady wielkogabarytowe

To odpady pochodzące z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury, które ze względu na duże rozmiary (stare meble, zużyty sprzęt gospodarstwa domowego, tzw. sprzęt AGD, urządzenia elektroniczne) wymagają odrębnego systemu gromadzenia, odbioru i transportu.

Według założeń planu gospodarki odpadami przewiduje się w dłuższym horyzoncie czasowym stopniowy rozwój systemu selektywnego gromadzenia celem dalszego przekazu (demontażu) dla odzysku i unieszkodliwiania.

Zgodnie z wykonanym bilansem wytworzonych odpadów komunalnych w Strumieniu zakłada się następujący rozwój systemu selektywnego gromadzenia odpadów wielkogabarytowych i uzyskanie następujących poziomów odzysku:

- 2006 rok – 20%
- 2010 rok – 60%
- 2015 rok – 80%

Odpady budowlano-remontowe pochodzące z sektora komunalnego

Odpady te zawierają najczęściej:

- odpady materiałów i elementów budowlanych i drogowych (gruz betonowy, ceglany, ceramiczny i asfaltowy) – 60%,
- odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych – 8%,
- odpady asfaltów, smół i produktów smołowych (pokrycia dachowe) – 7%,
- złomy metaliczne – 5%,
- gleba i grunt z wykopów (kamienie i żwir) – 15%,
- odpady materiałów izolacyjnych – 5%.

Odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów budowlanych powinny zajmować się specjalne zakłady usytuowane w pobliżu lub na terenie składowisk odpadów komunalnych. Zakłady te powinny być wyposażone w linie do przekształcania gruzu budowlanego (krusarki, przesiewacze wibracyjne) i doczyszczania dowiezionych odpadów budowlanych. Przewiduje się następujące poziomy odzysku odpadów budowlano-remontowych w Strumieniu:

- rok 2006 – 15% wytwarzanych odpadów budowlano-remontowych,
- rok 2010 – 40% wytwarzanych odpadów budowlano-remontowych,
- rok 2015 – 60% wytwarzanych odpadów budowlano-remontowych.

Odpady niebezpieczne wytwarzane w grupie odpadów komunalnych

Aktualnie w województwie śląskim selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych wchodzących do strumienia odpadów komunalnych funkcjonuje w niewielkim zakresie. Podstawowym przedsięwzięciem winno być zorganizowanie na terenie każdej gminy systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych – obejmującego docelowo 100 % mieszkańców. Odbiór tych odpadów winien być przez gminę (jako jednostkę odpowiedzialną za gospodarkę odpadami) powierzony specjalistycznej firmie wywozowej spełniającej wymogi określone w warunkach przetargu.

Lokalne składowiska odpadów niebezpiecznych, ich ilość w danej jednostce administracyjnej i wielkość – uzależnione są od wielkości i charakteru gminy.

W każdym przypadku będzie to indywidualna decyzja miejscowych władz poprzedzona przeprowadzoną analizą warunków lokalnych.

Kolejnym warunkiem uzyskania efektów w zbiorce odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych jest gotowość mieszkańców do selektywnej zbiórki tych odpadów. Wymaga to przeprowadzenia w każdej gminie odpowiednich akcji kształtowania świadomości społecznej, akcji szkoleń w różnych środowiskach.

Możliwości i kierunki rozwoju miasta oraz szczegółowych lokalizacji inwestycji uzależnione są w znacznym stopniu od obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego.

Jego zapisy decydują o możliwości oraz skali realizacji przedsięwzięć na terenie gminy. W szczególności ma to znaczenie dla podmiotów gospodarczych, osób fizycznych zainteresowanych rozpoczęciem lub rozszerzeniem działalności gospodarczej np. w gospodarce odpadami.

6. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY SYTUACJI W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Każda gmina dąży do wypracowania takiej sytuacji, w której gospodarka odpadami będzie prowadzona efektywnie, przy jak najmniejszym obciążeniu budżetu.

Efektywne zarządzanie planuje się osiągnąć dzięki rozwiązaniu systemowemu, w którym poszczególne składniki systemu (gromadzenie odpadów, ich transport i unieszkodliwianie) będą funkcjonować spójnie, wzajemnie się dopełniając.

W celu technicznego i organizacyjnego zabezpieczenia wykonalności zadań własnych gminy w zakresie realizacji ustawy o odpadach, ustawy prawo ochrony środowiska, w długofalowej perspektywie czasu w ramach realizacji pracy określono najważniejsze priorytety działań w najbliższym okresie zmierzające do poprawy gospodarki odpadami.

Priorytety ekologiczne:

- P. 1. Likwidacja dzikich składowisk i utrzymanie czystości,**
- P. 2. Rozwój selektywnej zbiórki odpadów,**
- P. 3. Ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych w strumieniu odpadów komunalnych,**
- P. 4. Wdrażanie systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi,**
- P. 5. Edukacja ekologiczna.**

W ramach poszczególnych priorytetów i kompetencji tego szczebla administracji samorządowej określono szczegółowe zadania, z których część wynika z konieczności włączenia się w regionalne i lokalne systemy gospodarki odpadami (np. działania w zakresie unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, w tym azbestu, odpadów weterynaryjnych, działania w zakresie wydzielenia i wykorzystania odpadów opakowaniowych i biodegradowalnych, itd.).

ZADANIA W RAMACH PRIORYTETU „LIKWIDACJA SKŁADOWISK ODPADÓW ”

1. Monitoring i bieżąca likwidacja dzikich składowisk,
2. Utrzymywanie czystości na szlakach turystycznych i ścieżkach rowerowych na terenie gminy.

ZADANIA W RAMACH PRIORYTETU „ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI”

1. Zwiększenie ilości strumieni zbieranych selektywnie (AGD, elektryczne i elektroniczne, budowlane, paleniskowe),
2. Opracowanie gminnego planu gospodarki odpadami opakowaniowymi.

ZADANIA W RAMACH PRIORYTETU „OGRANICZENIE ILOŚCI ODPADÓW BIODEGRADOWALNYCH W STRUMIENIU ODPADÓW KOMUNALNYCH”

1. Budowa lokalnej kompostowni (np. przyrmowej).

ZADANIA W RAMACH PRIORYTETU „WDRAŻANIE SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI NIEBEZPIECZNYMI”

1. Organizacja selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych,
2. Organizacja gospodarki odpadami zawierającymi azbest (pełna inwentaryzacja stanu technicznego obiektów i instalacji, organizacja miejsca gromadzenia odpadów),
3. Budowa Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych,
4. Organizacja systemu zbiórki zwłok zwierzęcych.

ZADANIA W RAMACH PRIORYTETU „EDUKACJA EKOLOGICZNA”

1. Edukacja młodzieży z zakresu gospodarki odpadami stałymi.
2. Organizacja akcji szkoleniowych i promocja postaw proekologicznych w gospodarce odpadami.

7. ZADANIA, RODZAJ REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ ORAZ ŹRÓDŁA ŚRODKÓW FINANSOWYCH

W niniejszym rozdziale, przedstawiono szczegółowe cele, priorytety i zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz z szacunkowymi kosztami oraz wskazaniem źródeł ich finansowania.

Dodatkowo zamieszczono harmonogram realizacji przedsięwzięć obejmujący 4 lata wraz z harmonogramem uruchamiania środków finansowych.

7.1. ZADANIA STRATEGICZNE

Szczegółowe priorytety i zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz z szacunkowymi kosztami oraz wskazaniem źródeł ich finansowania – Tabela nr 27.

W – zadania własne (realizatorem jest gmina Strumień – miasto ponosi koszty w całości),
K – zadania koordynowane (gmina Strumień jest współrealizatorem i nie finansuje zadań),
X – okres realizacji (zadania mogą być realizowane: do końca roku 2007, w perspektywie długoterminowej do 2016, lub w jednym i drugim interwale czasowym)

7.2. HARMONOGRAM URUCHAMIANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH DLA ZADAŃ WŁASNYCH I KOORDYNOWANYCH Z UDZIAŁEM GMINY

Tabela nr 28 zawiera następujące punkty:

- C 6 - Racjonalna gospodarka odpadami,

- Priorytety ekologiczne:

P. 1. Likwidacja dzikich składowisk odpadów i utrzymanie czystości,

P. 2. Rozwój selektywnej zbiórki odpadów,

P. 3. Ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych w strumieniu odpadów komunalnych,

P. 4. Wdrażanie systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi,

P.5. Edukacja ekologiczna.

Tabela 27. Szczegółowe priorytety i zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz z szacunkowymi kosztami oraz źródłem ich finansowania

Nazwa zadania w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami	W / K	Do zrealizowania do roku 2007	Do zrealizowania w perspektywie długoterminowej	Szacunkowy łączny koszt realizacji (w przypadku zadań koordynowanych – udział gminy)	Źródła finansowania	Partnerzy
Zadania w ramach priorytetu P. 1. – Likwidacja dzikich składowisk odpadów i utrzymanie czystości						
Z. 1. Monitoring i bieżąca likwidacja dzikich składowisk	W	X	X	20.000/ROK	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe	U.G. Użytkownicy lub właściciele terenu
Zadania w ramach priorytetu P. 2. – Rozwój selektywnej zbiórki odpadów						
Z. 1. Zwiększenie ilości strumieni zbieranych selektywnie (AGD, elektryczne i elektroniczne, budowlane, paleniskowe)	K	X	X	40.000/ROK (udź. U.G. ≈ 30.000 / rok)	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej
Z. 2. Organizacja miejsca czasowego gromadzenia odpadów innych niż niebezpieczne w ramach GPGO.	K		X	250.000	Środki własne, WFOŚiGW, Bank Ochrony Środowiska	U.G., Przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej
Z. 3. Objęcie wszystkich mieszkańców selektywną zbiórką odpadów.	W	X		130.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe	U.G.,
Zadania w ramach priorytetu P. 3 – Ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych w strumieniu odpadów komunalnych						
Z.1. Organizacja systemu zbiórki odpadów biodegradowalnych	K	X		150.000 (udź. U.M. ≈ 70.000)	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej
Z.2. Budowa lokalnej kompostowni (np. pryzmowej)	K, W	X		1.000.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej
Zadanie w ramach priorytetu P.4. – Wdrażanie systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi						

Plan gospodarki odpadami dla Gminy Strumień

Z.1. Stworzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych	K	X		100.000 (udz. U.M. $\approx$ 50.000)	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej
Z.2. Organizacja gospodarki odpadami zawierającymi azbest (pełna inwentaryzacja stanu technicznego obiektów i instalacji, organizacja miejsca gromadzenia odpadów)	K, W	X		150.000 (udz. U.M. $\approx$ 120.000)	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	Właściciele obiektów, U.G.
Z.3 Budowa Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych w ramach GPGO	W	X		150.000	Środki własne odpowiedzialnego, Fundusze krajowe, Środki unijne	U.G., Starostwo Powiatowe,
Z. 4. Organizacja systemu zbiórki zwłok zwierzęcych	K	X		100.000 udz. U.M. $\approx$ 40.000)	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	U.G. inne gminy powiatu,

Tabela 28. Harmonogram uruchamiania środków finansowych dla zadań własnych i koordynowanych z udziałem gminy

* - zadanie koordynowane, dofinansowane przez budżet miasta w miarę posiadanych środków

Nazwa zadania	Zadania: własne – W koordynowa ne - K	Środki finansowe w perspektywie czteroletniej			Łącznie w latach 2004-2007	Dofinansowanie	Źródło dofinansowania
		2004 - 2005	2006	2007			
C 6. Racjonalna gospodarka odpadami (suma nakładów w latach 2004-2007 = 270.000)							
Zadania w ramach priorytetu P. 1. – Likwidacja dzikich składowisk odpadów							
Monitoring i bieżąca likwidacja dzikich składowisk	W, K	*	*	*	-	-	-
Zadania w ramach priorytetu P. 2. – Rozwój selektywnej zbiórki odpadów							
Zwiększenie ilości strumieni zbieranych selektywnie (AGD, elektryczne i elektroniczne, budowlane, paleniskowe)	K, W	*	*	-	-	-	-
Organizacja miejsca czasowego gromadzenia odpadów innych niż niebezpieczne w ramach GPGO.	K,W	*	*	-	-	-	-
Objęcie wszystkich mieszkańców selektywną zbiórką odpadów	W	10.000	10.000	0	20.000	-	-
Zadania w ramach priorytetu P. 3. – Ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych w strumieniu odpadów komunalnych							
Organizacja systemu zbiórki odpadów biodegradowalnych	K	*	*	-	-	-	-
Budowa lokalnej kompostowni (np. przydomowej)	K, W	*	0	0	-	70 %	WFOŚiGW
Zadanie w ramach priorytetu P. 4. – Wdrażanie systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi							
Stworzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych	K, W	*	*	*	-	-	-
Organizacja gospodarki odpadami zawierającymi azbest (pełna inwentaryzacja stanu technicznego obiektów i instalacji, organizacja miejsca gromadzenia odpadów)	W	40.000	40.000	40.000	120.000	-	-

Plan gospodarki odpadami dla Gminy Strumień

Budowa Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych w ramach GPGO	W	100.000	0	0	100.000	70 %	WFOŚiGW
Organizacja systemu zbiórki zwłok zwierzęcych	K	* *	*	*	-	-	-

8. ANALIZA ODDZIAŁYWANIA PLANU NA ŚRODOWISKO

Analizując aktualny stan gospodarki odpadami z sektora komunalnego należy stwierdzić, że podstawowymi zagrożeniami ekologicznym w Gminie Strumień są:

- system zbiórki odpadów nie obejmuje wszystkich mieszkańców terenów wiejskich gminy
- brak selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych
- brak selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych
- brak selektywnej zbiórki odpadów budowlano-remontowych.

Głównym celem gospodarki odpadami jest zintensyfikowanie działań organizacyjnych i technologicznych umożliwiających maksymalny, możliwy do osiągnięcia stopień odzysku wytwarzanych odpadów, a tym samym ograniczenie ilości wywożonych odpadów komunalnych, w szczególności odpadów biodegradowalnych.

Główne założenia planu polegają na:

- objęciu systemem zbiórki odpadów 100% mieszkańców
- rozwoju selektywnej zbiórki odpadów komunalnych:
 - surowców wtórnych
 - biomasy
 - odpadów wielkogabarytowych
 - odpadów poremontowych
 - odpadów niebezpiecznych.
- budowie Gminnego punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych
- likwidacji dzikich miejsc składowania odpadów

Projekt planu zakłada odzysk lub unieszkodliwienie wszystkich odpadów powstających na terenie gminy w długim horyzoncie czasowym, a także usunięcie zagrożeń związanych z odpadami już nagromadzonymi i rekultywację terenu. Odpady komunalne powstające będą zagospodarowane w ramach wywozu poza obszar gminy – na składowiskach w Knurowie i Jastrzębiu. Realizacja planu będzie oznaczała dla środowiska gminy zasadniczą redukcję zagrożeń i uciążliwości wynikających ze składowania odpadów. Ogólne zmniejszenie ilości odpadów niesegregowanych, przeznaczonych do składowania oznaczać będzie zmniejszenie obciążenia dla środowiska.

Rozbudowa systemu segregacji odpadów i odzysku surowców wtórnych połączona z akcją edukacyjną przyczyni się do oszczędniejszego gospodarowania zasobami środowiska. Rozwiązywanie problemu odpadów wielkogabarytowych, pełne zagospodarowanie gruzu budowlanego oraz zmniejszenie ilości odpadów mineralnych powstających w procesach grzewczych, przyczynią się do ochrony powierzchni ziemi.

Wdrożenie planu gospodarki odpadami, w tym niebezpiecznymi, prowadzić będzie do likwidacji niekontrolowanego deponowania ich w środowisku. W rezultacie zmniejszone zostanie zagrożenie zanieczyszczeniem gleb i wód, zarówno powierzchniowych jak i podziemnych. Rozwiązanie gospodarki odpadami będzie zatem warunkiem skutecznej ochrony i wykorzystania zasobów krajobrazowych gminy, jak i ochrony zasobów wód podziemnych o potencjalnym znaczeniu użytkowym.

Realizacja planu nie przyczyni się, na jakimkolwiek jej etapie, do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska gminy Strumień.

Wnioski

1. Dzięki wprowadzonemu systemowi gospodarowania odpadami na terenie Gminy Strumień będą osiągnęte podstawowe cele w zakresie objęcia zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców, zmniejszenia ilości odpadów trafiających do środowiska oraz odzyskowi w coraz większym stopniu odpadów powstających.

2. Celem wprowadzenia systemu gospodarki odpadami będzie w dłuższym horyzoncie czasowym deponowanie na składowiskach zlokalizowanych poza terenem Gminy tylko tych odpadów, których nie da się повторно przerobić.
3. System wywozowy odpadów komunalnych, brak potrzeby budowy nowych obiektów tego typu na terenie Strumienia, będzie oznaczać dla środowiska miasta zasadniczą redukcję zagrożeń i uciążliwości wynikających ze składowania odpadów, w tym związanych z: emisją gazu wysypiskowego, emisją odorów, zagrożeniem wód powierzchniowych, zagrożeniem wód podziemnych, degradacją gleb i powierzchni ziemi.
4. Ogólne zmniejszenie ilości odpadów niesegregowanych, w tym wydzielenie odpadów niebezpiecznych, przeznaczonych do składowania oznaczać będzie zmniejszenie obciążenia dla środowiska.
5. Wdrożenie planu gospodarki odpadami na terenie Gminy Strumień spowoduje ponadto:
 - sprostanie wymogom polskiego prawa oraz Dyrektyw UE w dziedzinie gospodarowania odpadami
 - likwidację „dzikich” miejsc składowania odpadów
 - odzysk surowców wtórnych
 - zminimalizowanie uciążliwości dla mieszkańców gminy i innych użytkowników środowiska
 - wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa
 - poprawę gospodarki odpadami w sektorze gospodarczym, szczególnie wśród MŚP

Założone cele i podstawowe kierunki działań są zgodne z Polityką Ekologiczną Państwa, Krajowym Planem Gospodarki Odpadami oraz Planem Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego i Planem Gospodarki Odpadami dla powiatu cieszyńskiego.

9. INSTRUMENTY FINANSOWE SŁUŻĄCE REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW

Ocena budżetów gminy jest nieodłączną częścią planu gospodarki odpadami, gdyż możliwości finansowania zadań infrastrukturalnych z budżetów gminnych są ograniczone, a zadania inwestycyjne, które stoją przed samorządami bardzo duże. Stan środowiska przyrodniczego w Polsce ulega jednak stopniowej poprawie dzięki wzrostowi nakładów inwestycyjnych na jego ochronę. Przeznaczenie środków w budżecie na daną inwestycję jest bardzo ważnym elementem planowania, gdyż samorząd finansuje różne sfery życia społeczności lokalnej. Mając świadomość znaczenia planowanych inwestycji w gospodarce odpadami dla poprawy stanu środowiska naturalnego stwierdza się, że wielkość projektowanych zamierzeń daleko wykracza poza lokalne możliwości finansowe, stąd też realizacja wnioskowanych zadań jest możliwa wyłącznie przy wspomaganiu ich wykonywania ze źródeł zewnętrznych.

Dla gminy dostępnymi źródłami finansowania inwestycji ekologicznych związanych z gospodarką odpadami są trzy grupy środków:

- publiczne - np. pochodzące z budżetu państwa, powiatu lub pozabudżetowych instytucji publicznych,
- prywatne - np. z banków komercyjnych, funduszy inwestycyjnych, towarzystw leasingowych,
- prywatno-publiczne .

Dominującymi formami finansowania inwestycji ekologicznych są:

- zobowiązania kapitałowe - kredyty, pożyczki, obligacje, leasing,
- udziały kapitałowe - akcje i udziały w spółkach,
- dotacje.

Mogą one występować łącznie.

Kredyty bankowe można podzielić na:

- kredyty udzielane ze środków własnych - kredyt komercyjny,
- kredyty ze środków powierzonych - otrzymanych z innych źródeł na uzgodnionych warunkach,
- kredyty udzielane ze środków własnych z dopłatą do oprocentowania przez instytucje zewnętrzne.

W kraju występują najczęściej następujące formy finansowania inwestycji w zakresie gospodarki odpadami:

- fundusze własne inwestorów,
- pożyczki, dotacje i dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów udzielane przez Narodowy i Wojewódzkie Fundusze Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej,
- kredyty preferencyjne udzielane np. przez Bank Ochrony Środowiska (BOŚ S.A.) z dopłatami do oprocentowania lub ze środków donatorów, kredyty komercyjne, kredyty konsorcjalne,
- zagraniczna pomoc finansowa udzielana poprzez fundacje i programy pomocowe (np. z ekokonwersji poprzez EKO FUNDUSZ, konwersji długu wobec Finlandii, funduszu ISPA),
- kredyty międzynarodowych instytucji finansowych (Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju - EBOiR, Bank Światowy),
- kredyty i pożyczki udzielane przez banki komercyjne,
- leasing.

Zasadniczym celem Narodowego Funduszu jest wspieranie finansowe przedsięwzięć podejmowanych dla poprawy jakości środowiska w Polsce. Główne kierunki jego

działalności określa II Polityka Ekologiczna Państwa, natomiast co roku aktualizowane są cele szczegółowe - dokumenty wewnętrzne Narodowego Funduszu, w tym zwłaszcza zasady udzielania pomocy finansowej oraz lista przedsięwzięć priorytetowych. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, w tym ochrony środowiska przed odpadami, zakłada się dofinansowanie zadań inwestycyjnych zgodnych z niżej wymienionymi programami priorytetowymi:

- Rekultywacja terenów zdegradowanych przez wojska Federacji Rosyjskiej, Wojsko Polskie i przemysł.
- Likwidacja uciążliwości starych składowisk odpadów niebezpiecznych.
- Unieszkodliwianie odpadów powstających w związku z transportem samochodowym (autozłom, płyny eksploatacyjne, akumulatory, ogumienie, tworzywa sztuczne) oraz zbiórka i wykorzystanie olejów przepracowanych.
- Przeciwdziałanie powstawaniu i unieszkodliwianie odpadów przemysłowych i odpadów niebezpiecznych.
- Realizacja międzygminnych i regionalnych programów zagospodarowania odpadów komunalnych (w tym budowa zakładów przetwórstwa odpadów oraz wspomaganie systemów zagospodarowywania osadów ściekowych).

Rolą wojewódzkiego funduszu jest wspieranie finansowe przedsięwzięć proekologicznych o zasięgu regionalnym, a podstawowym źródłem ich przychodów są wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych.

W WFOŚiGW w Katowicach została przygotowana na wzór NFOŚiGW lista zadań priorytetowych, które mogą być dofinansowywane z ich środków oraz zasady i kryteria, które będą obowiązywać przy wyborze zadań do realizacji.

Fundusze, oprócz udzielania pożyczek i przyznawania dotacji, zgodnie z art. 411 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska także mogą:

- udzielać dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek,
- wносить udziały do spółek działających w kraju,
- nabywać obligacje, akcje i udziały spółek działających w kraju.

W kryteriach oceny Wniosku o dofinansowanie punktowana jest także pozycja przedsięwzięcia na liście przedsięwzięć priorytetowych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska w dziale II rozdziale 4 określa przeznaczenie środków finansowych funduszy gminnych, powiatowych i wojewódzkich.

Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej zaistnieje możliwość finansowania inwestycji w ochronie środowiska z Funduszy Strukturalnych (w szczególności w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego *Ochrona Środowiska i gospodarka wodna*) oraz Funduszu Spójności, a także możliwość finansowania inwestycji ze Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (inwestycje w skali regionalnej i lokalnej).

Ramy przedsięwzięć inwestycyjnych finansowanych w przyszłości ze wspomnianych funduszy określa Narodowy Plan Rozwoju (2004-2006).

W ramach jednego z priorytetów Narodowego Planu Rozwoju: Ochrona Środowiska i zagospodarowanie przestrzenne podstawowe znaczenie będzie miało wsparcie inwestycyjne ukierunkowane między innymi na racjonalną gospodarkę odpadami. W zakresie gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi wsparcie inwestycyjne w okresie realizacji Narodowego Planu Rozwoju przeznaczone będzie przede wszystkim na budowę, rozbudowę lub modernizację składowisk odpadów komunalnych, systemy selektywnej zbiórki, recyklingu i odzysku odpadów komunalnych (sortownie, kompostownie), systemy zbiórki i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.

Równolegle z realizacją sektorowych programów operacyjnych i programu regionalnego realizowane będą duże projekty współfinansowane z Funduszu Spójności. Z funduszu tego wsparcie uzyska między innymi sektor środowisko. W ramach tego sektora nastąpi wsparcie gospodarki odpadami komunalnymi, mające na celu stworzenie systemów zbiórki, transportu, odzysku i unieszkodliwienia odpadów komunalnych. W ramach tego priorytetu będą realizowane działania, służące stworzeniu zintegrowanego systemu gospodarki odpadami oraz działania związane z eliminacją zanieczyszczeń azbestem.

Rachunek ekonomiczny wykazuje jednak, iż w naszych warunkach efektywność prowadzenia inwestycji wymaga nie tylko angażowania wysokich środków własnych, ale także aktywnej polityki pozyskiwania alternatywnych źródeł finansowania.

10. SYSTEM MONITORINGU I OCENY REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW

Plan gospodarki odpadami winien być skorelowany z wojewódzkim i powiatowym planem gospodarki odpadami oraz z całym systemem planowania na określonym obszarze zwłaszcza z:

- programem ochrony środowiska,
- planem zagospodarowania przestrzennego,
- strategią rozwoju,
- założeniami do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- planem zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Szczególnie istotna jest zgodność planu gospodarki odpadami z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w gminach, które określają przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu.

Zgodnie z ustawą o odpadach projekty planów podlegają zaopiniowaniu:

- projekt planu wojewódzkiego - przez ministra właściwego do spraw środowiska oraz organy wykonawcze powiatów i gmin z terenu województwa,
- projekt planu powiatowego - przez zarząd województwa oraz przez organy wykonawcze gmin z terenu powiatu,
- projekt planu gminnego - przez zarząd województwa oraz zarząd powiatu.

Ustawa o odpadach wymaga, aby plany: krajowy, wojewódzkie, powiatowe i gminne były aktualizowane nie rzadziej niż raz na 4 lata.

Organ wykonawczy województwa, powiatów i gmin przygotowują co 2 lata sprawozdanie z realizacji planów gospodarki odpadami i składają je sejmikowi województwa, radzie powiatu i radzie gminy.

Jeżeli będzie wymagała tego sytuacja lokalna i uchwalony plan będzie wymagał modyfikacji - winno być przeprowadzone stosowne postępowanie, przed upływem wymaganych ustawowo 4 lat, w celu aktualizacji planu.

Monitoring i ocena wdrażania planu wymagają następujących działań:

1. Przyjęcie wskaźników określających:

- wielkość strumienia odpadów komunalnych,
- stopień odzysku i powtórnego wykorzystania odpadów,
- ekonomiczną efektywność przedsięwzięć na rzecz ograniczenia strumienia odpadów i zwiększenie stopnia odzysku,
- monitoring elementów środowiska związanych z gospodarką odpadami (zanieczyszczenia wód podziemnych, liczba i powierzchnia dzikich wysypisk).

Wskaźniki te należy przyjąć, mając na uwadze:

- limity wynikające z prognozy oraz wdrażania dyrektyw UE,
- limity i wskaźniki, jakie pojawiają się w przygotowywanym planie gospodarki odpadami dla województwa śląskiego oraz w planie powiatowym,
- dotychczasowy stan środowiska gminy.

2. Ustawiczne zbieranie informacji z poszczególnych miejscowości o stanie gospodarki wszystkimi rodzajami odpadów na terenie gminy, realizowane przez Referat Gospodarki Miejskiej Urzędu Miejskiego w Strumieniu.

Niezależnie od wymienionych działań, na gminie spoczywa obowiązek włączenia się w działania w zakresie wojewódzkiego monitoringu gospodarki odpadami, m.in. poprzez dostarczanie informacji niezbędnych dla utworzenia i aktualizacji wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami.

Należy nadmienić, że wdrażanie i monitorowanie systemu gospodarki odpadami na terenie gminy wymaga współpracy z powiatem i podmiotami gospodarczymi działającymi na terenie gminy, a także z samorządem województwa w zakresie korzystania z wojewódzkiej bazy danych.

11. STRESZCZENIE

Plan gospodarki odpadami w gminie Strumień został sporządzony zgodnie z polityką ekologiczną państwa oraz wymaganiami określonymi w Ustawie o odpadach, w Rozporządzeniu MŚ w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami oraz z odpowiednimi istniejącymi i projektowanymi dokumentami szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego. Plan stanowi integralną część programu ochrony środowiska dla gminy Strumień.

Plan zawiera analizę stanu gospodarki odpadami, z której wynika, że od połowy lat 90-tych powiat i gminy prowadzą systemowe działania organizacyjne i inwestycyjne w tym zakresie. Odpady komunalne są odbierane z nieruchomości przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwa i wywożone poza teren miasta na składowiska w Knurowie i Jastrzębiu.

W rezultacie znacznie zmniejszyło się obciążenie środowiska odpadami. Rozwija się także system segregacji odpadów obejmujący szkło, papier i tekturę, tworzywa sztuczne, złom stalowy i metali kolorowych.

Opracowano prognozę zmian w gospodarce odpadami, z której wynika, że w nadchodzących latach następować będzie niewielki wzrost ogólnej ilości odpadów powstających na terenie gminy, z rosnącym udziałem frakcji organicznej; przejściowo może także nastąpić wzrost udziału tworzyw sztucznych oraz azbestu.

Propozycja docelowego systemu gospodarki odpadami oparta jest o wywóz odpadów komunalnych poza teren gminy, dlatego nie przewiduje się budowy nowego składowiska na terenie miasta.

Najważniejszym zadaniem strategicznym gminy w zakresie gospodarki odpadami jest ograniczenie do minimum negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko oraz maksymalny wzrost ich gospodarczego wykorzystania. Służyć temu będzie szereg przedsięwzięć, m.in. doskonalenie rozwiązań organizacyjnych w zakresie segregacji odpadów i gospodarowania odpadami opakowaniowymi.

Dla zadań krótkoterminowych – w perspektywie 4-letniej opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy uwzględniający nakłady finansowe w poszczególnych latach, zewnętrzne źródła finansowania oraz partnerów do realizacji. Wszystkie zadania podzielono na zadania własne gminy **W** (realizatorem jest gmina Strumień – gmina ponosi koszty w całości), zadania koordynowane **K** (gmina jest współrealizatorem i nie finansuje zadań). Część zadań wynika z konieczności włączenia się w regionalne i lokalne systemu gospodarki odpadami (np. działania w zakresie unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, w tym azbestu, odpadów weterynaryjnych, działania w zakresie wydzielenia i wykorzystania odpadów opakowaniowych i biodegradowalnych, współpraca z sektorem MŚP, działania edukacyjne itd.).

Analiza oddziaływania planu na środowisko wskazuje, że realizacja planu nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska, przyczyni się natomiast do ochrony powierzchni ziemi i zmniejszenia zagrożeń dla wód podziemnych.

Monitoring i ocena wdrażania planu opierać się będzie na konkretnych miernikach ilości odpadów odzyskanych wywiezionych i unieszkodliwionych oraz miernikach zawartych w dokumentach krajowych i wojewódzkich. Cele krótkoterminowe w gospodarce odpadami będą weryfikowane co 2 lata, natomiast długoterminowe – co 4 lata.

12. LITERATURA

- ◀ Geografia Polski, mezoregiony fizyczno – geograficzne. Kondracki J. PWN, Warszawa 1994.
- ◀ Geomorfologia Polski. Klimek, Starkel. PWN. Warszawa 1972. T .I.
- ◀ Informacja o stanie środowiska na terenie Powiatu Cieszyńskiego wg danych za rok 2002. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Bielsko-Biała, 2003,
- ◀ Koncepcja „Nowoczesne sposoby gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Ziemi Cieszyńskiej”. Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej. Cieszyn, 2002.
- ◀ Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA. IUCN – Program Europy. Liro A., red. 1995 – Fundacja I Poland. Warszawa. 1995 r.
- ◀ Krajowy plan gospodarki odpadami, Ministerstwo Środowiska 2002
- ◀ Objaśnienia do szczegółowej Mapy Geologicznej Polski. Kryszowska W. Wyd. Geol. Warszawa 1967.
- ◀ Obszary chronione w Polsce. Red. Radziejowski J. – Instytut Ochrony Środowiska Warszawa, 1996 r.
- ◀ Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Cieszyńskiego – projekt Główny Instytut Górnictwa w Katowicach, Katowice, 2003.
- ◀ Profil społeczno-gospodarczy powiatu cieszyńskiego. Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. Kraków, 2001.
- ◀ Program Ochrony Środowiska województwa bielskie do roku 2015 – praca zbiorowa wykonana na zlecenie Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku – Białej Bielsko – Biała, 1996 r.
- ◀ Projekt wojewódzkiego planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego. Urząd Marszałkowski Katowice 2003
- ◀ Stan zanieczyszczeń gleb Powiatu Cieszyńskiego. Okręgowa Stacja Chemiczno Rolnicza w Gliwicach. Gliwice, 1996.
- ◀ Strategia i polityka rozwoju gmin i województw- podstawy metodyczne. Wysocka E., Bobiński J., Topaczewska T., Trojanek H., Mzyk E.- Zachodnie Centrum Organizacji Warszawa – Poznań - Zielona Góra. 1996 r.
- ◀ Strategia Rozwoju Śląska Cieszyńskiego 2001 - 2016. Powiat Cieszyński i Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej. Cieszyn, 2002.
- ◀ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – poradnik metodyczny. Praca zbiorowa pod red. K.Balda. Wydawnictwo: Towarzystwo Urbanistów

Polskich, Zarząd Główny. Warszawa 1996 r. pod egidą Ministerstwa Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa – Departament Urbanistyki i Gospodarki Miejskiej,

- ◀ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strumień. Studio bau, Strumień 2000 r.
- ◀ Zanieczyszczenie atmosfery w województwie śląskim w latach 1999 – 2000. Śląska Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Katowicach. Katowice 2001.